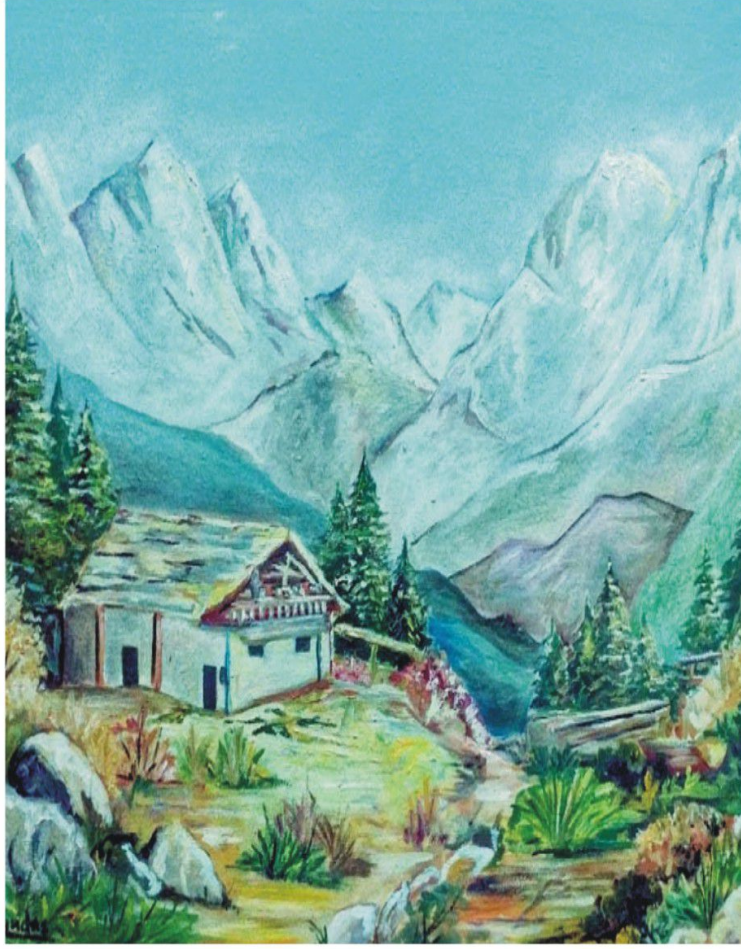

مکلیات

پرواز تر بیلوی

مرتبین

ڈاکٹر عادل سعید قریشی
ڈاکٹر ارحیلہ بی بی

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لے کے ناں میں سوچئے رب دا کراں کلام بیاں
مہر محبت کرنے والا اچا اَسدا ناں

کلیاتِ پرواز تر بیلوی

مرتبین

ڈاکٹر عادل سعید قریشی

ڈاکٹر ارحیلہ بی بی

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

کلیات پرواز تریبیلوی

مرتبین

ڈاکٹر عادل سعید قریشی

ڈاکٹر ارحیلہ بی بی

جملہ حقوق بحق گندھارا ہندکو اکیڈمی محفوظ ہیں

کلیات پرواز تر بیلوی	نام کتاب
ڈاکٹر عادل سعید قریشی	مرتبین
ڈاکٹر احیاء بی بی	
شاعری	موضوع
علی اویس ضیاء الاسلام محمد بلال	کمپوزنگ
علی اویس	پرڈنگ، سیننگ
ثاقب حسین	سرورق
2023ء	سال اشاعت
محمد ضیاء الدین	اہتمام اشاعت
جنرل سیکریٹری، گندھارا ہندکو بورڈ	
F.142/23	جی ایچ اے اشاعت
800 روپے	قیمت
جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ پشاور	پرنٹنگ
گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور	ناشر
گندھارا ہندکو اکیڈمی،	ملنے کا پتہ
آبدھرہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور	
978-969-687-133-0	ISBN No.

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

آبدھرہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

www.gandharahindko.com

پرواز تریبیلوی ہندکو شاعری حیدری جاگدی آواز

ہک پاسے شوکلدی سنھ (دریائے سندھ)۔ دوئی طرفاں سیکے پکے ٹھاکے، وچکار پڑاڑاں تریبلہ، پرہن تریبلہ دی سرزمین تے سارا پانڑی ہی پانڑی اے۔ عظیم تریبلہ بندتے اس دی کئی کوہاں تے پھیلی ہوئی بنھ انسانی زہن تے ہتھاں دا بہوں ای عجیب کرشمہ اے۔ پڑاڑاں تریبلہ تے ہُن نہیں رہیا۔ پر تریبلہ دی آواز، حیدری جاگدی آپنا جادو پئی جگاندیئے۔ تریبلہ دافرزند پرواز ہزارے داتے ہندکو داماڑاے۔ اس دی حب الوطنی تے انسان دوستی آں دیکھو تے اس دی آواز سارے پاکستان دی تے چھیکڑاں پوری انسانیت دی آواز ہنڑ جاندیئے۔ پرواز دی شاعری زندگی دیاں کھلیاں ڈکھیاں سچائیاں دی شاعری اے۔ جتنا او آپ سچا تے سدھ سادہ انسان اے اتنا ای سچا سدھ تے سادہ اس دامن بی اے۔ اوہ گنڈھاں پآ پآ کے گل نہیں کردا۔ اظہار دا سدھ تے سادہ تے صاف طریقہ اختیار کردے۔ شاعری ہک انگریز نقاد دے بقول جیکر نقد حیات اے تے پرواز دے کلام ایہہ حقیقت ہر جانی چکارے تے لشکارے مار دی نظر آندی اے۔ چھٹی شاعری چھٹی ہوندی اے پہاویں کسے بھی زبان وچ ہووے۔ نظیر اکبر آبادی دیاں نظماں دے مزے تے تسی کہندے رہندے او، دیکھو یں دی گل ایہہ وے کہ ہندکو دا نظیر کے آکھدے تے کس طرح آکھدے۔

پروفیسر صوفی عبدالرشید
گورنمنٹ کالج ایبٹ آباد

26 مارچ 1984ء

پرواز تریلوئی

پرواز تریلوئی دے متعلق کے لکھاں تے کیہ نہ لکھاں اس دے متعلق جانناں سمندر دیاں
ڈنگہاں دیاں خبر کھڑیں دے برابر اے، جیہڑی میرے جے کم فہم دے وس دی گہل نیگی۔ دوترے واری
اس نال ملاقات ہوئی تے انج لگا کہ اوہ سچ کہڑیں دا عادی مجرم اے۔ جس دا اقرار اوہ اپڑیں لوک رنگ
شاعری دے ہر مصرعے وچ نظر آندے۔ اس سچے شاعر نوں سقراط وانگرز ہر دا پیالہ بھی نوش جان کرنا پیندا اے
تے اس نوں غربت دی سوتی تے چڑھنے دی سزاملدی اے۔ پرواہ سچ کہڑیں سی باز نہیں آندا کہ ایہہ اس دا
مشغلہ وے تے اسے نوں اوہ شاعری کہندائے۔

ش۔ شوکت

یکہ توت پشور شہر

7 مارچ 1984ء

پرواز تر بیلوی: ہندکو دا نظیر اکبر آبادی

میرا پرواز تر بیلوی نال تعارف اُدوں ہو یا ایہا جدوں ۱۹۸۴ء پنج انہاں دی کتاب ”پھل تے کندے“ ابجی کہا کہن آئے۔ ہندکو پڑھنا کوئی سُٹلا جاکم تے ایہا نینھ تے اس کتاب آں پڑھنے دی جیہڑی صورت ایہی اس دا بیان تساں پُرس دیسی، راتی جس ایلے ابجی مڑ کے آجلدے تے اسی ٹی وی تے اٹھ بجے آلا ڈرامہ دتخ کہنا تے ابوجی نوبجے دیاں خبراں سنز کہنوں تے فراسی ساری پھینز پراہا تے اسی دی امی بی دائرہ مار کے پھ جلاں تے ابجی اُچا اُچا پڑھن تے کدے کدھارا می بی انہوں کولوں کہن کے پڑھن تے اسی سارے کن تہر کے سنزوں تے مزا کہنا۔ فرگل آئی گئی ہوگی لیکن اس شاعری تے اس محفل دی جس یاد ایہی۔ فراساں سارے کہا رے آلیاں ”ککھ تے لکھ“ بی پڑھی پر ہونو اسی سارے خاصے بڈے بڈے ہو چکے ایہاں کول جے ایہہ دوئی کتاب انہاں دی ۲۰۰۰ء پنج چھپ کے آئی۔ پچھلے سال محمد سلیم خان، پرنسپل پاکستان پبلک سکول کھلا بٹ دے کہا ربک دعوت ایہی تے کسی طرحاں پرواز تر بیلوی مرحوم دا ذکر ہو یا تے میں ایہہ ساری کہا نڑی کیتی تے انہاں مانھ آخیا کہ انہاں دے پتر نال میری ملاقات کرا بکدن، میں خوشی نال پھر نہ گیاں، اگلے دن انہاں پرواز تر بیلوی صاحب دے بیٹے محمد اعجاز صاحب نال ملاقات کرائی تے پتا لکیا کہ پرواز صاحب اپڑاں کلیات مرتب کیتے داوے تے اوہ انہاں دے ہک کزن کول ایہہ، محمد سلیم خان دی ضمانت تے انہاں اس کلیات دی فوٹو کاپی دینزے دا وعدہ کیتا۔ اللہ پہلا کرے گندھارا ہندکو بورڈ پشور داجہ انہاں اس کتاب دی چھپائی دی حامی پھری اے تے ہفتے دہاں دیہاڑیاں پنج اوہ بی چھپ آسی۔ اس کتاب تے مرتبین پنج میں تے میرے نال ڈاکٹر احیلہ خورشید ہن، کون جے میری تے گندھارا ہندکو بورڈ پشور پنج کوئی سیانز جیا نڑ تے ایہی نینھ تے اس کراے کم انہاں تے متھے لایا۔ ڈاکٹر احیلہ خورشید ماشا اللہ ایک کم کوش ساتھی نے تے جس کے دی سوچ کر کہنن فراس آں سرلانڈن۔ اس کلیات دے معاملے پنج بی انہاں اپڑاں کردار ادا کیتا وے۔

ہونز جدوں میں اس کتاب دے کمپوز مسودے دی پروف ریڈنگ کیتی تے پرواز تر بیلوی دی

شاعری انجوائی لطف دتا جنجو پر انڑی شراب نشہ دیندی اے۔ پرواز تر بیلوی دی شاعری آں اسی دوھیاں بچ بنڈھنے آں، انہاں دے سماجی موضوعات تے انہاں دی عشقیہ شاعری۔ انہاں دوہاں رنگاں انہاں دی کل شاعری دا احاطہ کیہتے دے۔ اصنافِ شعر دے حوالے نال نظماں، چار پیتہ، گیت، غزل، ماہیے، قطعے تے لوریاں بچ انہاں سنو خوب شاعری کیہتی اے۔ انہاں دی شاعری دی سب بڈی خوبی ایہہ وے جے تساں آسانی نال اساں گا ہلد پو، تسی آخسو جے شاعری تے ہوندی ایہی اوہ وے جیہڑی گائی جل ہلدی ہووے، تے میں ایہہ گل منساں لیکن ایہہ بی عرض کرساں جے بہوں ساریاں شاعراں دی شاعری گائیکی تے تقاضیاں تے پوری عینھ بی اتردی نے۔ پرواز تر بیلوی دی شاعری دا حال ایہجائینھ نے پرواز تر بیلوی دی کوئی بھی صنف تسی پکڑ کہو اس داسر تے اس دی تال میرے جے بندے آں بھی دس جلسی کہ اوہ گائیکی دے رموز توں واقف اے تے اس آں برتنائی جاؤ دے اے۔

میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا
اساں چند آپڑی تیرے نال لایا
میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

میرے شرم دیاں تیرے ہتھ بھاگاں
تدھا یاد کر کے ساری رات جاگاں
میری اکھ نہ لگ ”پو“ پھٹ آئیا
میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

ایہہ گیت بطرز (دل لگایا تھا دل لگی کے لیے)

یاد ماہیے دی جدوں آندی اے
زخم سحر دلے تے لاندی اے

دن تے لنگھدائے یاد کر کے تدھاں
رات بلدے تے تیل پاندی اے
روز کرنی آں انتظار تیرا
شام نت نت دل دکھاندی اے

توں نت رُسین تے رُس، ہونڑ تیرے نخرے میں کدے چاواں تے تاں آکھیں
جے تیرے نال گل بی ہونڑ میں کر جاواں تے تاں آکھیں
توں نت رُسین تے میں ہتھ جوڑ کے نت نت منانی آں
کدے ایہہ ناز نخرے جے میں ہونڑ چاواں تے تاں آکھیں

چگی گل کراں تے انہاں دا ایہہ پورا کلیات ایہی گائیگی دے حوالے نالے پیش کیتا جل بلدے نے۔ کوں جے
انہاں خود بھی اللہ نے گاڑے دی صلاحیت دتی دی ایہی اس کر کے اوہ بڑی آسانی نال انہاں تقاضیاں پور
ا کر کدے ایہیہ جیہڑے سرتال اسطے ضروری ہوندن۔

موضوعات دے حوالے نال میں پہلاں بی عرض کیتا کہ پرواز تر بیلوی دی شاعری آں دو حصیاں بچ بند کھنے
آں پہلا انہاں دی سماجی شعور اے تے دوہے نمبرے تے ان دی عشقیہ شاعری وے۔ پرواز تر بیلوی اپنڑی
شاعری بچ ایک سماجی مصلح دے روپ بچ، کسی جائی مبلغ، کسی جائی ناصح اور کسی جائی واعظ بنڑ کے سامنڑے
آندن۔ اوہ ہک بڈ خواب دیندن اوہ انسان آں دسدن جے ایہہ معاشرہ ہک اتہجی جاوے جتھے ساریاں
سنگیان نالوں بسنڑا ہوندا، ہکی دوئے دے کم آٹرا ہوندا، تے دوئیاں اسطے سہولتاں تے آسانیاں بندڑیاں
ہوندیاں نے، اوہ انسان آں چھے کردار دادرسی دیندن تے اعلیٰ انسانی قدراں تے زور دیندن۔ انہاں دی
ساری شاعری بچ حق بچ، آخرت تے یقین، انسان دوستی تے اصرار ملداوے نالے محبت، لحاظ، ایثار اور
اسلامی تعلیمات دی تعلیم بھی ملدی ایہہ، انہاں دی شاعری اس حوالے نال طنزیہ شاعری دارنگ بی اختیار کر جلدی

اے لیکن انہاں اس گل دی پرواہ نیںھ اوہ اپنڑے مسلک تے کہلتے رہندن اور اپنڑی گل آں آخ کے چھوڑ دن۔ سچی گل ایہہ وے جے پرواز تر بیلوی ہک سچ آخنڑے آلا شاعر اے، اوہ سولی تے سچ بولنے آلا بندہ نے:

کیوں زہر پلا کے مار دے او، پرواز کیہڑا وڈا جرم کیتا
سچ بولدے، سچ لکھدا اے، بس ہور تے کوئی قصور نینگا

اسی کر کے ایہہ مننا پیندا وے جے پرواز تر بیلوی دی شاعری زندگی اسطے وے، کوں جے انہاں سنڑ زندگی آں بہوں نزدیکیوں دستیا وے، زندگی دے ٹھہلے سہے نے، کم ظرف زندگی دیاں کم ظرفیاں نال نبھاہ کیتا نے، انہاں زندگی دے بے رحم تیراں اپنڑے سینے تے ڈکیا، اسی کر کے شاعری سچ بی کسی کسی جائی تے انہاں دالچک کوڑا ہو جل دے۔ اساں داما شترہ جیہڑا ہندوانہ سوچ داحال اے اور طبقہ بندی داشکار وے، ذاتیاں دی بانڈ، غریب دی توہین، ہکی دوئے آں حقارت دی نظر نال دستخاں، غربت تے افلاس، غرض سماجی ناہمواریاں ہر شکل اسماں دے ملنے تے لہہ دی اے، آخواں ایہہ پیا چاہنا واں جے پرواز تر بیلوی ایک زبردست سماجی شعور ررھیں والا شاعر اے، تے جس طرح پروفیسر صوفی عبدالرشید انہاں ”ہندکو دا نظیر اکبر آبادی“ آخیا، میں بی انہاں نال اتفاق کرنا واں، نظیر دی شاعری دا تنوع اسماں بہ سہولت پرواز تر بیلوی دی شاعری سچ مملد اوے، اپنڑی گلاں اسطے چند مثالیں دینا واں:

کابل بندے مٹ کے رہندے، آکڑ شان نہ دسدے
موتی پانڑی ایں تلے رہندے، اتے تر دی چہگ

نظم ”بندہ ناواں“

پہاویں اچانیواں ہووے پہاویں گورا کالا
پہاویں جاہل کابل ہووے پہاویں علماں والا
پہاویں اوہ دین دار ہووے یا حرمی دنیا دار
اوہ بھی بندہ اے

اوہ بھی بندہ جس دے سرتے سجیا تاج شاہانہ
اوہ بھی بندہ گلیاں دے وچ پھر دا جو دیوانہ
اُساں جھڑکے وٹے مارے، دیوے جو دھنکارے
اوہ بھی بندہ اے
چنگیاں عملاں والے بندے جنت دے وچ جاسن
اوہ بھی بندے جیہڑے مندیاں عملاں تے پچھتاسن
سڑسی دوزخ وچ جیہڑا پرواز جیہا بدکار
اوہ بھی بندہ اے

نظم ”زمانہ پیسے دا“

پیسے والے دی ڈنگی بھی سدھی سچھی جاوے
بن پیسے دے بندہ چہلا کلا نظری آوے
مفلس پہاویں عاقل ہووے دسد ا اوہ نادان
زمانہ پیسے دا
پیسے دے چکر وچ چکر کھاندا ہر انسان
زمانہ پیسے دا

نظم ”دنیا فیشن دی“

غیرت منداں دی غیرت دا نکل گیا جنازہ
دل وچ غیرت، اکھیاں دے وچ شرم بھرم نینھ رہیا
کلباں دے وچ کچن گاؤن پہینزاں نال پراہواں
دنیا فیشن دی

مرد، زانی دے حلیے وچ فرق ذرا نینھ رہیا
 مرداں بھی ہونڑ میک اپ کیٹے، آیا وقت اجیہا
 ایویں لگدے جیوں کھسرے نی ”اوی اللہ میں مر جاواں“
 دنیا فیشن دی

نظم

سر پئی مصیبت پہاری اے
 ہر پاسے چور بزاری اے
 گل کوئی عینھ سجدی عقلے دی
 مت مہنگائی نے ماری اے
 قبراں وچ خالی ہتھ جلسیں
 دس ایہہ دولت کس کاری اے
 ایہہ دنیا کوڑی بستی اے
 کوڑی ملکی، سرداری اے

نظم ”ویلا بہوں اوکھا“

وچلا حال دے دا، دنیا نہ پچھے نہ دے
 رجیا نوں ایہہ دیکھ نہ سکے، پہلھیاں نال ایہہ ہسے
 نہ ایہہ دنیا پیدل چھوڑے، نہ چھوڑے اسوار
 ویلا بہوں اوکھا

نظم ”اڈجل کوئڑ تیں“

اڈجل کوئڑ تیں ہوئڑ دیگر ویلا ای

فانی جگ سارا چیل، پل دا میلا ای
اڈ جل کوچزئیں اتھے پھاپیاں لگیاں نی
جان بچا آپڑی ہر پاسے ٹھگیاں نی

اسی طرح غزل بچ بھی انہاں داسما جی اور عصر شعور اپنڑا ایکا رنگ پیدا دسدے، ایہہ ہندکو دا نظیر اکبر آبادی ساری دنیا دا درد تے ہمدردی اپنڑے دے لے نچ ر خدا وے، اس سنڑ اپنڑے زمانے دے معاشی، معاشرتی مسائل آ اپنڑاں موضوع بنزایا وے نالے، اس آں بی اوہی مسئلہ لاحق ایہا جیہڑا بیہویں صدی دے آخری دو عشریاں بچ جیندے ہر حساس انسان آں لاحق ایہا جے اسماں دیاں مشرقی قدراں مکدیان پئی اور اسی انہاں مکدیان اقدار نال ہک اجنبی معاشرے بچ جل کہلنے آں پئے، لوک کسی نویں دنیا دے بسا نئیں آں لگدے ایسے تے اوہ لوک جیہڑے تہرتی دے اصل مالک ایہا انہاں دے اطور اور رہتل آں مکدر دینچ کے سخت فکر آں بچا ایے، ایہہ کرب اسماں پرواز تریلوئی دی شاعری بچ صاف پیدا دسدے۔ اس دیاں ایہہ نظماں خاص طور تے توجہ منگدیان نے: لالچ، گل، لوک (۱)، لوک (۲)، منگتے دی صدا، ویلا ہوں اوکھا، مالی، گیت امن دا، ارادہ، کال تے مور وغیرہ۔ ہونز گل کراں انہاں دی شاعری دی دوئی بڈی خوبی دی تے اسماں پتا وے جے پرواز تریلوئی سنڑ نظماں، گیت، حرفیاں، غزلاں تے لوریاں نال ای ہندکو ماہیا بی آخیا وے تے انہاں ساریاں صنفاں بچ انہاں دی عشقیہ شاعری دارنگ نکھرے داملدا وے، پرواز دی شاعری بچ معاملات حسن، عشق بے پرواہ، حسن آں خراج، سراپا نگاری، اپنڑے سچے عشق دا اعلان نال ای مقامیت دی ہک ایہی جھلک ملدی اے کہ جیہڑی انہاں دی شاعری آں اپنڑے نال دے شاعران کو ممتاز تے جدا کر چھڑدی اے۔ پرواز دا عشق ہک خالص تے معزز انسان دا عشق اے جس بچ عاشق اپنڑے عشقے دی کئی کئی اگی تے پختا تے تھدا وے اور محبوب دی ذات تے حرف نینھ آئڑ دیندا اوہ اپنڑیاں جذبیاں نوں عام انداز بچ تے بیان کردا جاندا وے پر انجو جے محبوب دی ذات تے پلا پیار ہوے یعنی اپڑے عشق دا اظہار تے ہے لیکن محبوب دی کی عزت کا خیال ر خدا ہو یوں، اسدی شاعری بچ اس دا پرائزاں تریلوئی دسدے، مقامیت بچ اوہ انہاں جاییاں، تے

انہاں گلاں دا ذکر کردے جیہڑیاں خاص کر اسماں دے ہزارے دی نشانیاں۔ ہزارہ دی تہرتی دی روایت بی اسماں دکھائی دیندیاں پیاں۔ پرواز دی شاعری ہک ایسے شاعر دی عشقیہ شاعری اے جس بچ ہوس، ننگ تے بالکل بی نہیں بلکہ ان کول اسماں جیا، شرم تے لہڑی تہرتی دی ریتاں دی محبت نظری آں دی اے۔ عشقیہ شاعری بچ جدوں گیتاں دا ذکر کرساں تے گیت تے گیت ہوندن، گیت تے ہے ای پیار محبت دے سفیر ہن لہذا پرواز تریلوئی دے گیت اس حوالے نال بے مثال ہن:

یاد مایے دی جدوں آندی اے
 زخم سجرے دے تے لاندی اے
 دن تے لنگھدائے یاد کر کے تدهاں
 رات بلدی تے تیل پاندی اے
 میرے دے آں پسند آیا ہک ننڈھا ہزارے دا
 میں سرنوں رارے دی اوہ سرنوں پارے دا
 نت خواہاں وچ آوے
 دُروں دروں لنگ جاوے
 پے گیا شام ہنیرا، کونجاں مڑ آئیاں
 نہیں مڑیا چن میرا، کونجاں مڑ آئیاں
 شام پئی گل پچھی پکھیرو اپڑے آئو بسیرے
 چن پردیسی باجوں لگے میرے دل دے ڈیرے
 نال موہاٹھاں کھلی اڈیکاں پے گئے شام ہنیرے
 ہوسی کدوں سویرا کونجاں مڑ آئیاں
 نہیں مڑیا چن میرا کونجاں مڑ آئیاں

نہ کر فخر، غرور، تکبر ایہہ خصلت ایلوسی

پھاڑ ورقا ’میں میں‘ والا ’توں‘ دا سبق پکا

اس طرحاں دیان کئی مثالیں انہاں دے کلام بچوں دتیاں جل ہلدیان لیکن میں انہاں چند مثالیں تے اکتفا کرنا تے اپڑیں گلاں مکانا جے پرواز تریبیلوی ہک منجھے داتے ڈاڈا شاعر ایہا، اس کول سجرے خیال، وکھرے انداز تے تگھڑی ڈکشن ایہی جس کر کے اُساں اپڑیں شاعری آں پیش کرنڑیں بچ کوئی مشکل تے اوکھیا رہی ہوئی۔ اس دی شاعری اپڑیں جدالچے تے سوہنڑیں زبان ماروں اپڑیں قاری آں بہوں لطف تے جس دیندی اے۔ پرواز کول نہ صرف خیال دی فراوانی ایہی بلکہ اس کول پیش کش دا نوکھا انداز بی ایہا۔ اس دی آزمائی ہوئی ہر صنف اس دے استاد دی دامنہ بولد اثبوت وے۔ اس دی ذہانت تے اس دا شاعری دا شعور ہر صنف بچ کھنڈرے داوے۔ ہک مزے دی گل ذہن بچ آگئی اے جے انہاں دا ہک نواں تجربہ بی اس کلیات بچ شامل کییتی کہ ’اردو ہند کو ماہیا‘، جس بچ انہاں نے لڑکے، لڑکی دی زبانی ماہیے اخوائے نے تے کڑی اردو بچ بولدی اے تے جنہک ہند کو بچ ماہیا آخدا وے۔ لہما جا ماہیا وے تے آخری ماہیے بچ جدوں جنہک اس آں دے کہ توں تے اردو بولنی اے تے میرا تیرا ناں رشتہ تاں بنڑسی جے تو ہند کو سکھی سیں تے اوہ کڑی اگلا ماہیا ہند کو بچ آخ کے جنہک آں یعنی اپڑیں محبوب آں خوش کردی اے، ذرا تسی بی دینو داں:

لڑکا: اسوں دوہے ہک مک پلیئے

تیری میری تاں نبھسی

پہلے ہند کو سکھ پلیئے

لڑکی: چڑی اڈگئی باز کولوں

ہند کو دوہے سکھساں

رل مل پرواز کولوں

دینجیا نے کجھ پرواز دے متے ذہن دا مالک ایہا، اسی طرحاں پرواز سنڑکئی دوگانے لھے، ہک بچیاں دی نظم

”پہلی تے گھگی“ بی داد منگدی اے، وطن دی محبت تے ہر انسان دے دلے بچ ای ہوندی اے پرواز داملی نغمہ
بی اس دے وطن دی محبت دا اعلان کردایا:

نظم وطن دا گیت

وطن وسدا رہوے میرا، میں ہر ویلے دعا کرناں
خدا رکھے وطن میرا سلامت التجا کرناں
خدا بخشے ایہہ تہرتی مانھ، شکر اسدا ادا کرناں
میں اس تہرتی دی خاکِ پاک توں تن من فدا کرناں
میری اس پاک تہرتی دی نشانی چن تے تارا
ایہہ اپڑے دیس دا چھنڈا، مانھ جان توں پیارا

اس توں علاوہ انہاں دا کلام اپڑے علاقے نال بے پناہ محبت دا گواہ اے جی، کسی جائی اوہ سرنواراں تے
سرنوں پارے دا آخ کے اپڑے دے دا حال دیندن، کسی جائی اوہ ہزارے دے ملنے دے نظاریاں دا حال
لحدن، کسی جائی اوہ سرنوں پارے دیاں ساویں بتیاں تے قربان جلدن تے کسی جائے تے سربن،
تے تنولے توں واری واری جلدن:

عینھ مئل چکارے دے
سوہنڑے گراں سارے
ساڈے دیس ہزارے دے
رت آئی بہاراں دی
اتھے ساڈی دوڑ وگے
اتھے شان گنہاراں دی
عینھ مئل چکارے دا

ایبٹ آباد چیوے
سرتاج ہزارے دا

اپنی بحث آں سمیٹنے دی کشش کرنا حالانکہ پروزی شاعری دی مطلعہ دا حق ادا ہو یا بیٹھ کوں جے اس شاعر سسڑ بہوں سارے موضوعات آں برتیا وے جہاں الگ الگ مطالعہ کرنا چاہی دا وے، انہاں دی شاعری پنج ہزارے دی رہتل دی جہاں ساریاں نشانیاں ملدیاں جنہاں پنج زیوراں دے ناں، کپڑیاں دے ناں، رتاں رواجس دا ذکر ملدا وے، ایہی اوہ ساریاں خوبیاں جیڑیاں انہاں دی شاعری آں ہک بڈی شان دیندیاں۔ پرواز تر بیلوی دا کلام اپنی مٹھاس، نویکلے پن تے ستھری ہندکو زبان دی وجہ توں اپنی ہک ایہجا تاثر پیدا کردا جیہڑا کسی ہور شاعر آں نصیب بیٹھ ہویا۔

پرواز تر بیلوی دا اصل ناں عزیز محمد ایہا پر انہاں دی شہرت پرواز تر بیلوی دے نائے توں ہوئی اے۔ انہاں دا تعلق ہزارے دے علاقے تریبیلے دے گراں چھاڑ نال ایہا، جیہڑا علاقہ ہونڑ پانڑیے تلے وے۔ بابا پرواز تر بیلوی 1936ء پنج موضع چھاڑ پنج پیدا ہوئے۔ انہاں موسیقی نال محبت تے رغبت ایہی۔ ایہہ پیدائشی شاعر ایہے۔ انہاں ہک انٹرویو پنج دسیا وے جے انہاں سسڑ جدول پہلی نظم لُحی تے اوہ ستویں دے طالب علم ایہے۔ اس توں بعد اوہ باقاعدہ اردو تے ہندکو شاعری کرن لگ گئے تے فر انہاں دارخ کھلی ہندکو شاعری درہو گیا۔ ہندکو ماہیے، نظماں تے گیت انہاں نے لُحن۔ انہاں دا پہلا ہندکو شاعری دا مجموعہ "پھل تے کنڈے" دینا میں توں 1984ء پنج چھپیا وے۔ اس کتاب آں اس سال دی بہترین کتاب قرار دتا گیا تے شاعر آں انعام دتا گیا ایہا۔ اسی کتاب تے انہاں اباسین آرٹس کونسل پشاور پنج اس وقت دے وزیر اعلیٰ سردار ارباب جہانگیر خان نے بھی انعام توں نوازا یا ایہا۔ سن 2000ء پنج انہاں دا دوسرا ہندکو مجموعہ "لکھ تے لکھ" شائع ہو یا وے۔ اس مجموعہ تے ادبی حلقیاں نے انہاں دی شاعری دی بدھ ودھ کے پذیرائی کیتی اے۔ 2007ء پنج پرواز تر بیلوی ہونڑاں اباسین آرٹس کونسل ہزارہ سسڑ انہاں دیاں ادبی خدمات تے صلے پنج خصوصی شیلڈ دتی اے۔ تے استاد داں دے استاد پروفیسر صوفی عبدالرشید نے انہاں ہندکو زبان دا نظیر اکبر

آبادی دالقب دتا وے۔ پرواز تر بیلوی ریڈیو پاکستان تے پاکستان ٹیلی ویژن تے مشاعرے پڑھن تے سارے پاکستان بچ اور خاص کر صوبہ خیبر پختونخوا بچ انہاں بہوں پذیرائی نصیب ہوئی اے۔ انہاں دے ہندکو ماہیاں تے گیتاں لوکاں بہوں پسند کیتا وے تے بڈے بڈے گائیکاں انہاں گایاں اے۔ بابا پرواز تر بیلوی ہونڑاں تے جہاں سارے گیت تے ماہیے لوکاں بچ مقبول ہن تے ہونڑی گائے جلدن۔ ہزارے ہی نہیں بلکہ ملخ پاکستان دے بڈے بڈے فنکاراں انہاں دی شاعری آں گایا وے جہاں بچ ماسٹر حسین بخش، محمد رفیق ہزاروی، طارق ہزاروی، شکیل اعوان، سلیم ترامی، رافعہ بانو، جمیل ہزاروی، بینا خانم (کراچی)، زہرہ ناز (کراچی)، نجمی مسرت، حمیرا ناز (لاہور)، راشد غوث، عنایت الرحمان سعدی ہونڑاں دیناں خاصے نمایاں ہن۔ پرواز تر بیلوی دے گائے گئے کلام دیاں سو (100) توں زیادہ کیسٹاں اج بھی موجود ہن تے لوک سنڑ دن پے۔ ایہہ اساں دے ملخے دافقیہ منش شاعر تے منجھے داموسیتار بالآخر 31 جنوری 2014ء بچ اس جہاں توں کوچ کر گیا تے اساں اسطے آپڑیں شاعری تے گائے دے گیت چھوڑ گیا وے۔

آپڑے آپڑے نیئے کولوں ودھ کسے نہیں جینڑاں

جیہڑا جیہاں اس نے آخر اجل داپیالہ پینڑاں

ہک دن ہوسی آویسی پرواز تیری بی وار۔۔۔ مرضی اللہ دی

آخر بچ ہک واری فر میں ڈاکٹر راحیلہ خورشید دے صلاحواں تے مشوریاں اسطے ممنون آں تے گندھارا ہندکو بورڈ دی پوری ٹیم تے خاص کر اپنڑیں پراہا محمد ضیا الدین، جنرل سیکریٹری گندھارا ہندکو بورڈ دا وی شکر گزار آں جہاں سنڑ اس کلیات دی اشاعت آں ترجمی بنیاداں سے ممکن بنایا وے۔

ڈاکٹر عادل سعید قریشی

ایبٹ آباد

عوامی شاعری

پرواز تریبیوی ہک عوامی شاعر اُن، عوام انہاں دے ہند کو کلام آں پسند کردن، پرواز ہک دردمند
دل رکھدے نے، تے عام لوکاں دے دکھاں درداں غماں، تکلیفاں لاچاریاں تے مجبوریاں دانہ صرف
ڈوہنگا احساس رکھدے نے بلکہ اس احساس آں پوری ذمہ داری تے جذبے نال اپڑیں شاعری وچ کہن
آندے نے، انہاں خود محنت مزدوری کر کے رزق حلال تلاش کیتا، تے روزی دی تلاش وچ کراچی محل کے
ملازمت اختیار کیتی۔

حیدر زمان حیدر

بانڈہ پھلوٹریاں

12 دسمبر 1999ء

ہزارے دا شاعر پرواز تر بیلوی

ہندکو زبان علاقائی زبانوں وچوں بہوں مٹھی تے سوادلی زبان اے اس زبان وچ قدرت نے ادہ تمام صلاحیتاں رکھیاں نے جیہڑیاں کسے بھی ادبی زبان واسطے ضروری نے اس زبان وچ منڈھہ قدیم تھیں کہن کے اس ویلے تک بہوں کجھ لکھیا گیا اے جس دی تفصیل وچ جائزیاں واسطے اتھے گنجائش نہیں موجودہ وقت وچ پرواز تر بیلوی ہزارے دے بڑے اُچے تے سلجھے دے شاعر نے انہاں نے شاعری دی تمام قسماں اُتے طبع آزمائی کیتی اے۔

جناب پرواز تر بیلوی بک محنت کش طبقے نال تعلق رکھدے نے اس واسطے انہاں دا شعری کلام ملک دے اسی بڑے طبقے دی ترجمانی کردا اے انہاں دا کلام سُنو کے انجو احساس ہوندے کہ ایہہ اساں دے دلاں دی ہی گل پئے کردے نے انہاں دی نظم ”زمانہ پیسے دا“ بہوں پیاری نظم اے مشاعرے وچ جدوں بھی ایہہ موجود ہوں لوک اسے نظماں دی فرمائش کردن اس سی ہٹ کے جس ویلے اسی دیکھنے آں انہاں دا ہر شعر دل اُتے بڑے ڈوہنگے اثر چھوڑدا اے اللہ کرے کہ آئندہ بی پرواز صاحب ہندکو زبان دی زیادہ توں زیادہ خدمت کر کے اس دے ادبی مقام آں اُچا کرڑیں دی کوشش وچ لگے رہوون۔

اسرائیل مہجور (مرحوم)

نواں شہر ایبٹ آباد

23 فروری 1984ء

پرواز تر بیلوی ہند کو شاعری

پرواز تر بیلوی دا شاعر ہونئیں دے ناطے نال انسان تے معاشرے دی نبھاں اُتے ہتھ اے، اوہ آپڑیں شعراں پنج ٹھوک بجا کے گل کردا وے تے اساں معمولی گل نہ سمجھیا چلے، پرواز تر بیلوی ہک عوامی شاعر اے جس دی شاعری پنج زندگی نال تعلق رکھٹیں والیاں ہتھ پیتتاں اساں ملدیاں نے، پرواز تر بیلوی دی شاعری دا ہک اُپڑاں ہی انداز اور مخصوص رنگ اے، جس دی وجہ نال اس دی شاعری ہند کو ادب وچ ہمیشہ زندہ رہسی تے ہور لوک اس کولوں تر بیت حاصل کردے رہسن۔

پروفیسر صادق زاہد
گورنمنٹ کالج ایبٹ آباد
27 فروری 1984ء

گیتاں تے ماپے داراجہ

پرواز صاحب دے کلام دی سب توں بڈی خوبی تے ایہہ دے کہ اوہ بڈی آسانی نال آپڑیں گل بیان کردیندے نے ان دے بیان بچ کوئی رکاوٹ نہیں پیندی جیہڑی گل اوہ اکھڑاں چاہندین بلا جھجک آپڑیں کلام بچ کہن آندے نے، دینجیا جلیے تے پرواز تر بیلوی ہزارے دے عوامی شاعر خواڑیں دے قابل نے، انہماں نے حمد، نعت، ترانہ، گیت، ہائیکو، لوری محبوب تے محب دے درمیان ہوڑیں والیاں گلاں رماں تے عام حالات دی تصویر کشی کر کے اسماں ثابت بھی کردتا اے کہ ایہہ عوامی شاعر خواسکد اے، پرواز صاحب آں آپڑیں مادری زبان دی ترقی و ترویج بچ کہنڑیں دی اللہ تعالیٰ اس توں زیادہ توفیق عطا فرماؤ تا کہ اوہ زندگی بھر ہندکو زبان دی خدمت کردے رہوں۔

عبدالغفور ملک

سلاہڈ - ایبٹ آباد

3 دسمبر 1999ء

پہلی گہل

اس کتاب دے اکثر قلمی مسودے میری نظرتوں گزرے نے، محترم پرواز تر بیلوی صیب نے آپڑیں
نظمیں وچ اوہ اثرات قلمبند کیتے نے جیہڑے اناں دے دل اُتے عوام دی روزمرہ دے رسمی تے رواجی
اعمال دیکھ کے نقش ہوئے نے، تے ہونا بھی انجوبھی چاہی دا ایہا، کیونکہ خود پرواز تر بیلوی صیب بھی اساندے
متوسط (درمیانے) گروہ دے ہک فرد نے اس واسطے انہاں دعوام دی پہاری اکثریت نال میل جول تے
قریبی تعلق رہندا اے۔

محمد عجب نقشبندی

ناظم نشر و اشاعت ہندکو ادبی جرگہ

ہزارہ ایبٹ آباد

12 فروری 1984ء

بابا پرواز تریلوئی نے انہاں دی شاعری

پرسکون حلیم الطبع تے نرم لہجے والے بابا پرواز تریلوئی نال میری تقریباً سولہ ستاراں سالاں توں جانڑ چھاڑاے ہندکو شاعری وچ انہاں دی رسائی آپڑیں جانی اوہ بحیثیت انسان بھی بہوں پیارے ہن۔ پڑاڑیں تریلوئی وچ چھاڑنا نئیں دا اک مشہور گراں اے، بابا پرواز دی ولادت اسی گرائیں وچ 1936 وچ ہوئی اے۔ ہونڑ تے پڑاڑاں تریلوئی جھیل دے پانڑیں ایں تلے آ گیا اے۔ انہاں دے والد صاحب تقسیم ہند توں پہلے دہلی وچ ملازم آئے اس کیتے بابا پرواز دا بچپن دہلی تے علی گڑھ وچ گزارا اے۔ برصغیر دی تقسیم توں پہلے مندوش سیاسی حالات دی وجہ نال والد صاحب نے انہاں تریلوئی پٹیچ چھوڑیا تے والد صاحب خود 1947 دی ہندکو مسلم ہنگامی آرائی وچ پاکستان آئیں۔ بابا پرواز نے ابتدائی تعلیم کچھ علی گڑھ اچ حاصل کیتی، پھر جدو تریلوئی آئیں تے تریلوئی تے پرائمری سکول اچ داخل ہوئیں۔ اُردو زبان بولدے آئے۔ ہندکو سمجھ دے اے پر بول نہیں سکدے اے۔ بہر حال مادری زبان ایہی، اس کیتے جلدی سکھ گئے۔ انہاں دے والد سندھ اچ ملازم ہوئے تے بابا پرواز بھی آپڑے والدہ نال سندھ چلے گئے، نڈل تک جامعہ عربیہ ہائی سکول حیدرآباد تے میونسپل ہائی سکول شہدادپور وچ پڑھیا، نویں جماعت تک پہنچے تے پھھر دیاں دا عارضہ لاحق ہو گیا۔ ڈاکٹر نے علاج دے نال نال تبدیلی آب و ہوا دا مشورہ دتا تے والد صاحب نے انہاں تریلوئی پٹیچ دتا۔ بیماری کچھ لمی ہو گئی تے سال بسترے علالت تے رہیے سلسلہ تعلیم کچھ ایجا تریا کہ دوبارہ جڑ نہ سکیا۔

بابا پرواز آپڑیں بچپن دے حوالے نال آکھن کہ ”میں ابتدائی جماعتاں وچ ہی منظوم کلام آں پسند کرناں ایہاں تے اسے دلچسپی نے ہی میرے دلے وچ شاعری دے شوق آں جنم دتا۔ بابا پرواز نے ابتداء اُردو وچ طبع آزمائی کیتی اے، انہاں دیاں ہلکیاں پھلکیاں اردو غزلاں تے نظماں پچیاں دے رسالیاں وچ شائع بھی ہوئیاں جس نال انہاں دے شاعرانہ جذبے آں تقویت تے حوصلہ

ملیا۔ 72-1971 وچ تریبلہ ڈیم دے منصوبے دے تحت تریبلہ چھوڑ کے کھلاہت ٹاؤن وچ آباد ہوئے۔ بابا پرواز خود سدن کہ 1980 وچ ہفت روزہ ”جمہور“ ایٹ آباد دیکھ کے ہندکو لکھڑیں داشوق پیدا ہويا وے تے پھر حویلیاں ہکی ہندکو مشاعرے وچ ہندکو غزل پڑھنے دا اتفاق ہويا تے اوہ غزل غلام جان خان باہرخیلی ایڈیٹر جمہور نے جمہور اچ شائع کردتی۔ اس طرح بابا پرواز تریبیلوی دی حوصلہ افزائی ہوئی تے مسلسل ہندکو لکھڑیں شروع کردتی طاہرخیلی صیب بھی انہاں دے ہندکو کلام آں فراخدی نال چھاپدے ریہے۔ بقول بابا پرواز۔ انہاں ہر قدم تے ہزارے دے قد آور احباب ادب دی ستائش تے تعاون حاصل ریہے جہاں وچ پروفیسر صوفی عبدالرشید، پروفیسر صادق زاہد، حیدر زمان حیدر تے غلام جان خان طاہرخیلی اڑاں دے نام نامی خصوصی طور تے قابل ذکر نے۔ بابا پرواز 1983 وچ کراچی چلے گئے تے پاکستان اسٹیل وچ ملازمت اختیار کیتی۔ ہندکو دا پہلا مجموعہ ”پھل تے کندے“ 1984 وچ منظر عام تے آیا۔ جساں اباسین آرٹ کونسل نے ادبی ایوارڈ نال نوازیایا۔ دوا مجموعہ ”ککھ تے لکھ“ 2000 وچ شائع ہويا۔ بقول بابا پرواز ایہہ دوائے مجموعے حیدر زمان حیدر صاحب اڑاں نے اپنے ذاتی اخراجات نال چھپوائن۔

بابا پرواز نال کدے تساں دی ملاقات ہووے تے تساں اندازہ ہوسی کہ اوہ ہک دل آویز طبع دا مالک اے، کم گو نرم لہجہ منکسر المزاج فخر و تکبر دی ہک معمولی جھلک بھی مانہہ انہاں وچ کدے نظر نہیں آئی۔ اپڑیں آپ آں ان پڑھ آکھدین پراہہ انہاں دی کسر نفیسی اے۔ دراصل انہاں آپڑیں تعلیم نامکمل رہنٹیں دا ہمیشہ افسوس ریہے حالانکہ علم کسے مکتب دا محتاج نہیں ہوندا۔ اس واسطے تے شعور دی اکھ کافی اے۔ اصل وچ شاعر دا ماخذ اس دا معاشرہ وے جتھوں اوہ اکتساب دے مراحل تو گزردا وے تے پھر آپڑیں محسوسات آپڑیاں رنگا وچ کیونس تے پینٹ کر چھوڑ دا وے بقول جاں نثار اختر

ان سے پوچھو کھی چہرے بھی پڑھے ہیں تم نے
جو کتابوں کی کیا کرتے ہیں باتیں اکثر

بابا پرواز دا شعری انتخاب غالب، مومن، داغ، نظیر تے مونخرین وچ فراز، شکیل، ساحر تے قنیل نے موسیقی دی ڈونگی واقفیت رکھدین انہاں دے عقیدت منداں اچ ہندکو دے کم و بیش سارے ہی فوکار شامل نے۔ اہل فن دی خود بھی قدر کردن، ہزارے دے ہندکو گلوکاراں دے نال نال پنڈی، فیصل آباد، لاہور تے کراچی دے میل تے میل گلوکاراں نے انہاں دا ہندکو کلام اپڑیاں کمرشل کیڈاں وچ بھی گایا دے تے اسطرح انہاں دے ہندکو گیت الیکٹرونک میڈیا تے بی نشر ہوئے۔ بعض گیتاں نے بہوں شہرت حاصل کیتی اے۔ ہونڈ بابا پرواز دی عمر سٹھ سال توں اُتے ہو گئی اے دیندار تے باشریعت انسان نے تفسیر قرآن مجید تے احادیث مبارکہ زیر مطالعہ ر ہندی اے بہوں سادگی نال زندگی گزاردن فقیرانہ مزاج رکھدن تنہائی پسند کردن، ہر حال وچ راضی تے خوش رہندن، اللہ تعالیٰ انہاں ہمیشہ خوش ہی رکھے۔

طارق ایوب

شعبہ اُردو

ایبٹ آباد

24 اپریل 2001ء

حمد و نعت شریف

توں سچا معبود خدایا

توں سچا معبود خدایا
ہک ہکلا اللہ توں ایں
تیرے توں کوئی جایا نہیں
تیرے نال شریک نہ کوئی
نظر نہ آویں پھر بھی جلوے
ہر شے دے وچ نظری آویں
اُچی ذات خدایا تیری
کے خاکی کے نوری ناری
دو جگ دے وچ پیدا کیجے
سب تعریفاں تیرے جوگے
چنگا یا کوئی مندا ہووے
موسیٰ یا فرعون ہووے
پلے چنگا عمل نہ کوئی
میریا ربا بخش دیویں توں

کوئی تیرا ہم پلا نہیں
باہج تیرے کوئی اللہ نہیں
تے نہ ہی کسے دا جایا توں
واحد نام سدایا توں
ہر شے وچ دکھلاویں توں
پھر بھی نظر نہ آویں توں
عرش فرش دا مالک توں
کل خلقت دا خالق توں
آدم جن ملائک توں
کل صفتاں دے لائق توں
روزی دے کے پالیں توں
ایہہ فرق نہ دیکھیں پہالیں توں
میں پرواز کینے دے
صدقے شہر مدینے دے

.....

سبحان اللہ

دنیا دے سہارے کل چھوٹھے
ہک سچ سہارا اللہ دا
چپدا رہ بندیا ہر ویلے
بس نام پیارا اللہ دا

اوہ خالق مالک تہرتی دا
اس جگ دی ہر شے اُسدی اے
ہر شے وچ جلوے اُسدے نے
سنسار ایہہ سارا اللہ دا

چن لشکے کھبکن تارے بھی
سورج دج چک سبحان اللہ
کے تہرتی کے آسماناں تے
ہر کم نیارا اللہ دا

پرواز اوہ آپ تے نہیں دسدا پر
قدرت اُسدی دِسدی اے
توں جیہڑے پاسے کر نظراں
دسداے نظارا اللہ دا

.....

دام اللہھو

میں بھی فانی توں بھی فانی، فانی کل سنسار

دام اللہھو

باق ذات اُسے دی جیہڑا سب دا پالن ہار

دام اللہھو

کے انساناں کے حیواناں رازق آپ سنبھالے
پتھر دے وچ کیڑے آں بھی روزی دے کے پالے

خالق اپڑی مخلوق دا آپے ذمہ دار

دام اللہھو

حُسن جوانی اس دی بخشش خلقت دا جو خالق

مانڑ تکبر فخر کسے دا کرے پسند نہ مالک

یوسف آں بھی معاف نہ کیتا وکیا وچ بزار

دام اللہھو

تہر کرے تے تختوں لاہ کے دردِ خیر منگا وے
فضل کرے تے ہک منگتے آں اُتے تخت بٹھا وے

نالے اوہ جبار سدائے نالے لے تختہ ہار

دام اللہھو

اور خالق مرضی دامالک جو چاہندا سو کر دا
 اس دی مرضی اگے چلے کجھ نہ زور بشر دا
 آپے لاوے آپ بجھاوے مرضی دا مختار
 دامادم اللہھو

قہر غضب اُس دا بہوں ڈا ہڈا ڈا ہڈیاں اُس دیاں پکڑاں
 نکل گئیاں نمرود اُتے فرعون جہیاں دیاں اکڑاں
 کرم جہاں تے اس دا ہووے نار بنڑے گلزار
 دامادم اللہھو

اس تہرتی دی قسمت اُتے ہو یا کرم غفاری
 کالی کملی دے وچ پہنچی آپڑی رحمت ساری
 اُس رحمت دانان محمد ﷺ نبیاں داسردار
 دامادم اللہھو

قہر غضب اس دا بہوں ڈا ہڈا ڈا ہڈیاں اس دیاں پکڑاں
 نکل گئیاں نمرود اُتے فرعون جہاں دیاں اکڑاں
 کرم جہاں تے اس دا ہووے نار بنڑے گلزار
 دامادم اللہھو

اس تہرتی دی قسمت اُتے ہو یا کرم غفاری
 کالی کملی دے وچ پہنچی اپڑی رحمت ساری
 اس رحمت دانان محمد ﷺ نبیاں داسردار
 دامادم اللہھو

آیا فرش اُتے جس ویلے عرش بریں داتا را
پھیل گیا تہرتی ساری تے ہک نوری اشکارا
دو جگ دا مختار بنڑا کے پہنچا رب غفار
دام اللہھو

اُمت عاصی دے شافع توں میں صدتے میں واری
جس دیاں فیضاں نال خداوند بخشی اُمت ساری
جنت دے حقدار بنڑے پرواز چھے بدکار
دام اللہھو

میں بھی فانی توں بھی فانی فانی کل سنسار
دام اللہھو
باقی ذات اسے دی جیہڑا سب دا پالن ہار
دام اللہھو

.....

حمدیہ۔ ہائیکو

ہر ویلے کر اللہ اللہ
ہو سی اوکھا کم سکھلا
آپ کرے امداداں

.....
کل مخلوق دا خالق اوہ اے
عرش فرش داما لک اوہ اے
کل صفتاں دے لائق

.....
اوہا دیندا عزتاں شاناناں
اوہا دیندا تخت شاہانہ
شکر ادا کر اُس دا

.....
اس دی مرضی قلت دیوے
اس دی مرضی ذلت دیوے
رہ ہر حالے راضی

آپے پیدا کر دا خالق
آپے دینا موت اوہ مالک
دوئے جہان اُسے دے

.....

دل تیرا ہووے یا میرا
ہر دل وچ اس دا ڈیرا
دیکھو شان دلاں دی

.....

ہر مشکل اچ صابرہ توں
ہر دکھ نال صبر دے سہ توں
اجر صبر دا سوہنٹرا

.....

دنیا دولت کچھے مر نہیں
آپڑی تنگ قبر کیوں کرنیں
دے اللہ دے نائیں دا

.....

خیر خیر اتاں کریا کرتوں
پیٹ غریب دا پہریا کرتوں
اللہ بھی خوش ہوندا

دے پہکھے آن آٹا بندیا
کچھ نہ ہوسی کہاٹا بندیا
روزی ودھسی تیری

.....
سوہنڑاں ورتیں نال گوانڈھے
رہ ستھرا ہر حال گوانڈھے
پاک نبی ﷺ فرمایا

.....
غصہ رکھڑاں، عیب شیطانی
بدبختی دی خاص نشانی
'خوسوہنڑی خوش بختی

.....
رکھیں گل ایہہ یاد علی دی
غصہ پیٹڑاں صفت ولی دی
ٹلدے کئی سیاپے

.....
نرم طبیعت رکھ ہمیشہ
شرموں نیویں اکھ ہمیشہ
خاص نشانی مومن

گُوڑی قسم کدے نہ کھاویں
سچ داستان ہمیشہ نبھاویں
جے رکھنڑاں رب راضی

.....
فخر غرور مٹاتن وچوں
میں میں کڈھ دے تن من وچوں
”توں توں“ آکھ ہمیشہ

.....
لوکاں نال نہ کر پیا مندیاں
ذہنوں کڈھ دے سوچاں گندیاں
خود بھی جکڑیا جلسیں

.....
اُچھے شملے گھلدے دیکھے
گندیاں ٹھیریاں رُلدے دیکھے
ہو کے لیراں لیراں

.....
لہماں پینڈا جاگ سویلا
عافل ہتھوں جلدی ویلا
مُڑ کے ہتھ نہ آسی

منگلوں چکھے رہنڑاں مندا
ہمت ہار کے بہنڑاں مند
منزل لہدی چرکی

.....
آکھے سُنڈ نہ بے ایماناں دے
رستے لگ نہ شیطاناں دے
پٹیاں غلط پڑھان دے

.....
بٹڑ پرواز نہ سچا سچا
آپے توں کردار دا کچا
تہمت لائیں ہوراں

.....
توں کیہو اُسُرُ خاب دا پرایں
کم ترکولوں بھی کم تراں
دیکھ دے داسیشہ

نعت شریف

اے ختم رسل ﷺ، محبوب خدا، جدوں کدرے گزارہ نہیں دسیا
تیری چوکھٹ پاک تے سر سٹیا دوبا کوئی بھی چارہ نہیں دسیا

جدوں حدتوں ودھ گئے دکھ میرے تیرے کرم تے نظراں ونج پیاں
دکھیا مایوس نگاہواں نوں کوئی ہور سہارا نہیں دسیا

صدقہ حسنینؓ دا دے سائیاں اج رنج کے پہر دے چہول میری
بکھے منگتے آں تیرے در باجوں کوئی ہور دوارا نہیں دسیا

میری نس نس اج جیہڑا چڑھیا اے ایہہ لاه دے زہر گناہواں دا
پرواز نوں کرماں باج تیرے کوئی ہور اتار نہیں دسیا

.....

نعت شریف

دو عالم وچ حبیب کبریا ذیشان دسدا اے
گُہاں نبیاں دی شاناں وچ بھی عالیشان دسدا اے

دو عالم وچ میرے آقا ﷺ توں ودھ کے شان کس دی اے
جو عرش پاک تے اللہ دا مہمان دسدا اے

کوئی اندازہ کرسکدائے اس دے دردی عظمت دا
کہ جبریلؑ ایں جس در اُتے دربان دسدا اے

جدوں پرواز! ساہ نکلے، مدینے دی گلی ہووے
جنہاں گلیاں دے وچ مانھ دین تے ایمان دسدا اے

.....

نعت شریف

کرے تعریف ہر نوری تے ناری ہر بشر اُس دی
بُلا کے کول اللہ نے بھی کیتی اے قدر اس دی

سخت میرے آقا دی سوا لی نوں رجا دیندی
جیہڑا خالی گیا در تے اوہ دیندا چھول بھر اُسدی

نصیبیاں دا ستایا جیہڑا کھوٹا مقدر اں دا
اتھے بگڑی ہوئی تقدیر جاندی اے سنور اُسدی

حشر دے روز بھی دیکھیں میرے آقا ﷺ دیاں شانان
خدا دے سامنڑیں ہر گل کردی اے اثر اُسدی

جدائی وچ تیری رو رو تیرا پرداز مرویسی
بُلا در تے اُسناں یا آپ ﷺ آکے کہن خبر اس دی

.....

نعت شریف

سرکار مدینے والے نوں سوہنڑاں نام محمد ﷺ جدا اے
میرے سوہنڑیں محمد ﷺ عربی دا دو جگ وچ ڈنکا و جدا اے

میرے بگڑے حال تے ہک واری کرماں دیاں نظراں پا آقا ﷺ
طوفان میری ناکامیاں دا میرے چارچو فیرو گجدا اے

ہر سال بُلا کے روضے تے میرے دل دی حسرت کرپوری
تیرا گنبد حضراتک تک کے ساری عمراں دل نہیں رجدا

رہا بخشش میری فرمادے صدقہ سرکار ﷺ دی کملی دا
میرے کول نہ کوئی نیکی اے نہ ہی عمل کوئی کسے چچ دا اے

پرواز! تیری خوش بختی اے سدیا سرکار نے قداماں تے
رحمت دا پلا پاکے جیہڑا ہر ہک دے گناہواں نوں کجدا اے

.....

نعت شریف

مدینہ شہر بہوں سوہنڑاں مدینہ شہر بہوں سوہنڑاں
میرے آقا دے پنڈ نالوں کوئی بھی پنڈ نہیں ہونڑاں

فرشتے آندے رہندے نے فرشتے آندے رہندے نے
میرے آقا دی بستی دے اوہ پھیرے پاندے رہندے نے

جو کملی پوش اکھوایا جو کملی پوش اکھوایا
اوہ دولہا عرش دا بنڑیا خدا خود آپ بلوایا

ملی دو جگ دی سلطانی ملی دو جگ دی سلطانی
سلام اس تے جیہڑی چمکی کے وچ لاٹ نورانی

نبی دی آن وکھری اے نبی دی آن وکھری اے
کلہاں نبیاں دے وچ میرے نبی دی شان وکھری اے

جو وچ غاراں دے روندی سی جو وچ غاراں دے روندی سی
اوہ اتھرو ڈوبل کے آپڑے گناہ اُمت دے تھوندا سی

اوہ دکھڑے جگ دے سہنداسی اوہ دکھڑے جگ دے سہنداسی
اوہ سُنو کے گالیاں پھر بھی دعاواں دیندا سی

اوہ خالی چھولیاں پھردا اوہ خالی جھولیاں بھر دا
قسم رب دی اوہ منگتے آں کدے انکار نہیں کردا

میرے عیاں نوں کج آقا ﷺ میرے عیاں نوں کج آقا ﷺ
تیرے قدماں تے سر سٹیا رکھیں لگیاں دی لُج آقا ﷺ

دِلے آں بہوں سرور آندا دِلے آں بہوں سرور آندا
اوہ آپڑا اُمتی آکھے تے آپڑیں تے غرور آندا

.....

نعت شریف

سرکار مدینہ والے دی پئی یاد ستاوے ہر ویلے
جتھے سوہنڑاں وسدا یاد اُنہاں گلیاں دی آوے ہر ویلے

پل پل لنگھدا بے چینیاں دا دل بچھیا بچھیا رہندائے
ارمان مدینے جاوڑ دا پیا خون سُکاوے ہر ویلے

ویلے دی اُتھے کوئی قید نہیں پہاویں صبح ہووے شام ہووے
محبوب خدا دا دکھیاں دے دکھ درد وٹھاوے ہر ویلے

مت رو اپڑیں بد بختیاں تے ہک وار مدینے پہنچ تے سہی
اوہ مدنی سوہنڑاں اپنڑاں کرم ہرہک تے لُٹا وے ہر ویلے

دُکھاں درداں دے دریاواں دا پرواز اندیشہ نہیں کوئی
بختاں دیاں ڈبیاں بیٹیاں نوں اوہ کنڈھیاں تے لاوے ہر ویلے

.....

نعت شریف

نبیاں داسر دار آیا، نبیاں داسر دار
دکھیاں دے دکھ و نڈ نڈ والا امت دا غنوار
نبیاں داسر دار آیا، نبیاں داسر دار

عرشوں لاٹ نورانی آئی، ساری دھرتی جس چکائی
جس پاسے بھی دیکھو دسدا ہک نوری لشکار
نبیاں داسر دار آیا، نبیاں داسر دار

خوشیاں کھلریاں چار چو فیرے، جاگے بھاگ حلیمہ تیرے
تدھاں مبارک ہووے حلیمہ سوسو لکھ لکھ وار
نبیاں داسر دار آیا، نبیاں داسر دار

تیری ڈاچی دے گن گاواں، اس توں صدقے صدقے جاواں
جس ڈاچی رج رج کے کیتا سو ہنڑے دادیدار
نبیاں داسر دار آیا، نبیاں داسر دار

ڈاچی مائی حلیمہ والی، ٹردی اے اج ٹورنرالی
اس دے ہک ہک قدم توں دیواں دو جگ نوں میں وار
نمیاں داسر دار آیا، نمیاں داسر دار

.....

نعت شریف

زمانے وچ بڑھی عظمت نرالی کملی والے دی
شہنشاہواں کولوں بھی شان عالی کملی والے دی

میں اپڑا دل تلی تے تہر کے جاواں اسدی چوکھٹ تے
کراں قدماں دے وچ ایہہ پیش ڈالی کملی والے دی

زمانے دے ہتھوں میں ٹھوکراں در در دیاں کھا کے
اخیری آنز کے چوکھٹ سنبھالی کملی والے دی

جو منگتا منگے اس کولوں اوہ کہن دیندا خدا کولوں
خدا نے بھی کدے نہیں گل ٹالی کملی والے دی

.....

سلام

سلام اُس تے محمد ﷺ نام سوہنڑاں جس نوں سجھدا اے
 سلام اُس تے گنہگاروں دے جو عیاں نوں کجدا اے
 سلام اس تے جیہڑی چمکی مُکے وچ لاٹ نورانی
 سلام اس تے کہ رب بخشی جساں دو جگ دی سلطانی
 سلام اس تے کہ جس دی شان کل شاناں توں بالا اے
 سلام اس تے جس دا دیس کل دیاں توں اعلیٰ اے
 سلام اس تے کہ جس نے بولنڑاں پتھراں نوں سکھلایا
 سلام اس تے کہ سورج جس دا آکھا من کے مُڑ آیا
 سلام اس تے کہ جس پایا لقب محبوب یزدانی
 سلام اس تے ملائک کر دے جس دے در دی دربانی
 سلام اس تے دو عالم دا شہنشاہ فرش تے جیہڑا
 سلام اس تے گیا مہمان بڑ کے عرش تے جیہڑا
 سلام اس تے جیہڑا دشمنو تے فضلاں دی نگاہ کر دا
 سلام اس تے جیہڑا کافر نوں بینائی عطا کر دا
 سلام اس تے کہ جیہڑا رحم دے موتی لُکا دیندا
 سلام اس تے کہ جیہڑا گالیاں سز کے دعا دیندا
 سلام اس تے جیہڑا پرواز! اللہ دا کلام آکھے
 سلام اس ذات تے جس تے خدا خود بھی سلام آکھے

غزل

غزل

حیاتی جس طرح کیتی بسترے کر گیا لوکو!
پر ہتھوں اس حیاتی دے میں جیندا مرگیاں لوکو!

میں ہک کزور دیوا ظلم دے طوفان کے سہندا!
ایہہ مٹیاں بُجھ گیاں پھر بھی سحر تے کر گیاں لوکو!

ظلم دی تیغ نے باہواں جے کپیاں بھی تے کے ہويا!
دکھاں درداں دے دریا تے میں پھر بھی تر گیاں لوکو!

غماں دا پہاڑ ایہہ دنیا تے زنجی پیر ہمتاں دے!
اُچے توں اُچیاں پر چوٹیاں کر سرگیاں لوکو!

ہزاراں بازیاں جیتیاں کئی میدان سر کیتے!
کوئی مہناں بھی نہیں ہک ادھ جے بازی ہر گیاں لوکو!

شروع ہوندى اے اُتھوں داستاں میرے زوالاں دی!
جدوں اپڑے کمالاں تے پھروسہ کر گیاں لوکو!

غزل

دنیا دے ہر بندے تے الزام کوئی میں تہردا نہ
ساری دنیا چنگی اے ایہہ بھی تسلیم تے کردا نہ

چنگے مندے بندے دی میں پرکھ پچھانڑ بھی رکھنا واں
ہتھاں دے نال روٹی کھانا، نیلا ڈیلا چردا نہ

کوشش تے بہوں کرناواں، کچھ کر کے دساں دنیا نوں
اوکھام اے سوکھا نہیں، پر میں بھی ہمت ہردا نہ

نفع ہووے تے رب سوہنڑے دا لکھاں شکر ادا کرناں
جے نقصان ہووے تے صابر، ٹھنڈیاں ساہواں پہردا نہ

لڑنا خصلت کتیاں دی اے بندیاں دا ایہہ شیوہ نہیں
اشرف مخلوقات سداواں اس شرموں میں لڑوانہ

لکھ واری پیا آوے ملک الموت میر کے کرکھنسی
لکھت ربانہ باج کوئی پرواز کدے بھی مردا نہ

غزل

جیہڑے اُچیاں ٹہکیاں چڑھدے نے
اوہ چوٹی وِج اِپڑدے نے

اوہ اوکھے اِپڑن منزل تے
ڈاروں جو کوچ وچھڑدے نے

راہ اپڑی آپے کڈھ کنھدے
جو طوفاناں نال لڑدے نے

ٹھے ٹھے کے بنڑ سوار جیہڑے
میدان اوہا کھٹ کھڑدے نے

ایویں سب قابو نئی آندے
جوگی کجھ منت پڑھدے نے

پرواز جے متھیوں ہار ہووے
بنڑ بنڑ کے کم وگڑدے نے

منزل دور تے پینڈا الماں لسی تاثر کے سینوا نہیں
ٹردیوں ٹردیوں مرجلساں پر ہمت ہا رکے بہنوا نہیں

توڑا پڑنا وچ نصیباں نہیں تے ایہہ گل وکھری اے
بیشک بہہ کے کر کہن دماں ایہہ بہنوا کوئی بہنوا نہیں

نال فقیراں لاکے یاری دولت لٹ خلوصاں دی
یارانہ بے لوٹ انہاں دا کجھ دینڑ کجھ لینڑا نہیں

تیر دے تے چہل کہنساں تلوار دا وار بھی سہہ جلساں
لوہکی گل تے مندا گندا بول کسے دا سہنڑا نہیں

خوشیاں گتیاں غمیاں آئیاں پر ہمت نہ ہا ریں توں
اوہ ویلا پرواز نہ رہیا ایہہ ویلا بھی رہنڑا نہیں

.....

غزل

گئیاں پہل ساریاں گلاں کسے دا پیار نہیں پہلیا
ہویا اکھیاں دا اکھیاں نال جو اقرار نہیں پہلیا

بناں تیرے گزارے جو دیہاڑے پہل گئے سارے
رفاقت وچ تیری گذرے جیہڑے دوچار نہیں پہلیا

ہزاراں غم جیہڑے میری تصور بھی پُہا بیٹھا
ونڈایا جس غماں دا پہاڑ اوہ غم خوار نہیں پہلیا

جو کیسے وار غیراں نے کدوں دے پُہل پُہا چھوڑے
تے جیہڑے اپڑیاں کیتے، اوہ ہک ہک وار نہیں پہلیا

رہیا نہیں یاد کجھ پرواز! سرتاں اپجیاں پُہلیاں
اچے تک پر کسے دا آخری دیدار نہیں پُہلیا

.....

انہاں ڈنگیاں سدھیاں راہواں دا کدے تاخرا بانرا لہہ جلسی
رکھ رب تے آس، تے تُردا جل، کدرے تے ٹکانرا لہہ جلسی

اڈپڈ کے ٹھونڈ تے سھئی چڑیئے! وچ آہیڑے چہوریوں کے لہدے
کر حرکت برکت کرسی کدرے کوئی دانا لہہ جلسی

واقف نہیں توایاں راہواں دا، پر توڑ اپڑناں اوکھا نہیں
جل اگلے موڑتے پچھ کہنساں، کوئی نیک سیانا لہہ جلسی

ہک شہر نواں، دوبا لوک نویں پرواز سیاڑے کونڑ تدهاں
پر ہک دن ہوسی ناساپاں کوئی یار پُرانا لہہ جلسی

جیہڑے نخرے فخرے وچ رہندے انہاں نال تے بھدی نہیں اسدی
آ ٹھونڈ کراں، پرواز جیہا مسکین نماخرا لہہ جلسی

.....

دو کلیاں سرخ گلاب دیاں میں صدتے کھول کے دیکھ تے سھئی
جند دیاں ہک ہک بول اُتے، ہک وارتوں بول کے دیکھ تے سھئی

نہ دس بیمارآں شکل پہاویں وچ چھنڈے دے ٹھک کے رکھ اکھیاں
کچھڑیں دی رسم تے کرپوری، ذرا نبض ٹٹول کے دیکھ تے سھئی

اُساں امرت سمجھ کے پی ویساں جیہڑا جام دیوں ہتھاں نال اپنڑے
میرے سامنڑیں زہر بھی کھول پہاویں ہاں ہاں توں کھول کے دیکھ تے سھئی

تلوار دا وار بے آپ کریں لکھاں خوشیاں نال سر پیش کراں
کراں بے انکار تے تاں آکھیں، مقتل در جول کے دیکھ تے سھئی

میت منسی احسان تیرا، خود بول کے شکر ادا کرسی
عاشق مرحوم دے کفن تے دو اتھرو ڈوبل کے دیکھ تے سھئی

نہیں گمدے دل دیوانیاں دے پرواز دا دل بھی لبھ ویسی
سدھراں دے سرخ انگاریاں دا ایہہ ٹہیر پھول کے دیکھ تے سھئی

جوگی بنڑ کے بین بجاواں نگری نگری گلی گلی
ہک ناگن دی خاطر یارو دنیا دیکھی پلہی پلہی

رنج نہ ہو صیادا قسمت ہر ہک دی اپنڑی اپنڑی
دانا چگ کے اڈ گیا پنچھی گڑکی رہ گئی چھلی چھلی

بہوں بے ترس حیاتی مری، چھک چھک کے جس کڈھی روح
حیرانی نال تندی رہ گئی موت سرہانے کھلی کھلی

کوڑدیاں پکیاں وچ یارو! سچ کدے بھی چھپیانیں
کلی کلی اے پہاویں رہوے کنڈیاں دے سنگ رلی رلی

پھٹ پرواز! ہزاراں دل تے کیہڑے پھٹ دا ذکر کراں
غیراں تے کے گلہ شکوہ اپنڑیاں کیتی پلہی پلہی

.....

بے ٹہنگا جینزا کے جینز، جینز دے کچھ ٹہنگ
جس جینزے وچ ٹہنگ نہ ہووے اوہ جینزا بدرنگ

ہر ہک دے نال رُکھا بولیں، مئے ویر خریدیں
ایہہ تے توں پیا اپنا جینزا آپے کرنیں تگ

چُپ چپتے بندے آل کیوں مُرُمُ دینیں ٹھونگے
آخر ہک دن ہوسی گُرسی نال تیرے اوہ جنگ

دشمنو ظاہر ہوکے کردا، کھلم کھلی سٹ
کچھ بہروپے سنجو بنڑکے اندروں لاندے ڈنگ

پہنگ چرس، ہیروئن دے عادی، سمجھ نئے کُتے
محنت دے ایہہ کھوٹے، موذی ٹکڑے کھاون منگ

ماتم ہوندے حیدیاں اُتے، ایہہ بھی ریت نرالی
نال جنازے وجدے دیکھے، تاشے تے مڑ دنگ

محنت کر کے کھانڑ اوکھا، ایہہ ہک کم سوکھلا
گل کشکولی پا کے بنڑ جلاں پرواز ملنگ

.....

بے علم جہیا ہک بندہ واں، پلے کچھ سمجھ شعور نینگا
پر دنیا جتنا سمجھدی اے، اتنا بی تے عقلوں دور نینگا

کچے پیر ظلم دیاں تیغاں پر، منزل تے اپڑناں ضد میری
ہتھاں گوڈیاں پہار ہی ونج رہساں اتنا بی تے ہنڑ معذور نینگا

دل لوہے دی ٹہال مثال ہووے، جیہڑا غم دیاں برچھیاں سہہ جاوے
ہک سٹ کھا کے جیہڑا پور ہووے اوہ کچ دا دل منظور نینگا

ظلماں دیاں برچھیاں سہہ سہہ کے منیاں دل چھانڑنی ہو گیا اے
پر ہمتاں ہار کے ہار منے، اتنا بی تے چکناں چور نینگا

نیاں اوئے ظالم طوفاناں، بیڑی آں ڈبوڑاں ریت تیری
بیڑی ٹھہلی ہوئی چچھاں موڑ کتھاں، اسدا بی تے ایہہ دستور نینگا

اُچا بول کے پنچھی کیوں بٹنیں، خود آپڑی جان دا دشمن توں
آواز ایہہ سنڑ کے آ رہسی، صیاد بی اتنا دور نیڑگا

کھم کترے، چوہنگ بھی پھن چھوڑی، بند کیتی چوگ غذا میری
وچ قفس دے اتنا ظلم نہ کر، صیاد دا ایہہ دستور نیڑگا

کیوں زہر پلا کے مار دے او، پرواز کھڑا وڈا جرم کیتا
سچ بولدے، سچ لکھدا اے، بس ہور تے کوئی قصور نیڑگا

.....

پہولے پہالے بندے، بندیا! ٹھگیاں نال نہ ٹھگ
اڀڑے جوگے آپ خریدیں دوزخ دی پیا اگ

بچ کے رہویں ٹھگا، کدرے تُوں بھی ٹھگیا جاسیں
اس نگری وچ تده کولوں بھی اُچے وسدے ٹھگ

بنڑ جا رب دا مومن بندہ، نیکی دے کم کر کے
کیوں لگنیں اِلیس دے آکھے، رب دے آکھے لگ

چنگیاں عملاں نال ہی چنگا لگدا پُتلا خاکی
مُندری تاں ہی سوہنڑی لگدی سوہنڑاں ہووے نگ

کامل بندے مٹ کے رہندے، آکڑ شان نہ وسدے
موتی پاخڑی ایں تلے رہندے، اُتے تڑ دی چہگ

جیہڑی پگ دا شملہ یارو! اچا رہیا ہمیشہ
لبراں ہو کے زلدی دیکھی ٹھیراں تے اوہ پگ

دل پرواز، نہ ٹھاویں، دشمنو کر دے رہندن گلاں
منگتے دی روزی نہیں کھڈی، پہاویں پہونگن سگ

.....

غزل

مایوسی وچ اکثر کوئی آس نظر آ جلدی اے
پک گمنام نشان اتوں منزل آپڑی تھہا جلدی اے

چپے سارے پچن پہاویں، بیڑی ثابت ہووے سھئی
اس ٹھائے یا اُس ٹھائے، پر لگ کسے ٹھائے جلدی اے

کم نہ آون اوہ چھلاں، اعتبار جہاں تے ہوندا اے
کدرے بے اعتباری جئی پک موج ٹھائے لائے جلدی اے

اُس ویلے کجھ قدر نہ کیتی، میں گزرے اُس ویلے دی
ہنڑ ایہہ سوچ دے وچ پک تندور جیہا تاہ جلدی اے

اس شطرنجی دنیا دی چالاں کولوں بیووں بچنا واں
مہسی دنیا اندروں اندروں داہ گجھا لاء جلدی اے

نرم نصیحت اثر نہ کر دی، کم عقلاں کم سمجھاں تے
غیرت اوہ پرواز! چگانڈی گل جیہڑی کھا جلدی اے

نہ آویں آپ، چٹھیاں لکھ پیا پاویں تے کے فائدہ
گئے ٹہل میریاں سدھراں تے پرچھاویں تے کے فائدہ

توں ہر چٹھی دے وچ اگل مہینہ دس کے ٹھگنیں مانہہ
تسلیاں گُوڑیاں دے دے دے کے ترساویں تے کے فائدہ

ہٹاساں بُو ہے توں نظراں نہ میں چھیکو دی بچکی تک
میری بے نُور اکھیاں تے جے توں آویں تے کے فائدہ

جے کیریں آ کے میت تے میری توں پیار دے اتھرو
جنازہ ٹور کے چکھے توں، پچھتاویں تے کے فائدہ

قدر ٹدھ جیندیوں میری نہ کیتی، جا، وے بیدردا
دفا آ کے میری قبریں تے جتلاویں تے کے فائدہ

تیرا میت اُتے روزا، میرا وڈیار بنڑ ویسی
جے سر پچھے تُوں قبراں نال نکراویں تے کے فاندہ

نشانی پیار دی، قبراں تے بوٹے لکھ پیا لاویں
دلوں یاداں جے تُوں پرواز، پُہل جاویں تے کے فاندہ

.....

میں چہلی ہو کے کھاساں ٹھوکران رُل در بدر ویساں
خدا دا واسطی پھیریں نہ اکھیاں نہیں تے مَر ویساں

جو لنگھیا نال ویلا یاد اوہ کر کر کے روساں میں
جے مرگئی آں تے اوہ جانڑے، وفا دا ناں تے کر ویساں

میں کھا کے زہر مر ویساں، نہ چڑھساں غیر دی ڈولی
زمانہ ایہہ نہ سبجھے پیار دی بازی میں ہر ویساں

میں کھڑساں نال قبران وچ نشانی تیریاں یاداں
تیرے در تے نشانی پیار دی دل کڈھ کے تہر ویساں

خدا دا آسرا پرواز! تے پھر آس تُوں میری
انہاں آساں دی بیڑی تے سمندر غم دے تَر ویساں

.....

غزل

گل گُجھ بھی اے، ہے وے ضرور کجھ کجھ
تساں لگدے ہو، اج مغرور کجھ کجھ

اُتاں کر دیوں ا کھیاں بھی، چہکدے ہو، پئے
نیڑے پیٹھپوں بھی لگدے او دور کجھ کجھ

غصہ وچلا نہ دسو پہاویں تساں کھل کے
اُتوں رنگ پیا دسدا فتور کجھ کجھ

شک شکوے تے گلے سارے اُساں اُتے کیوں؟
مَنوں آپڑی بھی غلطی حضور کجھ کجھ

ساری غلطی، ایہہ مَنیاں کہ تساں دی ہی نہیں
اُساں آپڑا بھی مَنیاں قصور کجھ کجھ

ٹساں تكدے ہو نكا جيا ہس کے جدوں
آوے آپڑے تے فخر غرور کجھ کجھ

گلاں پیار دیاں کر دے ہو، کنڈ کر کے
دیوے رُسنداں بھی تساں دا سرور کجھ کجھ

.....

جدوں تیر عشق والا چل ویندا
دل جگر کلچرا سل ویندا

دل پھس ویندا پہیڑے عشق ہتھوں
پھای اکھیاں دی ابھی چھل ویندا

چٹی چانڑنی دی دیکھنی آں
چند سڑ ویندی، دل بل ویندا

چن کدے تے چڑھسی خوشیاں دا
اس آس تے دل کجھ گھل ویندا

پہیڑا روگ، فراق دا دل کھاوے
تن گلدیوں گلدیوں گل ویندا

دل صبر تے صدق دی ٹہال ہووے
سٹ ہجر فراق دی چہل ویندا

پرواز! ایہہ بیکڑاں عشق والا
تن چڑ کے ہڈیاں دل ویندا

.....

نظم

رب دلاں وچ رہندا

ٹہنڑی تے پیا دسدا شاناں کھلیا پھل گلابی
چھیکڑا کووے وچ رلڑاں آکھاں گل کتابی

کڑک دوپہریٰ دینھ دا چھلیا نہیں جلد اشکارا
وقت نماشاں اسدیاں چکاں بھی نہیں رہندیاں یارا

چن بھی جو بن دس کے آپڑا آخر پیلا پیندا
ساری راتیں بلدا دیوا فرزی مجھ کے رہندا

مٹی دا پہانڈا نہیں بلدا تیل دیاں کراماتاں
تیلے باج کدے نہیں بلیاں دیوے وچ باتاں

ساوڑ دے وچ ٹھاٹھا مارن دریاواں دیاں لہراں
منھ پوہ وچ بنڑ جلدے نے نکلیاں نکلیاں نہراں

آپڑیں آپڑیں موسم دے وچ بوٹا بھی پھل دیندا
ایجا بھی ہک موسم آندا پتر بھی نہیں رہندا

چار دیہاڑے لشک جوانی آندی تے لگھ جاندی
لکھ آوازاں مار بلاؤ مُڑ کے چہات نہ پاندی

.....

سچانانہ

جیوے میرا ویر سیانڑاں سنگھڑ عقل پروٹا نی
جیوے ایہہ غیرت دا پُتلا شرم حیا دا ٹوٹا نی

شیر بھر شہزور بہادر شیراں کولوں ڈردا نہیں
اپنڑے ویہڑے وچ کدے بھی اُچیاں نظراں کردائیں

گلیاں وچ گندھاڑے چا کے نکلیں ویر کھڈالی میں
پہر کے نظراں اس نہیں تکیا جاں دی عمر سنبھالی میں

ڈلھدا جو بن چیرے دے وچ شرماں نال چھپاواں پئی
اپنڑی جند جوانی کولوں آپے ہی شرماواں پئی

کنگھی شیشہ مول نہ دیکھا ویر کولوں لُج آوے مانہہ
میری ایہہ پرپہور جوانی آپے شرم سکھاوے مانہہ

ویر دیاں نظراں توں اوہلے کردی گت پراندی میں
زلفاں میریاں ویر نہ دیکھے اس گلوں شرمندی میں

اس دی غیرت کولوں ڈرکے پتلا چیرا کردی نہ
میں بھی شرم حیا دی تپلی تیز قدم بھی تہردی نہ

ویر نہ ہووے کہارتے کھلیاں ڈھلیاں گلاں کردی میں
کہارتے اچھا ساہ بھی کہند یوں چمکدی ڈردی میں

بند زبان کدے بے مقصد بے موقع میں کھولی نہیں
بولی تے مطلب دا بولی بے مطلب میں بولی نہیں

سوہنٹرا ویر ماو دا جایا ادب میں اس د اکرنی آں
جیددا مردا میرے تے میں اس تے جینی مرنی آں

نال دیاں جمیاں دا ناتہ بہوں مٹھاتے پیارانی
اوکھے ویلے پہنیزادا ہوندے ایہہ ویر سہارانی

.....

پہلی تے لکھی (چیونٹی اور فاختہ)

ہک نہراں وچ رڑھدی جلدی ہک پہلی بیچاری
دل وچ سوچے اج میں ڈب کے موئی آں کرماں ماری

ہک نکئی جئی جان بیچاری نہ کوئی چارا حیلہ
ہک اللہ دے کرماں باجوں نہ کوئی ہور وسیلہ

ہک پہلی دا بوٹا آسا اس نہراں دے ٹھائے
ٹھہریں تے ہک لکھی بیٹھی گیت خوشی دے گائے

ناساپا لکھی دیاں نظراں پہلی تے ونج رہتیاں
کنجو مدد کراں میں اسدی سوچاں دل وچ پیاں

پہل گئی سارے گیت خوشی دے ہوئی کھگی سنجیدہ
پہلی آں مشکل وچ تکیا ہوئی لکھی رنجیدہ

پہلی دا غم دل نال لایا کردی سوچ وچارے
کے ترکیب کراں میں اساں لاواں کنجوتارے

ہک ترکیب دمانے آئی دل خوشی نال پہریا
پہلی دا ہک پتر کھوہ کے ونج پہلی اُگے تہریا

پہلی چڑھ گئی پترے اُتے رب سب بنڑیا
چھوٹگاں دے نال پھر دوبارہ لگھی پتر چایا

لگھی پتر صحیح سلامت رکھیا آنر کنارے
پہلی پنج گئی موتو کولوں دیکھ اللہ دے کارے

اس دیاں حکماں بانج کوئی بھی جی سکدا نہ مردا
موت حیاتی وس اللہ دے جو چاہندا اوہ کردا

پھر لگھی اس شاخ تے آکے بیٹھ گئی دوبارہ
گیت خوشی دا گاؤنر لگ پئی مُڑ کے پیارا پیارا

نہر کنارے ہک شکاری پہوندا چہوندا آیا
چھاں ٹھنڈی پہلی دی دیکھی ڈیرا آخر جمایا

سنڑ آواز لگھی دی یارو اُتتاں نظر دوڑائی
شاخ اُتے بے فکری لگھی بیٹھی نظری آئی

تُرت کمانے تیر چڑھایا اس بے رحم شکاری
نظر پئی پہلی دی اس تے سمجھ گئی گل ساری

چھکيا تیر شکاری ظالم اپڑیں شست جمائی
دوڑی پہنچی کول شکاری پہلی دیر نہ لائی

پہلی جُل کے تیر اندازدے پیرے تے چک پایا
ظالم دا ہتھ کیا اسلام، شست نشان کھڑایا

تیر کمانوں چھٹ لگھی دے لنگھیا دوروں دوروں
آخر اوہ کجھ ہويا جو کجھ ہويا حکم حضوروں

غصے دے نال ملیا دلایا اپڑاں پیر شکاری
وچے رگڑی پہلی بھی معصوم جیہی بیچاری

ہک ظالم انسان دے ہتھوں پہلی مرگئی یارو
چند اپڑیں قربان لگھی تے چھیکو کر گئی یارو

کم ظرفے انساناں کولوں چنگی رہ گئی پہلی
رکھیا بھرم وفا دا موتونال بھی کھمہ گئی پہلی

بندیاں وچ وفا نہیں لہدی ظرف ضمیروں کھوٹے
ہک پہلی توں واری لکھاں ایجئے کچ دے ٹوٹے

لگھی مار اڈاری اڈی چنگی پلہی نروئی
پیاتکے پرواز شکاری نظروں اولے ہوئی

.....

سردی چھاں

دلوں سمجھی آں میں دلدار ایں توں
میرے سرے دی چھاں میرا پیار ایں توں

میری زندگی سوہنرا پیار تیرا
میرے پیار دا ہار سنگھار ایں توں

توں چاڑنی میریاں اکھیاں دی
نالے دلے دا چین قرار ایں توں

اوکھے سوکھے ویلوے کم آویں
لکھاں غم تے ہک غمخوار ایں توں

میرے ویڑے دی بستی اے نال تیرے
میرے بچیاں دا پالن ہار ایں توں

میرے شرماں دی لُج ہتھ تیرے
میری عزتاں دا پھرے دار ایں توں

ہتھ بڈھی کنیز تے بردی آں میں
سرتاج، سائیں، سرکار ایں توں

رہوے قائم ایہہ سدا سہاگ میرا
میرا مانڑ، فخر، وڈیار ایں توں

تیرے متھے دے وٹ توں میں صدقے
غیرت مند ایں توں حیا دار ایں توں

وچوں دل دا توں جیوں موم ہوندا
اُتوں تیز تلوار دی تہار ایں توں

کوڑی خو تے سخت مزاج تیرا
پہاویں جہجھا ایں پروفا دار ایں توں

گل کدے خوشامدی نہیں کرنیں
مٹی گل پرواز خوددار ایں توں

.....

ماں

میں قربان تیرے توں جاواں سدھی سادی پہولی ماں
میری محرم راز سہیلی میں صدقے میں کہولی ماں

میں تہی آں توں ماں میری میں دکھرے توں دکھری نہیں
تیرے بُت دا میں پرچھاواں میں دامن توں چہولی ماں

آپے کاج سوایا میرا آپے داج بنڈایا تڈھ
آپے ہی ہونڑ رونی ایں پئی آپے چاڑھ کے ڈولی ماں

رکھیں سانب پٹولے گڈیاں میری سمجھ نشانی توں
رکھیں سانب پرانڑی میری چنٹی چولا پہولی ماں

دل تے سل صبر دی رکھیں دُکھ دے اتھروں کیریں نہ
یاد تڈھاں جے آوے میری خالی دیکھ کھٹولی ماں

لاڈ نیاز میرے لکھ چہلے نال میرے جند گالی تڈھ
نھنکی دی ہر گنڈھ میری تڈھ نال دلا سے کھولی ماں

پہل جاویں ہونڑ میریاں پہلاں دل تے گل نہ رکھیں کوئی
معاف کریں جو اچا نیواں نال تیرے میں بولی ماں

ہر ہک ضد تہدھ منی میری میرا آکھیا موٹیا نہیں
میرے سکھ دی خاطر آپڑی چند دکھاں وچ رولی ماں

نال خوشی کرودیا مائے ہنڑ پردیسنڑ ہوئی میں
ٹورکے ڈولی کریں دعاواں گیلی کرکر چھولی ماں

جو متھے لکھیا سو ہویا اگوں خبرے ہونڑاں کے؟
تہدھ نصیب ٹٹولے نہ ہی میں تقدیر پھرولی ماں

.....

مرضی اللہدی

موت اُجاڑے ارباں پدماں وسدے رسدے کہار
مرضی اللہدی
اُجڑے ڈٹھے پھلدے پھلدے کئی چمن گلزار
مرضی اللہدی

نہیں ولدا اوہ ویلا جیہڑا لکھیا وچ نصیبیاں
آئی کدے نہ ٹلدی پہاویں لکھ کروترکیاں
ماواں پہنزاں تہیاں پہاویں روون زاروزار
مرضی اللہدی

ہک پیار تے آسے پاسے بیٹھا ٹمر سارا
چٹیاں اکھیاں دیکھن مردا کوئی نہ چلے چارا
نہیں ایہہ موت ولیندی پہاویں لاون زور ہزار
مرضی اللہدی

نگری نگری ای ایہہ واقف گلی گلی در در دی
کے حاکم محکوم کسے دا موت لحاظ نہ کردی
مالک ہوویں ملکاں دا یا اس دا خدمتگار
مرضی اللہ دی

موتو کولوں کوئی نہ بچدا پہاویں کریں اپیلاں
وید حکیم طبیب سیانڑیں پہاویں کرن سہیلاں
جگ دے سارے نئے دارو ہوویندے بیکار
مرضی اللہ دی

ویلا آخر بنڑے تے دیکھے نہ ایہہ وڈا نکا
موت لحاظ نہ کردی پہاویں پتر ہووے ہلکا
پہاویں پینداددھ ہووے یا کہوڑے دا اسوار
مرضی اللہ دی

پانڑی دے وچ ڈب کے مردے پہاویں آوے ترناں
جس بہانے جس دی لکھی اسے بہانے مرناں
سڑکے مردے رڑھ کے مردے ڈٹھے بانج شمار
مرضی اللہ دی

لاری موٹر چھلڑے تلے لکھاں پیٹھے جلدے
کدے ڈرائیور آپے مردے ایچے بھی ایہہ پُہلدے
سانب نہ سکن قسمت مارے خود آپڑی رفتار
مرضی اللہدی

موٹو دا طوفان عجیب سُرتاں ہوش پُکھاوے
نہ آواز نہ آہٹ کوئی نہ ایہہ نظری آدے
پہاویں لکھاں اکھیاں ہون پہاویں کن ہزار
مرضی اللہدی

سوہنڑاں ہووے کوجا ہووے پہاویں چنگا مندا
آخر پیسی ہک دن اس دے گل قضا دا پھندا
پہاویں ہووے لوہلا پہاویں کوڈی دا کھڈیار
مرضی اللہدی

ملک الموت جدو بھی یارو آنڑ سرے تے کھلدا
خنجر چاقو برچھی گولی بہانہ بنڑے اجل دا
ہک تے قتل ہويا بدبختا دوا چٹھدا دار
مرضی اللہدی

ویل کو یلا موت نہ دیکھے نہ جائیاں بے جائیاں
رنگ رنگ دیاں لکھتاں لکھیاں واہ لکھتاں دیا سائیاں
کوئی مرے پردیس بچارا اُتھوں آندی تار
مرضی اللہدی

لڑدا وچ میدان سپاہی شیر دلیر اساڈا
دُشمز ڈاہڈا نہیں اس کولوں تیر قضا دا ڈاہڈا
اس تیرے آل روک نہ سکدے دنیا دے ہتھیار
مرضی اللہدی

میں بھی فانی توں بھی فانی، فانی خلقت ساری
اس دنیا توں اس دنیا وچ جلاواں وارو واری
اج کوئی تے کل کوئی ایہہ آپڑیں آپڑیں وار
مرضی اللہدی

آپڑے آپڑے نیٹے کولوں ودھ کسے نہیں جینواں
جیہڑا جمیاں اس نے آخر اجل پیالہ پیہڑاں
ہک دن ہوسی آجلیسی پرواز تیری بھی وار
مرضی اللہدی

موت اُجاڑے ارباں پدماں وسدے رسدے کہاں۔ مرضی اللہدی

بندہ ناواں

ہک بندہ مزدوری کردا، پھر دا ہک بیکار
اوہ بھی بندہ اے
شاعر ہووے شہر دا، یا جنگل دا خرکار
اوہ بھی بندہ اے

پہاویں اُچا نیواں ہووے پہاویں گورا کالا
پہاویں جاہل کابل ہووے پہاویں علماں والا
پہاویں اوہ دیندار ہووے یا حرصی دنیا دار
اوہ بھی بندہ اے

اوہ بھی بندہ جس دے سرتے سجیا تاج شاہانہ
اوہ بھی بندہ گلیاں دے وچ پھر دا جو دیوانہ
اُساں جھڑکے وٹے مارے، دیوے جو دھتکار
اوہ بھی بندہ اے

بندہ پیر مرید بھی بندہ، ہک ادنیٰ ہک اعلیٰ
اوہ بھی بندہ چدا جیہڑا رام نام دی مالا
گوتم بدھ دا ہووے یا ناکھ دا پیر وکار
اوہ بھی بندہ اے

اوہ بھی بندہ جیہڑا مالک ہیرے موتی زر دا
اوہ بھی بندہ جیہڑا جندرے پہن کے چوری کردا
جیہڑا راتیں گلایاں دے وچ پھردا چوکیدار
اوہ بھی بندہ اے

اوہ بھی بندہ جیہڑا چہلا کلا ساد مُرادہ
اوہ بھی بندہ جیہڑا بنڑدا تیز طراز زیادہ
جیہڑا چُپ چپتا اپنا ویلا گیا گزار
اوہ بھی بندہ اے

پیر پیمر بھی سب بندے، غوث ولی بھی بندے
اوہ بھی بندے کردے جیہڑے شیطانی دے تہندے
پہاویں کرنل جنرل ہووے، پہاویں ڈاکے مار
اوہ بھی بندہ اے

اوہ بھی بندہ جیہڑا اُچیاں محلاں دے وچ رہندا
اوہ بھی بندہ جیہڑا چہگئی دے وچ فاتقہ سہندا
کرے غلامی اوہ بھی بندہ جیہڑا خود مختار
اوہ بھی بندہ اے

اوہ بھی بندہ جیہڑا خوشیاں دے دریا وچ تردا
دکھاں دے صحرا وچ دوہا، چیندا تے نہ مردا
جیہڑا دکھڑے دنیا دے سہندا مردانہ وار
اوہ بھی بندہ اے

وچ میتاں بندے پنچے وقت نمازاں پڑھدے
بندے ہی پیزار انہاں دے چوری کر کے کھڑدے
چورے آں جو مندا آکھے کڈھے گاہل ہزار
اوہ بھی بندہ اے

بندہ ہی بندے دا سجنڑا خوب کرے دل جوئی
بندہ ہی بندے دا ویری اس توں ودھ نہ کوئی
جیہڑا نلے وڈے چنگے مندے دا دل دار
اوہ بھی بندہ اے

قتل کرے بندے آں بندہ رحم ذرانہ کھاوے
اوہ بھی بندہ جو ہتھکڑیاں بندے دے ہتھ پاوے
جیہڑا بندہ حکم کرے تے بندہ چڑھادار
اوہ بھی بندہ اے

بعضے اچھے بندے ڈٹھے ڈڈاں کولوں ڈرے
چوہا نیڑے آوے تے اوہ شورکارا کردے
جنگل دے وچ کردا جیہڑا شیراں دا شکار
اوہ بھی بندہ اے

لمی سڑک چلاوے بندہ فرفر موٹر لاری
اس بندے دے پڑے ٹکڑے بندے آں جل ماری
میت تے جو روند تہوندا سڑکاں دے وچکار
اوہ بھی بندہ اے

نال جنازے ٹرے بندے، منجی بندیاں چائی
اوہ بھی بندے جنہاں رورو اپنی جند مکائی
چپ چپتا جلد جیہڑا منجی دا اسوار
اوہ بھی بندہ اے

عاجز بندے رب سچے دے قہر عتابوں ڈردے
ساری رات مصلے بیٹھے یاد اُسے آں کردے
لا پرواہ بد بختا جیہڑا عاصی بد کردار
اوہ بھی بندہ اے

چنگیاں عملاں والے بندے جنت دے وچ جان
اوہ بھی بندے جیہڑے مندیاں عملاں تے پچھتاسن
سڑسی دوزخ وچ جیہڑا پرواز جیہا بدکار
اوہ بھی بندہ اے

.....

زمانہ پیسے دا

پیسے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان

زمانہ پیسے دا

پیسے نال ہی بنڈی یار وعزت شہرت شان

زمانہ پیسے دا

پیسے والا تھو ہووے یا خیر ایسا گاماں

لکھیاں اُسدے سارے بنڑے لکھاں آکھن ماماں

ناساں کُتری بیگم بھی ہر بک دی پہا بی جان

زمانہ پیسے دا

پیسے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان

زمانہ پیسے دا

نال غریباں سدھے مونہوں گل کوئی نہ کردا

ہتھ تپتیاں ناداراں دے سرتے نہ کوئی تہردا

پیسے والے توں ہر کوئی جان کرے قربان

زمانہ پیسے دا

پیے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان
زمانہ پیے دا

پیے والے دی ڈنگی بھی سدھی سمجھی جاوے
دن پیے دے بندہ چہلاکھا نظری آوے
مفلس پہاویں عاقل ہووے وسدا اوہ نادان
زمانہ پیے دا
پیے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان
زمانہ پیے دا

رستم تے سہراب دی اتھے طاقت کم نہ کردی
جے پیسہ نہیں پلے تے پھر جتی بازی ہر دی
طاقت پیسہ فاتح پیسہ، پیسے دامیدان
زمانہ پیسہ دا
پیے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان
زمانہ پیے دا

شملہ پیسہ، بنگلہ پیسہ، پیسہ موٹر لاری
ممبر پیسہ، لیڈر پیسہ، پیسہ نمبر داری
جتنا پیسہ جس دے پلے اتنا بھٹے خان

زمانہ پیسہ دا

پیسے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان

زمانہ پیسے دا

پیسہ ظالم، پیسہ قاتل، پیسہ چورتے ڈاکو

چھلڑا پیسہ، رگڑا پیسہ، پیسہ خنجر چاقو

پیسے دے ہتھ چارج دے کے چلا گیا شیطان

زمانہ پیسے دا

پیسے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان

زمانہ پیسے دا

بس پروازاگاں نہ ودھیں دسئیں توں کوئی چھلا

نہ کر سچیاں گلاں، بنڑ جا اٹھا ڈورا کلا

گل سچی جو آکھے اُسدا، ہو ویندا نقصان

زمانہ پیسے دا

پیسے دے چکروچ چکر کھاندا ہر انسان

زمانہ پیسے دا

.....

دنیا فیشن دی

ساد مرادے سنگی، اج ہک گل ٹدھاں سمجھاواں
دنیا فیشن دی
سادے پن دی قدر نہ کوئی ہوڑ کجھ پہنیں وٹاواں
دنیا فیشن دی

میں بھی سادہ توں بھی سادہ قدر تیری نہ میری
اس نگری وچ قدر اسے دی جس دی ”ٹوہر“ اُچیری
نکلاں سادے پن دے وچوں فیشن دے وچ آواں
دنیا فیشن دی

غم ذرا نہ کر توں سنگیا! کہار نہ ہووے آٹا
جاکت پہاویں پہکھے بلکن، اُچا رکھتاں گاٹا
گھکیاں جینٹل میناں نالوں سکی اکڑ بٹراواں
دنیا فیشن دی

بڈھا چہرہ میک اپ کر کے خوب جوان بٹڑاواں
ہڈی پسلی نظری آوے چولا فٹ سیواواں
ٹورٹراں نازک نخریلی ٹھمکے لاندے جاواں
دنیا فیشن دی

غیرت منداں دی غیرت دا نکل گیا جنازہ
دل وچ غیرت اکھیاں دے وچ شرم بھرم نہیں رہیا
کلباں دے وچ نچن گاؤں پہنزاں نال پرہاواں
دنیا فیشن دی

پتلا کپڑا فٹ تمیضاں وچوں دسن انگیاں
وچ لباساں بھی ایہہ دسن جیوں دسن ایہہ تیکیاں
لکوں لاه کے سرتے بدھی کے تہیاں کے ماواں
دنیا فیشن دی

مرد زنائی دے حلیے وچ فرق ذرا نہیں رہیا
مرداں بھی ہنزہ میک اپ کھیتے ، آیا وقت اجیہا
ایویں لگدے جیوں گھسے نی ”اوی اللہ میں مرجاواں“
دنیا فیشن دی

ڈیڈی روپوں ممی دسدا ممی دسدا ڈیڈی
لیڈی بنڑ گئی لیڈا یارو، لیڈا بنڑ گیا لیڈی
سمجھ نہ آوے مس آکھاں یا مسٹر آکھ بلاواں
دنیا فیشن دی

بندیاں دین پکھایا لائیاں بے دینی نال پریتاں
نگ تڑھگا فیشن بے شرمی دیاں رسماں ریتاں
چھوٹی دے پانڑی وچ ڈب کے ہنڑ یارو مر جاواں
دنیا فیشن دی

اکھ گماوے رعب حسن دا ایہہ بھی گل نہ چنگی
کالی عینک لاواں نہیں تے بندھی اے بدرنگی
فیشن دا ایہہ فیشن نالے پہننگی اکھ چھپاواں
دنیا فیشن دی

بک تھالی تے بہہ کے کھاواں بیگم دے نال کھانڑاں
مینڈولین و جاواں آپے بیگم گاوے گانڑاں
لالے بے بے کولوں کے ہنڑ چکاں تے شرماواں
دنیا فیشن دی

بڈھی بے بے بڈھیاں گلاں قصے کرے پُراڑے
اج کل دے دستور تے رساں لالہ بھی کے جاڑے
نویاں نویاں چالاں سکھیاں کے گدھاں کے کاواں
دنیا فیشن دی

بیگم گلے شکوے کردی دیندی اے نت مہنڑے
کھوتے وپچاں لالے دے بے بے دے وپچاں گہنڑے
پہنڑوں دی شادی رہ جُلے، پُرنی وی منگواواں
دنیا فیشن دی

اُچیاں لوکاں دی ہک ایہہ بھی گل تڈھیاں سمجھانڑی
پہنڑ سمجھ کے ہتھ سرے تے رکھڑاں ریت پُراڑی
توں میری بیگم نال، میں تیری نال ہتھ ملاواں
دنیا فیشن دی

نویں رسم ہک پئی اے سنلیا! چھوڑ پُراڑیاں ریتاں
نویں طریقے نال کراں بیگم نال پیار پُراڑیاں
ہتھ دباڑاں ریت پُراڑی آ ہنڑ پیر دباواں
دنیا فیشن دی

دفتر دے وچ ماتحتاں تے رُعب جماواں پہارا
”خو“ اپڑی رکھاں بہوں کوڑی جیوں مرچاں دا کھارا
کہار زانی کولوں پہاویں سوسوچھتر کھاواں
دنیا فیشن دی

سکے ویراں دا کے رشتہ پہنڑاں کس دیاں پہنڑاں
خونی رشتے دشمن دسدے پہنڑاں دسدیاں ڈینڑاں
نخرے سَسُو سوہرے سالی سالے دے ہنڑ چاواں
دنیا فیشن دی

بڈھے لالے دا جو سنگی اوہ بھی بڈھا ہوسی
ویہڑے دے وچ وڑن نہ دیساں نوہوں باہر کھلوسی
بیگم دا جو دوست اندر عزت نال بٹھاواں
دنیا فیشن دی

تنگ قمیصاں فٹ پتلوناں، کڑیاں بھی ہونڑ پائیاں
انگ انگ پیا نکھڑیا دسے، ڈاہڈیاں نال صفائیاں
کھلم کھلی گل کراں، کے سچ تے پردے پاواں
دنیا فیشن دی

رگڑ رگڑ کے کھریاں آخر شرم اسماں دی موئی
کر کے بوہے بند اسماں دی غیرت اندر سوئی
رب کرے ایہہ جاگے میں تے رورو کراں دعاواں
دنیا فیشن دی

بے غیرت جینڑیں توں چنگا غیرت دے نال مرناں
دنیا دی پرواز نہ سُنڑساں کرساں آپڑے کرناں
میں تے توبہ توبہ کر کے کٹاں نوں ہتھ لاواں
دنیا فیشن دی

روک قلم پرواز دیوانے سچ نہ آکھیں سارے
اڑے ویری آپ بنڑانیں ایہہ فیشن دے مارے
سُنڑیاں اے سچے آں دنیا دیندی سخت سزاواں
دنیا فیشن دی

.....

بیوی دی دھمکی

توں نت رسنیں تے رُس ہوئ تیرے نخرے میں کدے چاواں تے تاں آکھیں
جے تیرے نال گل بھی ہوئ میں کر چاواں تے تاں آکھیں

توں نت رسنیں تے میں ہتھ جوڑ کے نت نت منانی آں
کدے ایہہ ناز نخرے جے میں ہوئ چاواں تے تاں آکھیں

نتے دے ایہہ تیرے نخرے ننتے دا ایہہ تیرا رُسڑاں
تیرے ایہہ ناز نخرے جے میں ہوئ چاواں تے تاں آکھیں

تیرا رُسڑاں تے ڈٹھا ہوئ میرا رُسڑاں بھی دیکھیں توں
جے تیرے نال میں 'ہوں ہاں' بھی پرتاواں تے تاں آکھیں

دیہاڑا جاں گزر دے توں بھی ڈنگا ہوندا ہی جگنیں
تیرے ول پیچ سارے جے نہ ہوئ لاہواں تے تاں آکھیں

شکیتیاں ہوئ تیری بے بے اگے میں تیریاں لاساں
تیرے لالے کولوں بھی ہوئ جے شرماواں تے تاں آکھیں

مڈھاں پہلے نہ اختایا کدے نہ تنگ ہی کیتا
تے ہونڑ توں بھی نہ ترسیں سَنھ دیاں ساہواں تے تاں آکھیں

توں دے ہونڑ آنڑ کے ٹالاں دیاں مانہہ لکڑیاں سَنکیاں
جے چھنڈا نال ہونڑ تندور میں تاواں تے تاں آکھیں

کلیجی باکری تیرے کولوں ہونڑ روز منگنی آں
جے نت ہونڑ چھولیاں دی دال میں کھاواں تے تاں آکھیں

کڑہاکے دے مانہہ اصلی پاس دے سونے دیاں عُٹیاں
ایہہ نیاری دے گھنڑے کدے پاواں تے تاں آکھیں

ہزاروں آنڑ کے ہونڑ دے مانہہ اصلی اُنّ دی کوئی
سویٹر ہونڑ جے لنڈے دا کدے پاواں تے تاں آکھیں

پکایا میں بہتیرا ہونڑ توں کھا بے بے دیاں پکایاں
جے ہونڑ چچے تے کٹوی آں میں ہتھ لاواں تے تاں آکھیں

نہ لاساں ہتھ میں ٹہپاں تے سڑدی اے تے سوواری
تیری منجی جے میں بھی کرگئی چھاواں تے تاں آکھیں

نچایا ٹدھ بھی مانہ بہوں بہوں سمجھ کے باندری صدقے
ٹدھاں بھی باندریاں نالوں نہ ترپاواں تے تاں آکھیں

نہ کر پرواز اڑیاں جے کدے میں ٹر گئی میکے
تے مڑ کے کہار تیرے پھر کدے آواں تے تاں آکھیں

.....

کاں تے مور

(ہک تنقیدی غزل دے جواب وچ)

کاواں کالیا! دلوں بخیل دسین
جیہڑا خار کھانیں میری ٹور اُتے
پہلے اپڑیں چال تے دیکھ ذرا
کچھ مار ٹوکاں سوہڑیں مور اُتے
جساں کردن لوک پسند سارے
پیا آکھنیں مند اس مور دا توں
گریبان توں آپڑاں دیکھ پہلے
پچھلے آکھ مندا کسے ہور دا توں
میرا رنگ سوہنڑاں میری کوک سوہنڑیں
میری ٹور دی لوک تعریف کردے
توں پہیڑیا گلاں سڑیل کرنیں
جیویں ٹھیڈھ بخیل، حریف کردے
ٹوکاں مار کے توں بدناں کرنیں
تدھاں لہدائے کے بدناں کر کے
سارے باغ دے بلبلاں پنچھیاں تے
سکا رعب پانیں کاں کاں کر کے

ایویں کڑھنیں شہرتاں میریاں تے
دے بعض تیری گل گل دے وچ
جیہڑے پھل دی لوک تعریف کردن
کیڑے کڈھنے توں اس پھل دے وچ
میری کوک دے سامڑیں بدرنگیا
ذراسوچ تیری کاں کاں کے وے
طعنہ کیوں دینیں نیواں اڈڑیں دا
اچّا اڈناں نہیں آں تے تاں کے وے

.....

قائد اعظم محمد علی جناح

سونہ رب دی دلاں تے لکھیا ہویا ناں اس دلدار دا ہونڑا بھی اے
گوری نسل دے دلاں تے رعب یارو جناح سرکار دا ہونڑا بھی ایہہ
جنگو اس لکاریا ویریاں نوں شہرہ اس لکار دا ہونڑا بھی اے
جیہڑا قوم دے غم وچ مرٹیا، غم اس غمخوار دا ہونڑا بھی اے

ہک لسی جیہی چندجان یارو، ساری قوم دلیگر دا کم کرگئی
مونہوں نکل گئی جیہڑی گل اس دے وٹے اُتے لکیر دا کم کرگئی
اُساں رب جو قلم عطا کیتا اس قلم دی کے میں صفت آکھاں
اس قلم دی نوک توں میں صدقے جیہڑی تیر شمشیر دا کم گئی

ہک جان کمال جو دس گئی اے نہیں لکھاں دی فوج سپاہ دسیا
گوری نسل دی شان تے شوکتاں دا بیڑہ کر کے غرق تباہ دسیا
گل قوم دے طوق غلامیاں دا پیا مُدّتاں توں جیہڑا لاه دسیا
خودہس کے موت قبول کیتی ساری قوم آں جینڑیں دا راہ دسیا

.....

نظم

سر پئی مصیبت پہاری اے
ہر پاسے چور بزاری اے

پاسا کوئی خیر دا نہیں دسدا
ہر پاسے مارا ماری اے

گل نہیں سجدی کوئی عقلے دی
مت مہنگائی نے ماری اے

ایہہ چندری دنیا خود اپڑے
پہیرے اعمال دی ماری اے

شہرت کچھے کوئی نسا دے
دولت دا کوئی پیجاری اے

کڈھ دلوں لالچ دولت دا
ایہہ بہوں مہلک پیجاری اے

قبراں وچ خالی ہتھ جلسیں
دس ایہہ دولت کس کاری اے

توں عاشق صادق دنیا دا
پر دین کولوں بیزاری اے

چھیکڑ مٹی وچ رل جلسیں
کیوں ایہہ گل تده وساری اے

کیوں کھے پکے ٹھوکه نی
پٹ تمبؤ کوچ تیاری اے

کوئی اج ٹریا کوئی کل ٹری
ایہہ اپڑی اپڑی واری اے

ایہہ دنیا کوڑی بستی اے
کوڑی ملکی، سرداری اے

ہڈیاں دا پنجرہ رہ ویسی
روح جلسی مار اڈاری اے

کر یوم حساب دی فکر کوئی
ایہہ حکم خداوند باری اے

مت سمجھ کسے آں لوہکا توں
سٹ گزراں دی بہوں پہاری اے

مغرور توں اپڑے شملے تے
مانہہ اپڑی گپڑی پیاری اے

بہوں پڑھنے ورقے علماں دے
پر خو خصلت خرکاری اے

کرنیں تقریراں امن دیاں
پرسوج تیری تاتاری اے

اوتھے سب سامنٹریں آ ویسی
اتھے بہوں پردہ داری اے

وچوں توں پھکا قولوں دا
اُتوں تقریر کراری اے

حد سمجھ حلال حرام دی کجھ
کیوں اتنی غفلت طاری اے

ایمان تیرا ایہہ کپ کھڑ سی
بہوں تیز حرام دی آری اے

سپ تیرے جسم دے وچ پلدے
تیرا ایہہ پیٹ پٹاری اے

سپ اپزے نال توں کھڑنیں
بدنام قبر دی ٹھاری اے

گلاں پرواز کرے پہلیاں
ایہہ واعظ اے یا قاری اے

یا کوئی ولی اے رب جانے
یا سیاستدان مداری اے

جلال بابا

ہزارہ مسلم لیگ دے صدر۔ تحریک آزادی دے ہیرو بابا جلال الدین
المعروف جلال بابا۔ ایبٹ آباد

ہر دل دا روگ بنڑیا ہجرو فراق تیرا
خوشیاں دا چن ڈبیا غم دا پیا ہنیرا
لگی پئی اے بستی دے اجاڑ ڈیرا
ہائے شفیق محسن درویش حال بابا
میرے وطن دے ہیرو میرے جلال بابا

اچے تیرے ارادے ہمت بلند تیری
چنا ستاریاں تک اپڑی کمند تیری
میرے وطن دی تہرتی احسان مند تیری
نقشہ تیری وفادا ہے بے مثال بابا
میرے وطن دے ہیرو میرے جلال بابا

دیساں دے خادماں وچ اُچّا مقام تیرا
ایہہ سرزمین ہندکو کردی سلام تیرا
تاریخ فخر کردی دُہرا کے نام تیرا
ایہہ دلیں یاد کردا تیرے کمال بابا
میرے وطن دے ہیرو میرے جلال بابا

.....

حیدر زمان حیدر دی والدہ ماجدہ دی وفات تے آکھے گئے اشعار

رت دے اتھرو روندنا حیدر خاک سرے وچ پا
لگا سٹ کے حیدر نوں اج ٹرگئی پیاری ما
اللہ دی ایہہ مرضی حیدر ! اللہ بے پروا
سہویں صدمہ نال صبر دے، من کے رب رضا

ہک دیوانہ اتھرو ڈلھدے بیٹھا قبر سرہانڑے
تن من دی کجھ ہوش نہ رکھدا نہ کجھ سُرَت ٹکانڑیں
ایہہ امڑی دا بچڑا حیدر، آکھاں گل صفا
لگا سٹ کے حیدر نوں اج ٹرگئی پیاری ما

ماواں ے درجے بہوں اُچے ماواں ٹھنڈیاں چھاواں
اپنڑے پتراں تھیاں جوگے ہردم کرن دعاواں
ہونڑ حیدر جیئے بچڑے جوگے کرسی کونڑ دعا
لگا سٹ کے حیدر نوں اج ٹرگئی پیاری ما

پنڈ غماں دی ہک ہکے سر تیرے آپئی اے
تیرا پہار ونڈانڑے والی، ماتیری ٹرگئی اے
چھوٹا دل کریں نہ حیدر کرسی فضل خدا
لگا سٹ کے حیدر نوں اج ٹرگئی پیاری ما

جنت ماؤ دیاں قدماں تلے اللہ دا فرمان اے
ما اے پتراں دا حج کعبہ آکھے کل جہان اے
پاک قبر دی مٹی حیدر! چم اکھیاں نال لا
لگا سٹ کے حیدر نوں اج ٹرگئی پیاری ما

جدا ہر کوئی مرنے جوگے ایہہ قانون خدا دا
آپے دیوے آپے کھلنے مالک اے اوہ ساہ دا
مرنا حق دا راہ اے حیدر مرنا حق دا راہ
لگا سٹ کے حیدر نوں اج ٹرگئی پیاری ما

(۱۹ مارچ ۱۹۹۹ء)

.....

گلاں کاری دیاں

جو کجھ متھے، اوہ کجھ ہتھے، ایویں زور نہ لا
چھیکڑ اوہ کجھ ہوندا جو کجھ چاہوے آپ خدا

ٹہائے لاٹزا اس دا کم اے جو مالک دریا دا
تیرا تے بس اتنا کم اے چٹے مار چلا

ضد نہ کر توں نال ہوادے پھڑکے ہوسی گڈی
رُخ ہوادا جیہڑے پاسے اُسے رُخ اڈا

چادر بھی نہ پھٹسی، نالے توں بھی کجیا رہیں
جتنی لمی چادر تیری اتنے پیر ودھا

رسی ہی جے کچی ہووے گھنڈھ پکی کس کاری
ڈوہنگے کھوہ وچ پہارا بوکا سوچ سمجھ کے پا

سر تے نہ کھبے مُد سی، اُس ویلے پچھتاسیں
جتنا تیرا گاٹا سہوے اتنا پہار ہی چا

گل مندی اے منگوا تنگوا محنت غیرتمندی
نوکر بنڑ کے کر مزدوری، مالک بنڑ کے کھا

نہ کر فخر غرور تکبر ایہہ خصلت ابلیسی
پھاڑدے ورقا 'میں میں' والا 'توں' دا سبق پکا

جے لوکاں نال چنگا ہوسیں، لوک تیرے نال چنگے
مندے ہوون تے مندے لگدن سکے پہنڑ پراہا

جس اُتے خود بیٹھا این توں تگنیں اوہ پیا ڈالا
کیوں تده اپنڑی مُسرت پاہائی ہوش ٹکاڑے لا

جس دی قسمت وچ نہیں لکھیا قفس تیرے دا دانزا
پھاہی کسے وچ اس نہیں پھسنڑا لکھ پھاہیاں پیالا

کم نہ آوے محل پراہا، سر کجے چھت اپڑی
جیہڑی چھپری دا توں مالک اس توں صدقے جا

قبر ہر ہک دی اپنڑی اپنڑی جو کرسی اوہ پہر سی
لوک جو کردن کرن پئے توں اپنڑی توڑ نبھا

ایہہ گلاں کم آسن تیرے کم سمجھا، کم عقلا
گلاں ایہہ پرواز دیاں توں نال دے دے لا

”یاری“

بے اعتباراں بے قدراں دے نال توں یاری لائیں کیوں
جے توں پہل کے لائیٹھیں تے ہونڑ پھر دس پچھتا نہیں کیوں

لاکے یاری ہک واری ہٹ جلاواں ایہہ کم ظرفی اے
جان جُلے پر آن نہ جلے ایہہ دستور مٹائیں کیوں

اَپڑاں پہار کراوے جیہڑا اُس دے نال نہ لمیاں لا
جس محفل وچ قدر نہ ہووے اس محفل وچ جانیں کیوں

نال خوشی دے آوے جیہڑا اُساں سر اکھیاں تے چا
جس دا آپڑاں دل نہ چاہوے زورے نال بلانیں کیوں

مُدمُ کے چاؤلاں دا دانڑاں ٹوہنا بھی کم عقلی اے
ہک واری تے کھا بیٹھیں ہونڑ پھر پھر تہو کھا کھانیں کیوں

لوکاں دی کیوں سنڑنیں مورکھ تیری پہڈا اے کول تیرے
پکڑو پکڑو چور چور دا ایویں شور مچائیں کیوں

چُپ چپتا لنگھ اگاں ہک پاسیوں ہوکے ناداناں
گئے دے وچ مار کے تیتا سٹتا شیر جگانیں کیوں

کسے کسے وچ سب بھی ہوندا ساریاں سمجھ نہ خالی توں
ہر موری وچ انگل دے کے شامت آپ بلانیں کیوں

ہک دن سجواں بھی جُلداں خون دے اتھرو روخا تھدھ
دشمند دے مرنے داسنڈ کے لڈیاں پہنگڑے پانیں کیوں

ٹھپ کتاب نصیحاں والی سُنو دا نہیں پرواز کوئی
کرنڈ ہر کوئی لہڑا کردار ایویں مغز کھپانیں کیوں

.....

تے متاں

خالق دے نال پیار تے کرنیں
کر خلقت نال پیار تے متاں

چھوڑ کے ایہہ مخدومی نخرے
بنڑجل خدمتگار تے متاں

اپنا پہار تے ہر کوئی چاندا
چا دوئے دا پہار تے متاں

مندا نال تیرے جو کردے
بنڑ اُن دا دلدار تے متاں

اُچیاں دا تے ہر کوئی بنڑدا
بنڑ نیویں دا یار تے متاں

کسے دوئے دی جان بچا کے
آپے چڑھ جُل دار تے متاں

عاشق اکھواڑاں تے سوکھا
 نیلے منجھیاں چار تے متاں
 پکے اُتے ہر کوئی تردا
 کپے تے جل پار تے متاں
 گلزاراں وچ وسنڑاں سوکھا
 چھال چتے وچ مار تے متاں
 کر دے نچ خوشامد کوڑی
 بنڑ سچ دی تلوار متاں
 ٹوکاں مار نہ ہور کسے تے
 اپنا من سنوار تے متاں
 ہوراں تے کرنیں تقیداں
 خود وچ چہاتی مارتے متاں
 کے کرنیں کھکھیاں تقریراں
 چھیڑ دلاں دے تارے متاں

ایویں بنڑ پرواز نہ ہیرو
کر کجھ نامی کار تے متاں

.....

گیت امن دا

				جلاں	امن	دا	گاندا	جلاں	گیت
				جلاں	امن	پرچاندا	جلاں	اپنڑا	
جوگے	پرکھاں	دی	سخی	شوم					
جلاں	پاندا	فقیری	پہیس						
				ہوواں	جنگل	دا	راجہ	جے	
				جلاں	چمکاندا			ہر بوٹا	
دیوے	نہ	چھاں	بوٹا	جیہڑا					
جلاں	پانداں	تندورے	کپ						
				کرکے	چہرے	ننگے		اصلی	
				جلاں	چہرے	لاہندا		نقلی	
راجہ	کانڑے	وچوں	جنگل						
جلاں	مکاندا	منڈھ	چنڑ	چنڑ					

جو بکرا بہوں مینے ”میں میں“
 گاٹے چھری پھراندا جلاں
 داند نہ چھکے ہل تے میڑا
 اس دی نسل مکاندا جلاں

کھوتا جیہڑا پہار نہ چاوے
 پٹھی چڑی لانددا جلاں
 کُتا جیہڑا کرے نہ رکھی
 اُساں کچلا پاندا جلاں

جو کتا مالک تے پہونکے
 گولی مار اڈانددا جلاں
 بانگ نماشاں ککڑ دیوے
 کراں حلال تے کھانددا جلاں

جیہڑے لومڑ کرن شرارت
 چھتر مار نساندا جلاں
 اکھیاں بند نشوئی اُلو
 گچی کہوپ سُلانددا جلاں

کلیات پرواز تریبلیوی

			رُکھا	کو کے	کو پیتل	جیہڑی
			جلاں	لاندا	دا چپ	ٹھپ
کڈن	اچھلن	بہوں	باندر	جو		
جلاں	بھاندا	پہن	ٹنگا			
			جانڑیں	نہ	نچ	جیہڑی
			جلاں	لاہندا	کھگھری	کھگھرو
انڈے	کھاندے	جو	دے	چڑیاں		
جلاں	پاندا	پٹاری	سپ			
			بینکنڑ	دے	تھالی	جو
			جلاں	بھاندا	ترت	بھرتہ
جیہڑے	پھیرن	نظراں	طوطے			
جلاں	اڈندا	کڈھ	اکھیاں			
			درندے	گرد	دہشت	جنگلی
			جلاں	ٹھاندا	دندیوں	اچی
گرجن	نکے	شیر	جیہڑے			
جلاں	پھساندا	چھل	پھاہیاں			

بے کسے بے وصفے جیہڑے
سب دی لیڑ مکاندا جلاں
ڈنگا ٹیڈھا کوئی نہ ہووے
گہت امن دے گاندا جلاں

میں کھیڑا پرواز ہاں سیدھا
منہ گروانے پاندا جلاں

.....

لوک (۱)

سچیاں ٹھپ کتاباں دتیاں، کوڑے قاعدے پڑھدے لوک
بندے ہو کے کتیاں نالوں ہکی دوے آں لڑدے لوک

اگوں لنگی تے چکاں پاؤن، پچھوں لنگھ تے مارن لت
پہکھے نال مخولاں کردے، رجیا دیکھ کے سر دے لوک

بوہوں پیر نہ پاندے پہاویں نال خلوص بلاؤ پئے
اپنڑا مطلب ہووے تے بے پچھویں بھی آوڑدے لوک

بندے کولوں کے ڈرنا ایہہ رب کولوں بھی ڈردے نہیں
اپنی چوری آپے کر سر دوہے دے مڑھدے لوک

لسیاں اُتے کدکد آمدے گل ٹریاں دی رکھدے خو
ڈاہڈے اگے ککڑی بنڑکے ڈر بے دے وچ دڑدے لوک

جس دے ہتھ وچ ڈنڈا دیکھن، اس دی کرن غلامی ایہہ
جتنا مخلص ہووے کوئی اتنا سرتے چڑھدے لوک

چنگا یا کوئی مندا کردا، کہاٹا تیرا میرا کے
اپنڑے اپنڑے عملاں دی پنڈ اپنڑے نال ہی کھڑ دے لوک

مندا جے پرواز دا آکھن ساریاں سچ نہ سمجھیں توں
بدسیرت، کم ظرف، کمینے، کوڑیاں گلاں کھڑ دے لوک

.....

زندگی

بے فکرا پیا ویہلا پھرنیں کاج کریں نہ کم
ایہہ بے فکری سر تے ٹہندی آخر بنڑ کے بم

کر مزدوری تے کھا چوری، ویہلا رہیں پُہکھا
جتنا ویہلا رہیں اتنا ودھدے جلسن غم

مٹھیوں کھلا نیتوں ستھرا ہوکے رہویں بندیا
بُغض بخیلی نال توں اپڑا آپ سکائیں چم

لہو بندے دا بندہ پیندا بندہ کھاوے بندہ
بن چھریوں ہی لاہوے بندہ بندے دا پیا چم

جس رازق دی روزی کھائیں شکر ادا کرا سدا
رب دی یاد نہ ہووے جس وچ کس کاری اوہ دم

مرنیں دولت دنیا کچھے دین دیاں کرسوچاں
دولت مال خزانے اوتھے کچھ نہ آسن کم

سچ لکھاں تے نال قلم دے کوڑ بھی کجھ کجھ لکھناں
سارے سچ لکھاں تے دنیا کردی ہتھ قلم

ایہہ پرواز پتہ ہنڑ لگیا کیوں توں سکدا جلیں
ساری دنیا دے پیا لائیں اپنے دل نال غم

.....

مخت

بنڑ جا مخت دی تصویر
اسے وچ تیری توقیر

توں ایں ہک مخت کش رانجھا
مخت تیری من دی ہیر

مخت کش بے تاج شہنشاہ
دولت والے مثل وزیر

تیرا فن اے دولت تیری
ہمت اے تیری جاگیر

فولادی نے تیریاں باہواں
لنگھ جا ٹہاکے کندھاں چیر

راہ ڈٹے مخت دا جیہڑی
ٹوٹے کردے اوہ زنجیر

اپنی قسمت آپ بنا توں
تیرے ہتھ تیری تقدیر

وفا شعاری ٹہال اے تیری
فرض شناسی اے ششیر

محنت دا پرواز جو کھوٹا
مُہمل جیہی اے ہک لکیر

.....

مالی

مندا دیکھنیں مٹھے کرہوٹ پا کے
رگھا بولنیں چاڑھ کے نگ مالی

تیرے چمن دا کے نقصان کیتا
اساں نال تیری نگ مالی

وچ چمن دے پھرن بھی نہیں دیتیں
ڈاڈا دل تیرا چٹی اکھ مالی

وچوں چمن دے اساں تے نکرواں نہیں
پہاویں لا کہن زور توں لکھ مالی

تیرے گملیاں دے اساں پھل کھوہواں
لکھ وار توں ڈک بے شک مالی

ساڈی کنڈیاں نال بھی نبھ ویسی
پُھل آپنڑیں سانب کے رکھ مالی

ویلا بہوں اوکھا

ہتھے تے ہتھ رکھ کے سنگیا! بہویں نہ بیکار
ویلا بہوں اوکھا
دو ہتھاں دی محنت کر کے کھاویں میرے یار
ویلا بہوں اوکھا

قاتل بنڑ کے ایہہ مہنگائی جیدی جان مکاوے
عزت دے نال ویلا لنگھڑا اوکھا نظری آوے
آہنڈ گواہنڈیوں کوئی نہ دیوے آٹا سیر ادھار
ویلا بہوں اوکھا

مطلب دے سب یار یارانے مطلب دی اشنائی
مطلب نکل گیا جس ویلے فوراً اکھ بدلائی
من دا صاف نہ لہدا کوئی نہ سچا غم خوار
ویلا بہوں اوکھا

وچلا حال دلے دا؛ دنیا نہ پچھے نہ دتے
رجیا نوں ایہہ دیکھ نہ سکے پہنکھیاں نال ایہہ بستے
نہ ایہہ دنیا پیدل چھوڑے نہ چھوڑے اسوار
ویلا بہوں اوکھا

اڑیاں کولوں ہر کوئی لنگھدا موڑ کے اپنی تھئی
دنداں دے وچ گلاں کردے عادت مہسی کہتی
دشمنز دس کے مارے سجنز دیندے کجھی مار
ویلا بہوں اوکھا

پتھر دل تے کھلیاں اکھیاں؛ چٹیاں ہوئیاں رتیاں
اگوں لنگھ کے چکاں ماران چکھوں لنگھ تے تیاں
ہرویلے چوکنناں رہویں اکھیاں رکھیں چار
ویلا بہوں اوکھا

نوٹی اکھیاں تے نہ پہلیں ایہہ بگلے دیاں چالاں
رات ہنیری پھرن لٹیرے کہن کے ہتھ مشعالاں
نہ ہی چور سیانتاں جاوے نہ ہی چوکیدار
ویلا بہوں اوکھا

تیرے منہ تے تیرے بٹڑدے میرے منہ تے میرے
چکھوں، کنڈی اکیوں اوہلے نہ میرے نہ تیرے
نال دیاں جمیاں تے بھی، نہیں اج کل کجھ اعتبار
ویلا بہوں اوکھا

گلاں مٹھیاں چٹیاں کردے نیت دلاں دی کالی
خود غرضی دے کھٹھے پتے پھرن خلوصوں خالی
اُتوں پہولے پہالے دسدے ٹھگیاں دے سردار
ویلا بہوں اوکھا

اسدی نگری دے وچ دسدے بعضے ایسے بندے
اللہ جانے سمجھ نہ آوے کے کردے اوہ تہندے
مٹی، ڈیڈی، سسٹر، سب دی وکھری وکھری کار
ویلا بہوں اوکھا

اپنڑے اپنڑے مسئلے کڈھدے، وچ کتاباں مٹاں
کس دا مسئلہ مٹاں، دسویہڑے پاسے جلاں
کہنڑیاں مٹاں دے وچ ککڑی ہوویندی مُردار
ویلا بہوں اوکھا

اپنڑیں مخلص لیڈر توں میں واری واری جاواں
کم پوے جس ویلے، گنڈی جا اسدی کھڑکاواں
اندروں صاحب آپے بولے صاحب نہیں اج کہار
ویلا بہوں اوکھا

بس پرواز! کم عقلا! لتھیں توں کبھڑا آسمانوں
نہ کر سچیاں گلاں نہیں تے ماریا جاسیں جانوں
اٹھا، ڈورا، کلا، بڑکے ویلا وقت گزار
ویلا بہوں اوکھا

.....

میں

گیت خوشی تے گاندا جلاں
اپنزاں من پرچاندا جلاں

نالے پہلے پہنکے راہی
سدھے رستے پاندا جلاں

سبزیاں میرے نال جو کیپتے
تہو کھے دغے پھاندا اجلاں

اپنی پنڈ نہ چاواں پہاویں
پہار دوئے دا چاندا جلاں

تیر دکھاں دے غم دے برچھے
ہس ہس دل تے کھاندا جلاں

پہاویں بولے کوڑا کوئی
مٹھے بول ستراندا جلاں
یاراں دے غم دل نال لاکے
اپنا خون سکاندا جلاں

.....

دل

ٹالے رہتیاں نہیں ٹلیا دل
بے قدرے نال رلیا دل

بہوں ڈاڈا میں کیتا پھر بھی
ٹہلدیوں ٹہلدیوں ٹہلیا دل

بک چھل بازے، چھل ولے نے
نال چھلاں دے چھلیا دل

دو نظراں دے ترکھیاں تیراں
سل کے سینہ سلیا دل

پیار دیاں مجرم ایہہ اکھیاں
تیر سزا دا چھلیا دل

پہٹھ عشق دا تپیا ایچا
چھیکڑ سڑیا بلیا دل

ٹوٹے ٹوٹے ہو کے رُلیا
نازاں دے نال پلِیا دل

تیر جفا دا کھا کے مِکلیا
پھر پرواز! نہ ہلِیا دل

.....

پچھتاوا

ہک بے قدرے، بے دردے دے نال میں یاری لا بیٹھی
نال سکھاں دے پلدی جنڈڑی آپ دکھاں وچ پا بیٹھی

دے گئی تہوکھاتن دی بنھڑیں، من دی پرکھ نہ کیتی میں
بلبل اُچیاں سرؤواں دی، ککرے اُتے پہل کے آ بیٹھی

اُڈیاں ہوشاں، پہلیاں سرتاں کجھ بھی سمجھ نہ آئی مانہہ
اگے دی کجھ سوچ نہ کیتی، پچھلی ساکھ گما بیٹھی

آپے ہی ہنڈ سڑنی آں پئی، تلیاں مل مل رونی آں
بجھی باقی عشقے دی خود ہتھوں آپ تٹھہا بیٹھی

شرم حیا دنیا دا ڈاہڈا مونہوں بول نہ سکاں میں
وچوں جگر کلجہ بھٹے، نالے جند سکا بیٹھی

گلہ نہیں پرواز تیرے تے تھدھ مجبور نہ کیتا مانہہ
سحر جوانی ایجا کیتا دل دی سرت پُما بیٹھی

سنگ بداں دا بدی سکھاوے بداں نال نہ رل
لہر جلسن نیکی دیاں راہواں نیکاں دے سنگ چل

تہوکھے، مکر، فریب تے ٹھگیاں، ظرف ضمیر کمینہ
جس تھالی وچ کھائیں، کرنیں اس تھالی وچ سل

اپنڑے سود نفعے دی خاطر چلنیں پٹھیاں چالاں
کرنیں تنگ قبر کیوں اپنڑی، چھوڑ دے ایہہ ول چھل

اس جگ دی کوئی شے نہیں تیری، آکھ نہ میری میری
ہک کفنی وچ ٹر وچڑ تہدھ اج بندیا یا کل

رب دے نام دا کر دا رہ، کجھ صدقہ خیر، خیراتاں
سر تے آئی مصیبت ولدی، سختیاں جلدیاں ٹل

حشر دیہاڑے ہوسیں اوکھا، کر کجھ خوف خدا دا
ہوراں نوں پیا اوکھا کرنیں، لبھنیں آپ سکھل

ہتھ یتیم، غریب دے سرتے رکھیں نال خلوصاں
رب دی رحمت آپ بندھاں آ ملسی لگ کے گل

واحد ذات اگے ہو نیواں چھوڑ ایہہ در در روزا
سچے دل دا ہک سجدہ ہر مشکل کردا حل

پہاویں لکھ کریں تو سجدے، گل ادھے وچ رہسی
رب دیاں بندیاں نوں رکھ راضی تاں بنڑسی کجھ گل

چھوڑ رسوم، رواج، امیری، سب کہاٹے دے سودے
سکھ آ کے دستور فقیری، بنڑ پرواز دل مل

.....

لاچ

بہوں بانگری چھیل چھیلوئی نی
ہیرے موتیوں ودھ چھیلوئی نی
بُت بانگرا ٹور تشیلوئی نی
مٹھی گل آواز رسیلوئی نی
ہر تن دے وچ توں وستی ایس
ہس ہس کے دل پئی کھسنی ایس

گھسنیں سکھ نصیب دے ماریاں دے
لُٹیں راج تُوں راج دُلاریاں دے
دَسیں خواب تُوں محل چُباریاں دے
دَسیں لشکارے پچناں تاریاں دے
ہر تن دے وچ توں وستی ایس
ہس ہس کے دل پئی کھسنی ایس

تیری شکل اُتے جیہڑا ڈلھ جُلا
 اُساں دین ایمان بھی پُہل جلدہ
 ہوندا خوار ذلیل تے رُل جلدہ
 بندہ لگھاں دا ککھ نال نل جلدہ
 ہر تن دے وچ توں وِسنی ایں
 ہس ہس کے دل پئی کھسنی ایں

وچوں پُہیئے من دی چور ایں توں
 اُتوں تیری ایں، وچوں پُہور ایں تُوں
 وچوں کاں کالا، اُتوں مور ایں توں
 اُتوں ہور دِسیں، وچوں ہور ایں توں
 ہر تن دے وچ تُوں وِسنی ایں
 ہس ہس کے من پئی کھسنی ایں

جیہڑے نال تیرے یاری لا بہندے
 ہتھ وچ تندور دے پا بہندے
 تن من دی سُرَت پُہا بہیدے
 کدے جُتیاں بھی بُو تھے کھا بہندے
 ہر تن دے وچ تُوں وِسنی ایں
 ہس ہس کے من پئی کھسنی ایں

ہر دِلے دے وچ اے مقام تیرا
ہر خاص تے عام غلام تیرا
پہیرا ناں تے بد انجام تیرا
سچ دساں تے ”لاچ“ اے نام تیرا
ہر تن دے وچ تُوں وستی ایں
ہس ہس کے من پئی کھسنی ایں

.....

ویلا آوے یاد ہوا

جگر کلیجہ چیرے، ویلا آوے یاد پُرا
پھٹ دے تے لا گیا لکھاں ہک اکھیاں دا لا

چُنو کے موتی سدھراں دے خوشیاں دا ہار پرویا
تند تڑٹی خاکو دے وچ رُلیا دا دا

ساری دنیا سجدہ بیلے کوئی نہ دشمنو میرا
دشمنو بنڑیا ہتھاں دی لیکاں دا تانڑا با

جساں لوک حیاتی آکھے، دو لفظاں دی کہانری
جمنواں، جم کے رُلنواں کھلنواں، رُل کھل کے مرجانواں

چہلیا! کس دے قداماں تے ہرسٹ کے روئیں تھوئیں
پتھر دی اس مُورت نے کے تیرا درد وندا

وچے دی گل کے وے خبرے، کجھ بی سمجھ نہ آوے
کیوں سوچاں وچ ڈبیا رہندا ایہہ پرواز نما

نہیں ملدا

دلاں والے تے بہوں ملدے کوئی دلدار نہیں ملدا
جو غم کھاوے میرا، ابجیا کوئی غمخوار نہیں ملدا

ہر ہک روٹڑا اتھے روندنا فقط اپڑیں ہی روگاں دا
کسے دوئے دے غم دا کوئی بی بیمار نہیں ملدا

کرے دکھ دُور دکھیاں دے جیہڑا پھر پھر کے گلیاں وچ
فقیراں دا وٹا کے پھسین اوہ سردار نہیں ملدا

جیہڑا اپڑیں سواری تے بٹھا دیوے غلام اپڑاں
تے خود پیدل تے، ابجیا شتر اسوار نہیں ملدا

ہنیرے غار وچ ستے ہوئے محبوب دی خاطر
جیہڑا آپے تے سہوے ڈنگ ابجیا یار نہیں ملدا

تکلی تے جند تہر پہلے، ایہہ پہلی ریت عاشق دی
بناں سولی تے چڑھیوں یار دا دیدار نہیں ملدا

نہ اوہ دیوے دی ”لو“ پہلی، نہ دل پہلے پتنگیاں دے
جتھے ایہہ صفت نہیں ملدی، اُتھے اوہ پیار نہیں ملدا

دے دے ویچ کے ٹوٹے جو دلداری دی نچ پالے
کوئی پرواز، ایہجا صاحبِ کردار نہیں ملدا

.....

کچی کچ دا چھلا نہیں

گم صم رہنٹراں عادت میری، انھا، ڈورا، کلا نہیں
چہلی دنیا چہلا سمجھے، پر میں پاگل چہلا نہیں

ظرف ضمیروں سونا پاسا، ذہنوں موتی، شیشہ دل
نیتاں صاف تے مخلص سوچاں، بغض بجل دا رلا نہیں

پہلو پہالا، سادہ مرادہ، گھامڑ، گھچڑ، جاہل، جٹ
جتنا اُتوں دسناں، اتنا وچوں لک بللا نہیں

خاکی پُتلا واں پر رکھناں شیشے نالوں پُتلا دل
خبرے ہوسی کالا بی کچھ، پر کٹوی دا تھلا نہیں

وچوں تے میں مویا کوہیا، اُتوں جیندا دسنا واں
کوڑے گھٹ صبر دے پینڈاں، اتنا کم سوکھلا نہیں

پک ہکلا سمجھ کے دنیا، ظلماں نال ستاوے نہ
صابر دا سنگ اللہ ہوندا، میں بھی کہل مکہلا نہیں

میری بھی فریاد کدے تے سنو سی اوہ معبود میرا
میرا بھی اوہ اللہ ہے وے، ہک تیرا ہی اللہ نہیں

رہبر کامل ہووے، منزل دور بھی نیڑے دسدی اے
پہاویں اوکھیاں راہواں ہوون، خطرہ، خوف دھڑلا نہیں

اکھیاں ٹوٹ کے راہی جلدے، دیکھ خدا دی قدرت ایہہ
سدھا تیر عدم دا رستہ، ڈنگ نہیں، کوئی ولا نہیں

کے گل اے، کے دوش آساں دا، کچھ رُسڑے جیہے لگدے او
گل نہیں، کچھ کتھ نہیں، کچھ خیری نہیں، کچھ پہلا نہیں

لگھ ہتھوڑے ظلماں دے، اس ہیرے آں نہیں پہن ہکدے
ایہہ دل اے پرواز دا چہلیا، کچی کچ دا چھلا نہیں

.....

دنیا تیراناں ایں

اُتوں تن دی کھری کھری پر وچوں من دی کھوٹی ایں
گلاں تے بہوں مٹھیاں چٹیاں، وچوں کالی کلہوٹی ایں

اُتوں پہولی پہالی دسیں، وچوں پوری چوٹی ایں
دسی ایں میدے دا گلچہ، پر زہریلی روٹی ایں

دساں وچ کباب کلبی، اصلوں سَپ دی بوٹی ایں
اُتوں چپ چپتی دسیں، وچوں تہاڑا لوٹی ایں

اُتوں سچی سچی لگیں، وچوں گُوڑا پروٹی ایں
اُتوں ڈوری ریشم دی، وچوں تمرے دی سوٹی ایں

بھڑیوں سوہنڑی پتلی پاکھی، عقلموں فکروں موٹی ایں
دساں وچ تے شانناں اُچیاں، ظرف ضمیروں چھوٹی ایں

اُتے چمکن محل منارے، وچ بہیری کوٹھی ایں
اُتوں بکری دودھل دسیں، پر سکھ بکروٹی ایں

اُتوں ہر نی باغاں دی، پر وچوں جنگلی چھوٹی ایں
نویاں نویاں چالاں کھیڈیں، جیوں شطرنجی گوٹی ایں

ہس ہس کے پی گھگنی ایں توں، ڈاہڈی چھل چھلوٹی ایں
پیار تیرے وچ ہر کوئی پھسدا، بہوں ڈاہڈی مکروٹی ایں

سونے چاندی دا ہک ٹوٹا، سڑ دی بلدی چھاں ایں
”دنیا تیرا ناں ایں لکھئے، دنیا تیرا ناں ایں“

.....

منگتے دی صدا

دے اللہ دے نائیں دا سخیا، منگتیا کرے صداواں
تیری خیر ہووے
میں پُہکھا، بے چارہ، روٹی کھا کے کراں دعاواں
تیری خیر ہووے

نہ کوئی آس، سہارا، سنگی، جنڈی بک ہکلی
پیٹ دی خاطر منگتا بڑ کے پھرناں گلی گلی
بڑھا ٹھیرا، اکھیوں اَنھا، دَر دَر ٹھہلے کھاواں
تیری خیر ہووے
دے اللہ دے نائیں دا سخیا، منگتا کرے صداواں
تیری خیر ہووے

خوشیاں تیرے چار چو فیروے، غم نہ آوے نیڑے
چہنگ خوشی دی چلہدی رہوے، ہر دم تیرے ویہڑے
کدے نہ لگے تھپ ڈکھاں دی سفر تے سکھ دیاں چھاواں
تیری خیر ہووے
دے اللہ دے نائیں دا سخیا، منگتا کرے صداواں

تیری خیر ہووے

دنیا دی ایہہ دولت چھیکڑو نیتے رہ جاسی
جو اللہ دے نائیں دادیسی، اوہ وِتاکم آسی
کوئی مصیبت غم نہ آوے، ہر دم دُور بلاواں
تیری خیر ہووے

دے اللہ دے نائیں دا سخیا، منگتا کرے صداواں
تیری خیر ہووے

منگتے دی چھولی وچ چا دے، بک مٹھی بھر آٹا
کرے دعا پرواز، نمازاں، کدے نہ آوے کہاٹا
اللہ ساریاں پوریاں کرسی، تیریاں سدھراں چا ہواں

تیری خیر ہووے
دے اللہ دے نائیں دا سخیا، منگتا کرے صداواں
تیری خیر ہووے

.....

اکھیاں

ہجرے مار مُکائیاں اکھیاں

دید دیاں ترہائیاں اکھیاں

اکھیاں رت دے اتھرو روئیاں

یاد جدوں اوہ آئیاں اکھیاں

ہوٹھاں پہیت لکایا دل دا

کھول دتا مُرجھائیاں اکھیاں

ہنر چکھتا چکھتا کے سوچاں

کیوں اکھیاں نال لائیاں اکھیاں

پہار ولے دا لوہکا کیتا

اتنے کم تے آئیاں اکھیاں

بک پرواز! وچھوڑے تیرے

ساری رات جگائیاں اکھیاں

گل

کرو گل تے دل دی گل دسو، گل کھل جاوے، کوئی گل نہیں ایں
گل وچے دی اے جیہڑی اوہ کرو، ہاں گل کرو، کوئی گل نہیں ایں

گل نہیں کردے ٹساں گل کے دے، کوئی گل ہوئی اے تے اوہ گل دسو
کدے اتاں دی گل کوئی مندی لگی، کرو معاف خطا، کوئی گل نہیں ایں

گل وڈی ہووے پھر گل بھی اے، ایہہ نئی جیہی گل، گل کے دے
ٹساں ذرا جئی گل تے رُس بیٹھے، کڈھو دلوں ایہہ گل، کوئی گل نہیں ایں

ساڈی گل گل تے مٹھے وٹ پیندے، غصہ گل گل تے، لَو گل دسو
ساڈی گل گل تے گل مار دے او، چلو مار لَو گل، کوئی گل نہیں ایں

ساڈی گل گل تے گلاں ہوندیاں نے، کدے آپڑیاں گلاں تے غور کیے؟
اساں گل کراں تے اوہ گل بنڑدی، ٹساں گل کرو تے کوئی گل نہیں ایں

گل چُھدی ہووے دے وِچ جیہڑی، مٹی گل کہ اوہ گل، گل مندی
جیہڑی گلاں دے وِچ ابھی گل ہی نہیں، پراں دفعہ کرو، کوئی گل نہیں ایں

دسو گل وِچلی، گل تاں بنڑسی، ایویں گلاں دے نال نہیں گل بنڑ دی
جیہڑی گل دی گل پرواز کردا، اس گل بارے، کوئی گل نہیں ایں

.....

لوک (۲)

دو چبھے، دو پیرے کھیڈن، کے چھوٹے کے موٹے لوک
اُتلی صاحب سلامت مٹھی، وپوں دل دے کھوٹے لوک

اُتلی چک اُتے نہ پھلےیں، ہر چکاں وچ سونا نہیں
اُتوں چے موتی دسدے، کچی کچ دے ٹوٹے لوک

نال گلے دے لگ لگ ملدے، اُتوں سجتو بڑدے بہوں
بکلاں وچ چھپا کے رکھدے برچھے، کھونڈے سوٹے لوک

جے ڈاڈا کوئی دتے اکھیاں، پوچھل دَب کے ندے پُجے
لے تے پُجے باہواں گُجے، گسدے پُجے لنگوٹے لوک

گل پکی دی پا کے گٹاں، کن دُونے دے پیر دے جا
دسدے کہار اُجاڑن پٹڑ، پندرے پُجے پروٹے لوک

مردا، جے مُفلس لاوارث، فکر کفن دی کر دے نہیں
اُپڑیاں سُچیاں شالاں اُتے جُو دے تلے گوٹے لوک

سکُن اوہ، جو دل تے رکھن غم آپڑے بیگانے دا
بے فکرے، احساسوں خالی کھا، کھا، بنڑدے چھوٹے لوک

وچوں ککھ بھی مل نہ ہووے، اُتوں لکھ دے بنڑدے ایہہ
آپڑی نام وری دی خاطر کر دے پھل پھلوٹے لوک

بندہ مَر ویندا تے پچھے صفتاں دے پل بندے ایہہ
جیدے دی کجھ قدر نہ کر دے ایہہ ہسے مَر ہوٹے لوک

تُوں کیہڑا پرواز! ولی ایں، دل دا شیشہ دیکھ تے سھئی
چھڑنی ہو کے تُوں بھی آکھیں! ایہہ گوزے، ایہہ لوٹے لوک

.....

دیکھتے سھئی

اُراں قدم ودھا کے دیکھتے سھئی
ذرا بڑھے تے آ کے دیکھتے سھئی

نہ بول اُساں دے نال پہاویں
ذرا نظراں چا کے دیکھتے سھئی

کھل جاسن کفنے وِچ اکھیاں
چہانجر چھنڈکا کے دیکھتے سھئی

سونھ رب دی ساہ پھر پے جُلسی
تھ کفنے آں لا کے دیکھتے سھئی

میرا دل کھوٹا نہ ہی نیت پہیڑی
ذرا تُوں آزما کے دیکھتے سھئی

دُونی وار نہ منگساں میں ساقی
ہک وار پلا کے دیکھ کے سھئی

پرواز دا مرزا مکر تے نہیں
ہتھ نبض تے لا کے دیکھ تے سھئی

.....

ارادہ

غم دے ڈوہنگے گمنواں دے ون غوطے کھا کھا ترنا واں
تر تر شکل ہوئیاں باہواں پر ہمت نہیں ہرنا واں

زور ٹساں بھی لا دیکھو اوئے ظالم لہرو! بے ترسو!
منزی ہارتے میں بھی نہیں ہونڑ جینا واں یا مرنا واں

جے میں ”مر“ کے ڈب جاواں تے ایہہ ڈبناں کوئی منڑاں نہیں
جیندیوں ڈب کے ساحل دے میں طعناں کولوں ڈرنا واں

رَب دا شکر منانا واں، ہمت بخشی جس ماہہ اتنی
لکھاں غم دے طوفاناں دا سینہ چیر گزرنا واں

جیندیوں جیندیوں ہک واری پرواز کنارے لگڑیں میں
چھیکڑ دی ہچکی تک تے نہیں ترک ارادہ کرنا واں

.....

اساں ایچے خونہ آسے

(ہندکو دا اتمان زئی لہجہ)

ویلا ادہ بھی آسا اساں گھبرو جوان آسے
آپڑیں علاقے دے گراواں بچ نشان آسے
لوک چاہندے آسے اساں جلاں جہڑے پاسے
سٹھ سال پہلے اساں ایچے خونہ آسے

اری رات کھیڈ کھید تھکنے نہ آسے آں
آفتاں بلائیاں کولوں چھکنے نہ آسے آں
اساں دی مچے دی آسی ڈنڈ چواں پاسے
سٹھ سال پہلے اساں ایچے خونہ آسے

عمیدیاں دے میلے کھیڈن دور دور جا کے
بال لشکائین تیل سرہیاں دا لا کے
دند چکائین بھلے مل کے دندا سے
سٹھ سال پہلے اساں ایچے خونہ آسے
کوڈی دے کھڈار ، نالے نامی مچے مار آسے

حُلُقَاں خلوصاں والے سَگّی آسے یار آسے
مَکدے نہ آسے کدے خوشیاں دے ہاں
سَٹھ سال پہلے اساں ایچے خو نہ آسے

بیہڑے رکھن ایچے جیہڑے لیکاں بچ نشان آسے
بیہڑے بھی کے بیہڑے آسے، بچھ لکا طوفان آسے
کے مجال کھاون ہار ذرات رتی ماتے
سَٹھ سال پہلے اساں ایچے خو نہ آسے

داند رکھن ایچے، جیہڑے بکے دے، کَمھیر آسے
آپو آپ سیرے اُتے جلدے سدھے تیر آسے
کے مجال کنہاں مارن بچے کجے پاسے
سَٹھ سال پہلے اساں ایچے خو نہ آسے

فصلاں کاں پانڑیں لایئے راتیں نھیرے گُپاں بچ
کنڑکاں دے گاہ کیتن پندیاں دھپاں بچ
بِراں اتے چادراں دے بنھ کے منڈاسے
سَٹھ سال پہلے اساں ایچے خو نہ آسے

.....

گیت

منشی ڈاک والیا!

میرے مایے دا بے خط دے اج منشی ڈاک والیا
تُدھال دیاں دعاواں میں رج اج منشی ڈاک والیا

نت رکھنی آں اس دی اڈیک وے
آسی خبرے او کیہڑی ترنج وے
دل کردائے آجلے اج اج منشی ڈاک والیا
تُدھال دیاں دعاواں میں رج منشی ڈاک والیا
میرے مایے دا بے خط دے اج منشی ڈاک والیا

مٹھے دودھ نال کھیر پکائی وے
نت رکھنی آں مکھنڑ ملائی وے
دودھ کاڑھ کے رکھنی آن کج منشی ڈاک والیا
میرے مایے دا بے خط دے اج منشی ڈاک والیا
تُدھال دیاں دعاواں میں رج اج منشی ڈاک والیا

سُوَا سوٹ شنیل دا پایا اے
پھیتا چّی دے نال لوایا اے
ماہیا دیکھ کہنیں میری سچ دھج منشی ڈاک والیا
میرے ماہیے دا بے خط دے اج منشی ڈاک والیا
تُدھاں دیساں دعاواں میں رج اج منشی ڈاک والیا

نیلے کچ دیاں بنگاں بھی اُداس وے
ہوئڑ انہاں دی بھی مک گئی آس وے
پیراں چہانجراں بھی تھک گئیاں بج منشی ڈاک والیا
میرے ماہیے دا بے خط دے اج منشی ڈاک والیا
تُدھاں دیساں دعاواں میں رج اج منشی ڈاک والیا

.....

وطن دا گیت

وطن وسدا رهوے میرا، میں ہر ویلے دعا کرناں
خدا رکھے وطن میرا سلامت التجا کرناں
خدا بخشی ایہہ تہرتی مانھ، شکر اُسدا ادا کرناں
میں اس تہرتی دی خاک پاک توں تن من فدا کرناں
میری اس پاک تہرتی دی نشانی چن تے تارا
ایہہ آپڑے دیس دا چہنڈا مانھ آپڑی جان توں پیارا

میرے اس دیس پاکستان دی تصویر ایہہ چہنڈا
میرے اجداد دی، اسلاف دی توقیر ایہہ چہنڈا
میرے اخلاق دی، کردار دی تفسیر ایہہ چہنڈا
میری جائیداد ایہہ چہنڈا، میری جاگیر ایہہ چہنڈا
میں اس دی آن توں صدقے میں اس دی شان توں صدقے
میں سوہنٹریں دیس توں صدقے میں پاکستان توں صدقے

میری دولت میری ایہہ دلیں، میں اسدا خزینہ واں
 وطن میرا میری مندری تے میں اسدا گلینہ واں
 میں راکھا دلیں دا اس دلیں تے مرنا واں جینا واں
 میں اسدے پاڑیاں دا امن دا تردا سفینہ واں
 میرا ڈبٹراں بھی اس جوگے میرا ترنا بھی اس جوگے
 میرا جینڑا بھی اس جوگے میرا مرنا بھی اس جوگے

میرا سونا میری چاندی، تے کل سامان ایہہ تہرتی
 زمرد لعل وہیرے موتیاں دی کان ایہہ تہرتی
 میرا ایہہ دین و دنیا بھی میرا ایمان ایہہ تہرتی
 عطا کیتی جہاں سوغات، عالی شان ایہہ تہرتی
 میں اس جہاں توں صدقے، میں اس اقبال توں صدقے
 انہاں دے سنگ ساتھی، ساریاں دی آل توں صدقے

مینو ڈیارا ایہہ تہرتی، میں اس تے ماٹڑ کرناواں
 میں سینہ تانڑ کے ٹرناواں پھرناواں تے پھرناواں
 اسوں ڈنگا جیہڑا دیکھے تے پھر چمکناں نہ ڈرنا واں
 میں اکھیاں اسدیاں اُسدی تلی تے کڈھ کے تہرنا واں
 صلاح الدین تے محمود دی لکار بنڑ جُلناں
 بنے ویلا تے پھر ٹپودی میں تلوار بنڑ جُلناں

کوچوان دا گیت

(پھل تے کنڈے وچوں انتخاب)

میرے کہوڑے دارنگ لال..... میں صدقے صدقے
واہ واہ مستانی چال..... میں صدقے صدقے

میرا کہوڑا چھیل چھبلا
میرا ناٹکہ رنگ رنگیلا
میں اس دے نال نہال..... میں صدقے صدقے
واہ واہ مستانی چال..... میں صدقے صدقے

میں اس توں روزی کھاواں
اساں چھانٹا میں نہ لاواں
میرے دکھ سکھ دا ایہہ پہال..... میں صدقے صدقے
واہ واہ مستانی چال..... میں صدقے صدقے

ایہہ آفت داپہ کالا
وچوں مٹھیاں خونیاں والا
خوش رہندائے ہر حال..... میں صدقے صدقے
واہ واہ مستانی چال..... میں صدقے صدقے

ایہہ ہیر میری میں رانجھا
دم اسداتے میرا سا رانجھا
میرا دم اس دے دم نال..... میں صدقے صدقے
واہ واہ مستانی چال..... میں صدقے صدقے

میری چاندی، ایہہ میرا سوناں
اساں دیکھ دیکھ خوش ہوناں
میری دولت، میرا مال..... میں صدقے صدقے
واہ واہ مستانی چال..... میں صدقے صدقے

میں اس دی سیوا کرناں
میں اس تے جیناں مرناں
میرے گیتاں دی سرتال..... میں صدقے صدقے
واہ واہ مستانی چال..... میں صدقے صدقے

.....

گیت

مَری دیاں سَڑکاں تے ٹھنڈی ٹھنڈی اے چھاں ماہیا
سَڑکاں دے ٹہائے اُتے میرا سوہنٹراں گراں ماہیا

وچ پردیساں دے ساڈی یاد نہ پُہل جاوِیں
قول جو کیتے نی اوہ وساریں نہ ماہیا

اَج تیرے آڑیں دیاں، مانہہ پگیاں اُمیداں نے
گہڑی گہڑی بولدائے پیا بلی اُتے کاں ماہیا

ہار سنگار میرا تیرے باج اُداس وِستے
لگئی لگئی لگدی اے میری زلفاں دی چھاں ماہیا

جیہڑے ویلے کرنی آں گلّاں نال سہیلیاں دے
کہڑی کہڑی آ ویندا، تیرا جیہاں تے ناں ماہیا

رَب دیاں لکھتاں دے، اُس قلم توں میں صدقے
لکھیائے جس میرا تیرے نائیں نال ناں ماہیا

غیراں تے رگلیاں دا کے بنڑ دائے حق ساڈا
سمجھیا آپڑاں ٹدھاں، گلہ کیتا ائے تاں ماہیا

.....

گیت (دوگانہ)

سنو بلیے کھنڈ دیئے دیئے..... مٹھی مٹھی لگنی ایں
سنو ماہیا، ٹہول سپاہیا..... دل وچ وسنا ایں
اساں کل فوری ٹروینڈاں
تدھ کھار ہکلیوں رہنڈاں
چھٹی میری مک گئی اے سنو بلیئے
سنو بلیئے کھنڈ دیئے ڈلیئے.....

تیرے دم نال ویٹراہیا
تدھان تک تک دل نہیں رجیا
ہو رمزنگا چھٹیاں چن ماہیا
چن ماہیا ٹہول سپاہیا.....

اساں وینڈاں کل ضرور اے
دل فرض ہتھوں مجبور اے
میں نوکر سرکاری سنو بلیئے
سنو بلیئے کھنڈ دیئے ڈلیئے.....

آسناں گھٹ صبر دا پیتا
تدھاں رب دے حوالے کیتا
خیر دا خط پاویں چن ماہیا
چن ماہیا، ٹھول سپاہیا.....

غیر کولوں روپ لکاویں
شرماں دی لاج نبھاویں
توں میری غیرت نی سنزہ بلیئے
سنزہ بلیئے، کھنڈ دے ڈے لئیئے

میں پتلی شرم حیا دی
دل شیشہ، نیت صفادی
ایویں شک نہ کریں سنزہ ماہیا
سنزہ ماہیا، ٹھول سپاہیا.....

بہوں نازک جلد اوویلا
ہر جانی ٹھگاں دارویلا
ساتہیں چند اپنڑی سنزہ بلیئے
سنزہ بلیئے، کھنڈ دے ڈے لئیئے.....

تُوں میرے گلے دی مالا
میری عزتوں دا رکھوالا
مانہ ڈر کیہڑی گل دا چن ماہیا
چن ماہیا، ٹھول سپاہیا.....

جیہڑا خالق مالک سب دا
کر شکر ادا اس رب دا
عزتاں اوہ دیند اسنڑ پلینے
سنڑ پلینے کھنڈ دینے ڈ لینے.....

سوہنڑے رب دا شکر مناواں
اس ذات توں صدقے جاواں
جس پرواز دتا چن ماہیا
چن ماہیا، ٹھول سپاہیا.....

.....

گیت

چٹا کبوتر اُڈیا
وَنج بیٹھا ماہیے دے ڈیرے تے، جس جادو کیتا میرے تے
رنگ گلابی ہو یا
اَج خط ماہیے داملیا اے، میرا باغ دے لے دا کھلیا اے
اَج چن ماہیا آسی
میری اکھ فزری دی پھڑکے نی، پیاد دل خوشیاں نال تہڑکے نی
ساویاں بتیاں بلیاں
ماہیے دی ونگن بولی اے، اساں کنڈی ”بوہے“ دی کھولی اے
بول رسیلے بولے
ماہیے دیاں گلاں پہلیاں وے، مٹھیاں مصری دیاں ڈلیاں وے
چن ماہیا لیلیا،
ہر ویلے خوش خوش رہندانی، میری گل گل تے ہس پیندانی
سو ہنڑیاں مٹھیاں خونیاں
کدے، آکھیا میرا موڑیا نہیں، میرا دل ماہیے کدے توڑیا نہیں
ٹورٹے مستانی
ماہیے دی کہوڑی نیلی وے، اُتے کاٹھی رنگ رنگیلی وے

بال میرے چمکیلے
دل کھاوے لال پر انداہنی، میرے ٹہول پشوروں آندانی
پیراں چہا نجر چھنڈ کے
رنگ موتیاں والے گن پائے، ماہیے کولوں پنڈیوں منگوائے
شال میری ریشم دی
سو سوٹ شنیل دا پایانی، چن ماہیا کہن کے آیانی
سونے دے گن جھمکے
ہتھ چوڑا چمکے چاندی دا، ماہیا تک لشکارا چاندی دا
صدقے صدقے جاواں
سوہنڑے ماہیے متوالے لتوں، پرواز ہزارے والے لتوں

ٹانگے بان دا گیت

(ایک مخصوص طرز پر)

میرا کہوڑا پنج کلیان۔ میرا کہوڑا پنج کلیان
چم چم چمکے ٹانگہ میرا، ٹانگیاں وچ نشان
ضلعے سارے دے وچ دسدی اس دی وکھری شان
لش پیش کردا دیکھ کے ٹانگہ لوک ہوون حیران
میرا کہوڑا پنج کلیان، میرا کہوڑا پنج کلیان

ہر ہک دا میں تابعدار تے ہر کوئی سنگی میرا
سوہنٹراں دیس ہزارہ میرا، ناں ایں ملنگی میرا
زندہ دل جیہا بندہ واں، ایہہ خاص میری پچھاڑ
میرا کہوڑا پنج کلیان۔ میرا کہوڑا پنج کلیان

اللہ دا ناں کہن کے جوڑاں ٹانگہ میں روزانہ
رازق آپ بنڑایا میری روزی دا ایہہ بہانہ
رب دا سو سو شکر مناواں جسدا کرم احسان
میرا کہوڑا پنج کلیان۔ میرا کہوڑا پنج کلیان

سفر میرے ٹانگے تے کر کے یار میرے خوش رہندے
اصل کرائے کولوں ودھ کے یار کرایہ دیندے
میریاں مٹھیاں خونیاں تے ایہہ چند بھی کرن قربان
میرا کہوڑا پنچ کلیان۔ میرا کہوڑا پنچ کلیان

جی صدقے میں کر کے بولاں، ہر دل دا دلدار
جی صدقے نال چلدا میرا واہ واہ کاروبار
کدے نہ رَجیا رُکھیاں خونیاں والا ٹانگے بان
میرا کہوڑا پنچ کلیان۔ میرا کہوڑا پنچ کلیان

میرے ٹانگے تے بہہ جانڈیاں ماواں پہنڑاں جسدیاں
اوہ مانہہ اپڑیاں سکلیاں ماواں سکلیاں پہنڑاں دسدیاں
میں بھی ماواں پہنڑاں والا غیرت مند انسان
میرا کہوڑا پنچ کلیان۔ میرا کہوڑا پنچ کلیان

عزت میں قانون دی کرناں، غلط کدے نہیں چلایا
منع کرے سرکار جتھوں اُس جائی کدے نہیں کھلایا
عمل جیہڑا قانون تے کردا نہیں ہوندا چالان
میرا کہوڑا پنچ کلیان۔ میرا کہوڑا پنچ کلیان

.....

دلیں دا گیت

میں گھبرو پاکستانی آں
ہر نگری دا دلجانی آں

ایہہ دھرتی نیاری نیاری اے
کل دنیا اس توں واری اے
میری خوشیاں پھلوا ری اے
مانھ چند جانوں ایہہ پیاری اے
ایہہ شمع میں پروانہ واں
میں اس توں صدقے جانا واں

میں باسی پاک وطن دا واں
میں بلبل اس چمن دا واں
رکھوالا اس گلشن دا واں
میں موجی مرضی من دا واں
خوش رہناں کھل کھل ہسناں واں
آزار وطن وچ و سناں واں

میں دیس دی عزت کرنا واں
 اس لُج تے جیناں مرنا واں
 مشکل کولوں نہیں ڈرنا واں
 وچ طوفاناں دے ترناں واں
 میں اڈدا باز ہواواں دا
 دریاواں دا صحراواں دا

میں عادی گل پھیری دا
 نہیں قائل ہیرا پھیری دا
 میں سکھیا سبق دلیری دا
 ویری آں دیس دے ویری دا
 سجنواں دا سجنو رہناں واں
 پر دشمنز نال میں کھہناں واں

گل سچی سٹھرا بولاں دا
 نہیں کھوٹا ناپاں تولاں دا
 نہیں عادی ٹال مٹولاں دا
 پکاواں بولاں تولاں دا
 جے گجیاں تے پھر وِسنّاں واں
 جو آکھاں کر کے، دِسنّاں واں

گیت

(بطرز۔ سڑکے سڑکے جانے ٹیارے نی)

سیو میرا چن ہزارے والا نی
نقشوں سوہنڑاں پہاویں رنگوں کالا نی

ایہہ گھبرو غیرت والا
میری عزتاں دا رکھوالا
میرے ہانڑ میل دا ہانڑی
چچرا میرے ما میں والا جگ توں نرالا نی
نقشوں سوہنڑاں پہاویں رنگوں کالا نی

بُت سوہنڑاں چڑھدی جوانی
پچی لکھے، اکھ مستانی
میرے خواہاں دا شہزادہ
دلدار میرا دل جانی۔ ویر دا سالانی
نقشوں سوہنڑاں پہاویں رنگوں کالا نی

کے ہو یا جے رنگ دا کالا
پر نقشوں دا بہوں اعلیٰ
گلاں کرے محبتاں رنگیاں
بند بندے میرے دل والا۔ کھلدا تالا نی
نقشوں سوہنڑاں پہاویں رنگوں کالا نی

پہاویں ڈبسیاں یا ہنڑ ترساں
کدے قول اقرار نہ ہرساں
پرواز نہ رہساں وکھڑے
دوئے نالے جیساں مرساں جیوے شالا نی
نقشوں سوہنا پہاویں رنگوں کالا نی

.....

گیت

(بطرز: دل لگایا تھا دل لگی کیلئے)

یاد مایئے دل جدوں آندی اے
زخمِ بھیرے دلے تے لاندی اے

دن تے لنگھدائے، یاد کر کے ٹدھاں
رات بلدی تے تیل پاندی اے

روز کرنی آں، انتظار تیرا
شام نت نت دی دل دکھاندی اے

ٹھنڈی ٹھنڈی، ایہہ چانڑنی چن دی
اگ میرے دل دی کجھ، ودھاندی اے

نت بنیرے تے بولنیں، کاواں
چھوٹھ دی کاں کاں دل ستاندی اے

چٹھی آندی اے، میرے مایئے دی
حوصلہ دل دا کجھ ودھاندی اے

گیت

میں ہاں گڑی ہزارے دی، تے تُوں بھی بندھا ہزارے دا
میں ہاں سرنوں راردی ماہیا تُوں ایں سرنوں پارے دا
تیرا سرنوں پار چُبارا
کوٹھے تُوں کرنی آں نظارا
چم چم کردا دسدا راتیں، بلدا گیس چُبارے دا
میں آں سرنوں اُردی ماہیا تُوں ایں سرنوں پارے دا
کہا تیرا بہوں سوہنٹراں دسدا
گیلا اے بہوں ویٹرا دسدا
دیہڑے دے ویچ نظری آوے، یوٹا لال اُتارے دا
میں آں سرنوں راردی ماہیا تُوں ایں سرنوں پارے دا
دل بھی تُوں، دلدار بھی تُوں ایں
فخر میرا وڈیا رہی تُوں ایں
میں آں تیری، مالک تُوں ایں میرے ہار سنگارے دا
میں آں سرنوں اُردی ماہیا تُوں ایں سرنوں پارے دا
ڈوہنگا دریا عشقے والا
پیاردی بیٹی رب رکھوالا
چھلّاں دے ویچ رُڑھدی جاوے پنیڈا دُور کنارے دا

میں سرِ نون رار دی ماہیا توں ایں سرِ نون پارے دا
دیکھیں کدرے پہل نہ جاویں
دکھیا دل نہ ہو ر دکھاویں
دل پہلے دا مویا کوہیا دردِ غماں دے مارے دا
میں سرِ نون رار دی ماہیا توں ایں سرِ نون پارے دا
غم دیاں تیراں چند پروئی
بانج تیرے غمخوار نہ کوئی
بک سہارا تُوں ایں ماہیا دل میرے پیچارے دا
میں سرِ نون رار دی ماہیا توں ایں سرِ نون پارے دا
دل وچ نہیں پرواز! لڑائیاں
سچیاں صاف محبتاں لائیاں
بیڑی آپ کنارے لاسی جو والی جگ سارے دا،
میں سرِ نون رار دی ماہیا توں ایں سرِ نون پارے دا

.....

گیت

بانگی ٹوراں والیا نخرہ تیرا وے
ٹوراں تیری دل کڈھ کھڑیا میرا وے

موٹھے توں پئی لکے چادر نیلی نی
مٹھیاں مٹھیاں خونیاں گل ریلی نی

سوہنڑاں میرا ماہیا سر نوں پارے دا
راتیں چمکے بلدا گیس چہارے دا

گھنگھراں والے بال ٹور متوالی نی
متھے چمکے بودی چھلیاں والی نی

اس دے نال حیاتی توڑ نبھانڑی اے
سکا مسیرا لگدا میرا ہانڑی اے

اُچیاں سوچاں والا عقل پروٹا نی
چُپ چُپ رہندا شرم حیا دا ٹوٹا نی

مٹھیاں مٹھیاں نظراں اکھ مستانی اے
میرے ماپئے دی ایہہ خاص نشانی اے

سوہنٹراں ماہیا چانڑ سارے ویہڑے دا
میری ماسی جایا ناتہ نیڑے دا

میرا مالک میرے سر دا سایہ اے
میرا کل سرمایہ ماسی جایا اے

سارا پہیت اَجے میں دل دا کھولیا نہیں
میں بھی چپ چپ رہیاں ادہ بھی بولیا نہیں

میں تیری ہمراز، تُوں محرم راز میرا
دُکھ سَکھ دا توں ساتھی ایں پرواز میرا

.....

گیت

دور دور رہندیوں بھی لگنائیں نیڑے وے
ہوندے نہ سوکھے دوہاں دلاں دے نکھیڑے وے

دل وچ جاگ پیاں سدھراں اولیاں
راہ تیرا تکی آں بُو ہے وچ گھلیاں
تیرے جوگے دل دے سجائے آساں ویہڑے وے
دور دور رہندیوں بھی لگنائیں نیڑے وے

نت تڈھاں تکی آں خواہاں وچ سوہنٹریاں
کیہڑا جاڈو میرے اُتے کیتا من موہنٹریاں
گل میرے پائے تساں پیار دے بکھیڑے وے
دور دور رہندیوں بھی لگنائیں نیڑے وے

میرے کسے گل اُتے جدوں بھی تُوں رُسدا
تکی تکی پھڑ ہوندی، دل نالے کھسدا
دیندے مزہ پیار والے چہگڑے جھیڑے وے
دور دور رہندیوں بھی لگنائیں نیڑے وے

دل پرواز، تیری خیر پیا منگدا
تیریاں خیالاں وچ پل پل لنگھدا
اسے طرح دن آساں آپڑے نیڑے وے
دور دور رهنديوں بھی لگنائیں نیڑے وے

.....

چیویں بابا ڈاک والیا

خط سجڑاں دے دینا ایں روزانہ
چیویں بابا ڈاک والیا
تیرا وسدا رہوے ڈاک خانہ
چیویں بابا ڈاک والیا

تیرے سیکھے دی ٹلّی جدوں بولدی
سارے سٹ کے میں گم، بُوہا کھولدی
دل خوشیاں دا گاندا اے ترانہ
چیویں بابا ڈاک والیا
خط سجڑاں دے دینا ایں روزانہ
چیویں بابا ڈاک والیا

تیری ٹلی دی مانہہ ہو گئی پچھاڑ وے
خط مایے دا دینیں جدوں آنڑ وے
دل خوشی نال ہوندا اے دیوانہ
چیویں باباڈاک والیا
خط سبھواں دے دینا ایں روزانہ
چیویں باباڈاک والیا

ماہیا چھٹیاں تے آسی جدوں کہار وے
تدھاں شربت پلاساں ٹھنڈا ٹھار وے
مٹھی گوگیاں کھلاساں نذرانہ
چیویں باباڈاک والیا
خط سبھواں دے دینا ایں روزانہ
چیویں باباڈاک والیا

دینیں سبھواں دے آنڑ کے پیام وے
مٹھے متراں دے مٹھوے سلام وے
تیری جانڑ دائے قدر زمانہ
چیویں باباڈاک والیا
خط سبھواں دے دینا ایں روزانہ
چیویں باباڈاک والیا

اللہ کرے تیری ودھے تنخواہا وے
سجے دل نال گراں ایہہ دعا وے
شالا لیھے تدهاں غیب دا خزانہ
چیویں باباڈاک والیا
خط سجڑاں دے دینا ایں روزانہ
چیویں باباڈاک والیا

.....

ہک گل رہندی اے

نہ اکھیاں ٹوٹ ماہیا، سُنڑ ذرا ہک گل رہندی اے
 اَجے گلاں تے نہیں مکھیاں صفا ہک گل رہندی اے

میں اج دی رات سارے پَہیت دل دے کھولساں ماہیا

تہوں ساری رات سُنڑ دارہ میں جو کجھ بولساں ماہیا

اَجے نہیں ہويا دل لوہکا میرا ہک گل رہندی اے
 نہ اکھیاں ٹوٹ ماہیا سُنڑ ذرا ہک گل رہندی اے

دعا کرنی آں سوہنڑاں رب کرے ایہہ رات مُکے نہ

ہکے دیا بھی ساری رات شالا تیل سَکے نہ

اَجے مکیا تے نہیں قصہ میرا ہک گل رہندی اے
 نہ اکھیاں ٹوٹ ماہیا سُنڑ ذرا ہک گل رہندی اے

نہ آفری دی لوئیے، کراں ممتاں میں اج تیریاں

نہ مگیں کالیے راتے ہُملنڑ دے کہاڑیاں میریاں

نہ آویں تاریا سَرگی دیا ہک گل رہندی اے
 نہ اکھیاں ٹوٹ ماہیا سُنڑ ذرا ہک گل رہندی اے

مئی اے رات ہنر سرگی دا پھر یا دوراے چڑیو!

میرے ویہڑے دی بیری تے نہ پاوشوراے چڑیو!

نہ دیویں بانگ ککڑا ٹھہر جا ہک گل رہندی اے
نہ اکھیاں ٹوٹ ماہیا سنر ذرا ہک گل رہندی اے

مئی اے رات چھیکڑ بندراں پکاں تے چھاگنیاں

تے نالے میریاں گلاں بھی ہنر مگروں تے آگنیاں

پر اکھیاں توں ذرا باہواں ہٹیا ہک گل رہندی اے
نہ اکھیاں ٹوٹ ماہیا سنر ذرا ہک گل رہندی اے

میری خوشیاں دادریا اج خوشی نال ماردا چھلاں

تیرے نال کیتیاں پرواز! اج میں دل دیاں گلاں

پر اکھیاں تے اجے پلا نہ پا ہک گل رہندی اے
نہ اکھیاں ٹوٹ ماہیا سنر ذرا ہک گل رہندی اے

.....

وچھوڑا

کوئڑ سُنڑے فریاد میری ہنڑ روواں تے کرلاواں میں
وچھڑیاں ٹھول دے دا جانی وازاں مار بُلاداں میں

پہیت دے دا کھول نہ سکدی، شرماں ماری بول نہ سکدی
جگر کلیجہ پھٹ پھٹ جاوے دل وچ روگ دباواں میں

کدھر جَلّاں درداں ماری، دنیا دُشمنز ہو گئی ساری
محرم راز کوئی نہ دے کساں حال سنڑاواں میں

وقت کویلا، سنگ نہ کوئی، بانج تیرے بن موتوں موئی
سرتے کالی رات غماں دی، پے گئی لگیاں راہواں میں

ہور کسے دا سنگ نہ کرساں، پہاویں جسیاں پہاویں مرساں
قسم اللہ دی مَر دے ساہ تک آپڑاں قول نبھاواں میں

نال تیرے میں اکھیاں لائیاں، تُوں میرا ایمان ایس سائیاں
کافر ہو کے میں مڑاں جے تیری یاد پکھاواں میں

جے پرواز! نڈھاں پُہل جاواں، کدرے ہور میں اکھیاں لاواں
سکھ دا ساہ نصیب نہ ہووے چین کدے نہ پاواں میں

.....

ہند کو گیت

(پھل تے کندے وچوں انتخاب)

چٹے چنے دی چانڑیں..... میں چانڑیں توں ایس چن ماہیا
کدے آساں دی گل بھی من ماہیا

چٹے چنے دی چانڑیں..... میں تن من اپڑاں ہار گئی آں
تیری مٹھیاں نظراں مار گئی آں

چٹے چنے دی چانڑیں..... مُندری دا تھیو انیلانی
میرا ماہیا چھیل چھبیلانی

چٹے چنے دی چانڑیں..... چمکے میرا باڈر چولے دا
ست لکھیا بنگلا ٹھولے دا

چٹے چنے دی چانڑیں..... کنڑکاں دیاں فصلاں پکیاں وے
اساں تیریاں آساں رکھیاں وے

چٹے چنے دی چانڑیں..... کیہڑی گلاں تے کیہتی آ بس ماہیا
کوئی آتساں دی غلطی دس ماہیا

چٹے چنے دی چانڑیں..... تیرے نال میں پُہل کے سنگ کیتا
تیرے نت نت رُسڑیں تگ کیتا

.....

اُدجل کونجڑیں

اُدجل کونجڑیں ہنڑ دِیگر ویلا ای
فانی جگ سارا چل پل دا میلا ای

اُدجل کونجڑیں کیوں نکھڑی ایں ڈار وچوں
دانڑاں ہیرے دا ہویا وکھرا ہار وچوں

اُدجل کونجڑیں سجدیاں دے وطنوں تے
کنجو تیرا دل لکیا انہاں لگیاں پتیاں تے

اُدجل کونجڑیں کیہڑی سوچاں وچ پئی ایں
گزرے نال جیہڑے اوہ ویلے پُہل گئی ایں

اُدجل کونجڑیں ہنڑ شاماں ٹہل گئیاں
زمیں آسماں دیاں ہنڑ بتیاں بل گئیاں

اُدجل کونجڑیں دن گزریا رات آئی
نکے نکے تاریاں دی سچ دھج کے برات آئی

اڈجل کونجڑنیں تڈھاں یاد نہ آئی میری
تیرے نال دل لکیا، تڈھ قدر نہ پائی میری

اڈ جُل کونجڑنیں، ہوئی پھوٹ اناں دی
کلیاں کھل گئیاں، رت آئی بہاراں دی

اڈ جل کونجڑنیں ”پڑ“ آپڑے کھول ذرا
غم سارے پُہل جلسیں جُل سجڑاں کول ذرا

اڈ جل کونجڑنیں رنگ بدلے زمانے دے
گلی گلی چرچے نے تیرے میرے یرانے دے

اڈ جل کونجڑنیں چن چڑھیا تے لو آئی
ٹھنڈیاں ہواواں وچ مانہہ تیری خوشبو آئی

اڈ جل کونجڑنیں کیوں ہمتاں ہار گئی ایں
کچے قول دی اے کیوں قول وسار گئی ایں

اڈجل کونجڑنیں، جیویں اڈیا پتنگ جاندا
اوہ کدے نہیں مُردا جیہڑا ویلا لگھ جاندا

اڈ جل کونجڑیئیں اتھے پھاہیاں لکیاں نی
جان بچا آپڑی ہر پاسے ٹھکیاں نی

اڈ جل کونجڑیئیں نہیں سسڑاں سنگ تیرا
دل وچ وسنی این پرواز ملنگ تیرا

.....

سُرگی دیا تاریا

اسے ویلے تُوں نت آئیں سرگی دیا تاریا
تیر کلجے وچ لائیں سرگی دیا تاریا

”لو“ تیری چند میری کھاوے
تیرا آنڑا رات مُکاوے
چن ماسیے دا سنگ مک جاوے
آ کے رنگ وچ پہنگ پائیں سرگی دیا تاریا
اسے ویلے تُوں نت آئیں سرگی دیا تاریا

کے کے دل وچ نیتیاں میں تاریا
گلاں ساریاں نہ کیتیاں میں تاریا
کھولیاں نہیں اجے بیتیاں میں تاریا
دل میرا کیوں تڑپائیں سرگی دیا تاریا
اسے ویلے تُوں نت آئیں سرگی دیا تاریا

نت آ کے تُوں مانھ اُختائیں
ترس نہ میرے حال تے کھائیں
دلے میرے وچ چھڑیاں لائیں
پھٹاں اُتے پھٹ کیوں پائیں سرگی دیا تاریا
اسے ویلے تُوں نت آئیں سرگی دیا تاریا

تہر کے گن اُج گل سنو میری
نہ کر چھلپا ضد اگلیری
سوکنڑ تے نہیں میں کوئی تیری
خار میرے اُتے کیوں کھائیں سرگی دیا تاریا
اسے ویلے تُوں نت آئیں سرگی دیا تاریا

.....

گیت

میں کلی رویلاں دی تُوں موئیے دا پھل ماہیا
کلیاں نال میں ٹلساں، توں پھلاں نال نل ماہیا

گلاں تیریاں لگیاں چنگیاں سوہنڑے پیارے دے رنگ وچ رنگیاں
مٹھیاں خوئیاں تے، ایہہ دل گیا ڈلھ ماہیا

آساں دل وچ آساں رکھیاں، مل چا دے سوہنڑیاں اکھیاں
ساری چند دیاں تیری اکھیاں دا مل ماہیا

بھوں ڈکیا تے سمجھایا دل پھر بھی باز نہ آیا
رماں راز دیاں آج گتیاں کھل ماہیا

تیرے بُت وچ میری جان اے تیری یاد میرا ایمان اے
میں ٹدھاں نہیں پھلزاں، تُوں پہاویں مانہہ پُہل ماہیا

پرواز! ایہہ اکھیاں چھلیاں۔ تیری اکھیاں دے سنگ رلیاں
لگیاں دی لُج پا لیں، پہاویں جدھر بھی جُل ماہیا

گیت

ست لکھیا ماہیے دا بنگلا ساویاں بتیاں بلیاں نی
ڈولی دے وچ بہہ کے اج میں ماہیے دی ہو چلیاں نی

میں سوہنڑی، میرا ماہیا سوہنڑا، سوہنڑی سجدی جوڑی
خوشیاں والے پاسے رب نے قسمت ساڈی موڑی
باغ دے دا کھلیا پھلیا، پھٹیاں تویاں کلیاں نی
ست لکھیا، ماہیے دا بنگلا ساویاں بتیاں بلیاں نی

رنگ گلابی، نین شرابی، ہنھڑیں چھیل چھیلی
مٹھیاں خونیاں، سوہنڑی عادت، کردا گل رسیلی
اکھیاں دے سنگ اکھیاں سیو، ایویں تے نہیں رلیاں نی
ست لکھیا ماہیے دا بنگلا ساویاں بتیاں بلیاں نی

دوہاں پاسے عشق محبتاں والا پہا نہڑ بلیا
اکھیاں دے نال ملیاں اکھیاں، دل دے نال رلیا
دو اکھیاں دیاں ماریاں اکھیاں، ہونیاں پاگل چھلیاں نی
ست لکھیا ماہیے دا بنگلا، ساویاں بتیاں بلیاں نی

جیہڑی گل میں آکھاں، ماہیا میری گل نہ ٹالے
جیہڑے جوگا، سوہنٹراں میرا، لگیاں دی لچ پالے
مٹھیاں مٹھیاں گلاں کردا، جیوں مصری دیاں ڈلیاں نی
ست لکھیا ماہے دا بگلا ساویاں بتیاں بلیاں نی

.....

گیت

چن پردیسی تیریاں تاہنگاں مار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

رُت آئی بہاراں والی
دے ہر پاسے ہریالی
مَن دیاں سُنیاں سدھراں ہو بیدار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

میں چٹھیاں لکھ لکھ پائیاں
تیری دیدی میں ترہائیاں
تیریاں یاداں وچ میں ہو بیمار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

نِت چٹھیاں پا، پاتھکی آں
نالے مَنتاں مَن مَن اکی آں
پیر فقیراں دے دَر سو سو وار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

کیوں دل میرا ترسائیں
تُوں خط بھی چرکا پائیں
میری طرفوں چٹھیاں وارو وار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

ہرویلے سوچاں کردی
نرت چینی تے نرت مردی
تیریاں اڈیکا ہوشاں سرتاں مار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

میں چھوٹھا ٹہنگ بڑایا
بیماری دا خط پایا
میریاں ایہہ ترکیباں سب بیکار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

میری بلی تے کاں نرت آوے
ایہہ بھی روز روز ٹھگ جاوے
چھوٹی کاں کاں توں میں ہو بیزار گنیاں
تیریاں راہواں تک تک اکھیاں ہار گنیاں

.....

گیت

ٹھنڈی ٹھنڈی اے ٹھنڈی چھاں
ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا
چھاواں تے دُدھ رڑکاں
ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا

ماں تیری لگدی اے سکی میری ماسی
سس میری بنڑسی او، کب دن آسی
رہنی آں خوش خوش تاں
ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا
ٹھنڈی ٹھنڈی اے ٹھنڈی چھاں
ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا

میں تیری منگ وے، توں میرا حقدار ایں
ولے دیاں سدھراں دا چین قرار ایں
تاں ہی تے کیتی آساں ”ہاں“
ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا
ٹھنڈی ٹھنڈی اے ٹھنڈی چھاں
ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا

چڑھ کے چُبارے اُتے نت میں کھلوواں
 دُوروں دوروں دیکھ کے خوش پئی ہوواں
 ماہیے دا دِسدا گراں
 ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا
 ٹھنڈی ٹھنڈی اے ٹھنڈی چھاں
 ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا

اُٹھدیوں بہندیوں تیرا ہی خیال اے
 تیرا پد چھاواں میری چندڑی دے نال اے
 چند اُتساں لائی تیرے نال
 ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا
 ٹھنڈی ٹھنڈی اے ٹھنڈی چھاں
 ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا

بُخھ کے توں سہرے پتتاں ساڈے ویہڑے آویں
 لگتیاں دی لُج پرواز! نبھاویں
 پکڑ کے چھوڑیں نہ بانہہ
 ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا
 ٹھنڈی ٹھنڈی اے ٹھنڈی چھاں
 ساڈے ویہڑے پپلی دا بوٹا

گیت

مُندری سونے دی وچ تھیوا نیلا نی
سیو میرا چن دیکھو، کہا چھیل چھیلا نی

آساں چٹھیاں پہنچ بلایا
سج بنڑ کے چھٹی تے آیا
جرسی کالی گل وچ مفلر پیلا نی
مُندری سونے دی وچ تھیوا نیلا نی

میرا چن، میرے دل دا جانی
سوہنٹری ٹور رے مستانی
نیلیاں اکھیاں تے نالے تکلڑاں نشیلا نی
مُندری سونے دی وچ تھیوا نیلا نی

میرا چن، میرے دل دا ٹوٹا
نالے عقلاں دا ایہہ پروٹا
مٹھا مٹھا بولے، ہک ہک بول رسیلا نی
مُندری سونے دی وچ تھیوا نیلا نی

میں چاہواں کھل کے بولے
میرے دل دے جندرے کھولے
کھل کے نہ گل کردا، میرا چن شرمیلا نی
مُندری سونے دی وچ تھیوا نیلا نی

میں واقف اس دی اکھ دی
وچوں دل دے ڈر دی چھکدی
پُتلا غیرت دا، یہوں وڈا غصیلا نی
مُندری سونے دی وچ تھیوا نیلا نی

کدے رُسدا کدے من جاندا
میں رُساں تے آپ مناندا
دل وچ میل نہیں، شیشہ چمکیلا نی
مُندری سونے دی وچ تھیوا نیلا نی

.....

گیت

آساں کولوں رہنیں کیوں دُور دُور وے
چنگا نہیں ماہیا اتنا غرور وے

قول اقرار جیہڑے کیتے ادہ پکھائے نی
اتنا دے دس کیہڑے بدلے چکائے نی
آساں کولوں کیہڑا، ہویا اے قصور وے
آساں کولوں رہنیں کیوں دُور دُور وے

میریاں وفاواں دیاں قدراں نہ جانڑیاں
کچھو تڈھاں پہل گنیاں لکیاں پُرائیاں
کیتا کیہڑی گل تڈھاں مجبور وے
آساں کولوں رہنیں کیوں دُور دُور وے

آتھروواں نال اگ دل دی بھجاواں پئی
گرنی آں یاد پختاں تیریاں جھاواں پئی
دل تیرے غماں نال چور چور وے
آساں کولوں رہنیں کیوں دُور دُور وے

تیر کیلجے وچ شہیاں دا کھیا
شک دیاں گہواں دے وچ دل دیا
گل پرواز! کوئی ہے ضرور وے
اساں کولوں رہنیں کیوں دور دور وے

.....

گیت

(بطرز: دل لگایا تھا دل لگی کے لئے)

یاد مایے دی جدوں آندی اے
زخمِ سحرے دے تے لاندی اے

دن تے لنگھدائے یاد کر کے ٹدھاں
رات بلدی تے تیل پاندی اے

روز کرنی آں انتظار تیرا
شام نت نت دل دی دکھاندی اے

ٹھنڈی ٹھنڈی ایہہ چانڑنی چن دی
اگ مرے دل دی کجھ ودھاندی اے

نت بنیرے تے بولیں کاواں
چھوٹھ دی کاں کاں مانھ ستاندی اے

چٹھی آندی اے سوہنڑے مایے دی
حوصلہ دل دا کجھ ودھاندی اے

گیت

میرے لٹکے والی ٹور میرے داڑیں تک ماہیا
میری لچھیاں پایا شور میرے داڑیں تک ماہیا

میرے پیراں لچھیاں سجدیاں نے
پیاں چھم چھم کر کے وجدیاں نے
چیویں پہلاں پاؤں مور میرے داڑیں تک ماہیا
میرے لٹکے والی ٹور میرے داڑیں تک ماہیا

دو سوہنڑیاں اکھیاں دس کے تُوں
مانہہ ٹھگیا دے ہس ہس کے تُوں
دل کھسیا ای زورا زور۔ میرے داڑیں تک ماہیا
میرے لٹکے والی ٹور میرے داڑیں تک ماہیا

میرا دل تُوں ایں میری جان بھی تُوں
میری زندگی دا ارمان بھی تُوں
نہیں بانج تیرے کوئی ہور۔ میرے داڑیں تک ماہیا
میرے لٹکے والی ٹور میرے داڑیں تک ماہیا

جیہڑے رنگ وچ چاہویں رنگ ماہیا
توں میرا تے میں تیری منگ ماہیا
تیرے ہتھ وچ میری ڈور۔ میرے داڑیں تک ماہیا
میرے لٹکے والی ٹور میرے داڑیں تک ماہیا

توں ہانڑی میرے ساویں دا
چن بچڑا میرے ماویں دا
توں میرے دل دا چور۔ میرے داڑیں تک ماہیا
میرے لٹکے والی ٹور میرے داڑیں تک ماہیا

توں گھبرو ایں بڑاسی دا
بچڑا پرواز دی ماسی دا
توں چن تے میں آں چکور میرے داڑیں تک ماہیا
میرے لٹکے والی ٹور میرے داڑیں تک ماہیا

.....

گیت

ہو گیا تیرے نال پیار، دل میرے وس کوئی نہ
کئی آں اج اقرار، دل میرے وس کوئی نہ

دل دا چمن تیرے دم نال کھلیا
سوہنٹریاں نصیباں نال، چن سوہنٹراں ملیا
تیرے اتوں چندڑی نثار، دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار، دل میرے وس کوئی نہ

خوشیاں دے پھل کھلے پھٹ پتیاں کلیاں
دل وچ جاگ پیاں سدھراں اولیاں
خوشیاں دے پاواں گل ہار دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار دل میرے وس کوئی نہ

میرا غمخوار نالے دلے دا سہارا تُوں
آس تے امیدواں والا چمکدا تارا تُوں
تیرے اُتے کیتا اعتبار دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار دل میرے وس کوئی نہ

تیری سوہنٹریں نہڑیں تے گئی آں میں پُہل وے
مٹھیاں اداواں اُتے گئی آں میں ڈُله وے
عشق دے وَج پئے تار دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار دل میرے وس کوئی نہ

گلی اچ دل دے چمن والی کھل پئی
پیار دیاں چھلاں وچ بیڑی اچ ٹھل پئی
لاوے رب بیڑی ساڈی پار دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار دل میرے وس کوئی نہ

قول اقرار جیہڑے کیچے نی وساریں نہ
تیر جفاواں والے دل وچ ماریں نہ
دیویں نہ وچھوڑے والی مار، دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار، دل میرے وس کوئی نہ

حید لگے تیرے باہجوں لگی لگی سوہنٹریاں
زندگی گزاراں تیرے نال من موہنٹریاں
تیرے اُتوں دیواں چند وار دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار دل میرے وس کوئی نہ

سوہنٹریا بٹھاواں تڈھاں زلفاں دی چھاواں تے
سر تیرا رکھ کے میں پوڑے والی باہواں تے
توں ایں میرے دل دا قرار دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار دل میرے وس کوئی نہ
لئی زندگانی ہووے میرے ہمراز دی
ہر ویلے منگنی آں خیر پرواز دی
میرے سچے دل دی پکار دل میرے وس کوئی نہ
ہو گیا تیرے نال پیار دل میرے وس کوئی نہ

.....

گیت

میں پھل موتیے دا تُوں پھل گلاباں دا
تُوں شہزادہ ایں میرے دل دے خواہاں دا
تیری صورت تے دل پُھلایا
دل ڈلھدیوں ڈلھدیوں ڈلھایا
نازک چند آپڑی تیرے ناویں لا چھوڑاں
نہیں ہنڑ وِس میرے تیری یاد پُہا چھوڑاں
ڈوگی وچ پگیاں پھلیاں
سِیماں نال لکیاں پھلیاں
رنگی رُت آئی پھل کھلے رویاں دے
پھلاں اُتے موتی چمکن سبھی تریلا دے
اَساں تیریاں اڈیکاں رکھیاں
تیرا راہ پیا تکدیاں اکھیاں
مک گئی رات، تے چڑھیا تارا لوئی والا
گم کتھے ہو یا اے میرا پھل خوشبوئی والا
اَساں سَجریاں مینڈھیاں گندیوں
نالے کتاں وچ پائیاں بُندیوں

چٹی دا پھینا کنگری چمکے چولے دی
نکے نکے بدل چڑھے، آئی یاد مانہہ ٹھولے دی
تیری یاد آوے پل پل وے
کرے جگر دے وچ پئی سل وے
آندیاں یاد پتاں، مانہہ گلّاں تیرے پیار دیاں
دل بے چین رہوے، یاداں تیریاں مار دیاں
ہر پل تیری یاد ستاوے
جند سکدی مگدی جاوے
ہوندی اے گل ساری پرواز نصیباں دی
مرضیاں عشق دیاں نہیں لوڑ طیبیاں دی

.....

شادی بیاہ دا گیت

سہرا میرے ویر والا مارے لشکارے
اج ساڈے ویہڑے دے نے رنگ ہی نیارے

پہولے پہالے مکھڑے تے سہرے دیاں چھاواں نی
شگنناں دے ویلے اتوں واری واری جاواں نی
نظر نہ لگے شالا دُور بلاواں نی
رنگ میرے ویر والا لاناں پیا مارے
اج ساڈے ویہڑے دے نے رنگ ہی نیارے

سَدھراں دے ”بُوہے“ سارے اج گئے کھل وے
کھلے چوہیرے ساڈے خوشیاں دے پھل وے
ویہڑے وچ لڈیاں دی پیندی اج بُل وے
رنج غم دنیا دے پہل گئے سارے
اج ساڈے ویہڑے دے نے رنگ ہی نیارے

کھلیا تے پھلیا اے پیو دا بھی رنگ نی
ماؤ دا بی نچدا اے اج انگ انگ نی
خوشی نال ڈولے جنجو اڈی پینگ نی
خوشیاں دی پینگاں اُتے کھاندی اے ہلارے
اج ساڈے ویڑے دے نے رنگ ہی نیارے

پہینواں کولوں ہاسا اج سانیاں نہ جڈدا
کھڑے توں رنگ پیا خوشیاں دا ڈلھدا
ویلا پرواز! کدے اج دا نمیں پھلدا
پچواں پاسے خوشیاں دے کھلے نظارے
اج ساڈے ویڑے دے نے رنگ ہی نیارے

.....

دوگانہ

چن میریا وے میریا ماسیریا
ماسی آں سلام آکھیں چن میریا
چن میریا وے میریا ماسیریا

چن میریے نی میریے ماسیریے
ماسی تیری آپ آسی چن میریے
چن میریے نی میریے ماسیریے

سر کھول کے نت پئی تھوواں
ایہہ سوچ کے خوش پئی ہوواں
ماسی میری سس بنڑ سی چن میریا
چن میریا وے میریا ماسیریا

جدوں سہرے بخھ کے آساں
نالے ٹھول ٹری بجواساں
ڈولی وچ پا کھڑساں چن میریے
چن میریے نی میریے ماسیریے

شالا جم جم ماثر جوانی
 تیری لمی ہووے زندگانی
 ماسی دیا جی پُرا چن میریا
 چن میریا وے میریا ماسیریا

میں کوڈی دا کھڈ یارا
 جساں جانزا ہزارہ سارا
 بجلی دا چھٹ میرا چن میریے
 چن میریے نی میریے ماسیریا

جدوں کوڈی گٹ کے آسین
 میرے گل وچ باہواں پاسین
 تیرے اُتے پُھل سٹساں چن میریا
 چن میریا وے میریا ماسیریا

کدے دوئے جلساں مانسہرے
 جتھے مائیں تیرے میرے
 ویکن اپٹیں ایں چن میریے
 چن میریے نی میریے ماسیریا

تیری وگن تے کدے ہسساں
 تریلا ڈیم تے ویساں
 تیز چلاویں نا چن میریا
 چن میریا وے میریا ماسیریا

میں وگن تیز چلاساں
 تدھاں جانڑ کے میں اختساں
 توں پہاویں ڈر دی رہویں چن میریے
 چن میریے نی میریے ماسیریے

میں چھکساں نہ شرماساں
 میں تیریاں شکلیاں لاساں
 ماسی تیرے گن چھکسی چن میریا
 چن میریا وے میریا ماسیریا

کر پچھلیاں معاف خطاواں
 تدھاں کدے نہ ہنڑ اختاواں
 ماسی دیے لاڈلیئے چن میریے
 چن میریے نی میریے ماسیریے

میرا سوہنڑاں شہر ہزارہ
جنو پھریا پھلاں دا کھارا
ناں میرا نجمی وے چن میریا
چن میریا وے میریا ماسیریا

ہری پور دا شہر نرالا
جتھے و سناں میں متوالا
ناں پرواز میرا چن میریے
چن میریے نی میریے ماسیریے

.....

گیت

میرے دلے آں پسند آیا ہک تنڈھا ہزارے دا
میں سر نوں رارے دی، اوہ سر نوں پارے دا
نت خواہاں دے وچ آوے
دُوروں دُوروں لنگھ جاوے
میرے حال تے رحم نہ کھاوے تنڈھا ہزارے دا
میں سر نوں رارے دی، اوہ سر نوں پارے دا
میرے نال نہ کھل کے بولے
میرا دل اندروں پیٹا ڈولے
کدے دل دا پہیت نہ کھولے تنڈھا ہزارے دا
میں سر نوں رارے دی، اوہ سر نوں پارے دا
سوہنڑاں بُت گھبرو، البیلا
کرے نخرے، بہوں نخریلا
بہوں فخر کرے فخریلا تنڈھا ہزارے دا
میں سر نوں رارے دی، اوہ سر نوں پارے دا

کدے میرا بھی منتر چلسی

ہتھ جوڑ میرے اگے کھلسی

پیا رو رو تلیاں ملسی ننڈھا ہزارے دا

میں سر نوں رارے دی، اوہ سر نوں پارے دا

میں اُس دی منگ سداواں

کردی پرواز دعاواں

شالا اس دیاں دُور بلاواں ننڈھا ہزارے دا

میں سر نوں رارے دی، اوہ سر نوں پارے دا

.....

شادی بیاہ دا گیت

سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا
ہویا رُوپ سَوایا وے، جیوے سہریاں والا

لشکے سہرا چمکن لڑیاں
ہیرے موتی لالاں بڑیاں
گوٹے نال سجایا وے، جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

سارے جگ وچ دھماں پیاں
سہرہ گایا سنکیاں سیئاں
نالے بھنگڑا پایا وے، جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

اج تن من دیاں کھلیاں بہاراں
خوشیاں آئیاں بنھ قطاراں
گیت خوشی دا گایا وے، جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

خوشیاں دے اج بھنگڑے پاواں
ہوئیاں پوریاں دل دیاں چاہواں
ویہڑا خوب سجایا وے جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

موسم رنگلا رت متوالی
پھٹیاں کلیاں ڈالی ڈالی
زنگ پھلاں تے آیا وے، جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

نال خوشی دے لڈیاں پاواں
بانج پراں دے اڈ اڈ جاواں
خوشیاں پھیرا پایا وے جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

خوشیاں دا اج چمکیا تارا
جگ جگ کردا ویہڑا سارا
چائز بنڑ کے آیا وے جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

دل کھلیا تے اکھیاں ہسیاں
انگ انگ دے وچ خوشیاں خوشیاں
مکھڑے رنگ بدلایا وے جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

تن من دی کھل گئی پھلواوی
میں صدقے میں واری واری
خوشیاں دا سرمایہ وے جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

رنگ رنگیلی ڈولی آسی
صدقے صدقے امڑی جاسی
آپڑی ”ما“ دا جایا وے، جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

اس ویلے توں صدقے جاواں
رب دا سو سو شکر مناواں
دن تنگناں دا آیا وے، جیوے سہریاں والا
سہرے بنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

کھلیا اڄ پرواز دا دل وے
دل دیاں خوشیاں گنیاں مل وے
اللہ کرم کمایا وے، جیوے سہریاں والا
سہرے جنھ کے آیا وے، جیوے سہریاں والا

.....

گیت

پے گیا شام ہنیرا، کونجاں مڑ آئیاں
نہیں مڑیا چن میرا، کونجاں مڑ آئیاں

شام پئی گل پنچھی پگھرو اڑے آئے بسیرے
چن پردیسی باہجوں لگے میرے دل دے ڈیرے
نال موہاٹھاں کھلی اڈیکاں پے گئے شام ہنیرے
ہوسی کدوں سویرا کونجاں مڑ آئیاں
نہیں مڑیا چن میرا کونجاں مڑ آئیاں

جس پیارے دے پیار دی خاطر رو رو جند مکائی
جس دی خاطر تن دیاں ہوشاں من دی سرت پکھائی
جس پردیسی ماسیے پکھے دل دی رت سکائی
اس نہیں پایا پھیرا کونجاں مڑ آئیاں
نہیں مڑیا چن میرا کونجاں مڑ آئیاں

وطنوں تے ہونڑ مڑ آ ماہیا گوکاں مار بٹاواں
بے صبری ، بے تاب جوانی ، منگے تیریاں باہواں
تن من ساڑ دیاں ہونڑ میرا ، میرے دل دیاں ہاواں
راہ تکئی آل تیرا کونجاں مڑ آئیاں
نہیں مڑیا چن میرا کونجاں مڑ آئیاں

چپ چپ رہندے وجدے نہیں ہونڑ میرے دل دے تار
تیر دچھوڑے والے ہو گئے جگر کچھوں پار
بس پرواز! مانہہ ہور ستا کے بن موتوں نہ مار
نہ بنڑ قاتل میرا کونجاں مڑ آئیاں
نہیں مڑیا چن میرا کونجاں مڑ آئیاں

.....

ریشمی رومال

نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے
لاواں چُم چُم اکھیاں دے نال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

تیرا پیار ہی تے میری زندگانی اے
ایہہ رومال تیرے پیار دی نشانی اے
میں پروٹے وچ رکھیا سنبھال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے
نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

وَنگا پانی آں میں چٹیاں تے کالیاں
نالے کتاں وچ سونے دیاں بالیاں
رہندا تیری ہی پسند دا خیال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے
نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

نت سجریاں مینڈھیاں گُندانی آں
وچ اکھیاں دے کجلا بھی پانی آں
مہندی ہتھاں اُتے رتی رتی لال کہ یاد تیرے پُہل نہ جُلے
نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

تیری یاد وچ ونگاں چھنڑ کانی آں
چولا چکنے دا کھلا کھلا پانی آں
اُتے کرنی آں پھلاں والی شال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے
نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

لٹ زلفاں دی متھے اُتے لکے
گورا رنگ پیا مکھڑے دا چمکے
لاواں گلہاں اُتے سُرے دا خال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے
نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

تیرے دل دے چمن دی میں ہر نی آں
سج بنڑ جدوں ویڑے وچ پھرنی آں
چلاں تیری ہی پسند دی میں چال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے
نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

سارا دن پئی ناں تیرا چینی آں
راتیں سُنئیوں بھی خواب تیرے نکئی آں
تدھاں یاد کراں میں ہر حال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے
نت دیکھنی آں ریشمی رومال کہ یاد تیری پُہل نہ جُلے

.....

گیت

سونے دی مُندری میرے دلدار دی
سانب کے رکھی نشانی پیار دی

پیار دا سودا بُناں دی گل نہیں
گل ساری اے دلاں دے تار دی

مست نظراں نال کر دے قتل ایہہ
سوہنٹریاں نوں لوڑ نہیں تلوار دی

ٹھنڈ اکھیاں دی تے دل دا چین بھی
دید سجنڑاں دی کلیچہ ٹھار دی

ہور کجھ خواہش میرے محبوب نہیں
آخری حسرت تیرے دیدار دی

ہور تے گلاں دلوں لہہ جانڈیاں
یاد رہندی بے وفائی یار دی

دوستی کچیاں دی لگدی توڑ نہیں
ڈوب کے وچکار چھیکو مار دی

غم دی کالی رات آندی دیکھ کے
یاد پئی آندی اے ہک غم خوار دی

اوہ جے نہیں آندا تے موتے تُوں ہی آ
نہیں حیاتی لوڑ اس سنسار دی

غم دیاں چھلاں اچ خوشیاں ڈُب گئیاں
ہوڑ تمنا آر دی نہ پار دی

آخری ساہواں دا ویلا آگیا
کیڑ کھن آکے ذرا پیار دی

چین قبریں وچ ہی شاید ہوڑ ملے
حید یوں تیری جدائی مار دی

گیت

اج کالا جوڑا پایا اے تیری فرمیش تے
بہوں چاہواں نال سیوایا اے تیری فرمیش تے

کالا جوڑا شہرے دے ہک بھوں اُچے درزیئے سینتا
تیری اس فرمیش تے فوراً عمل اسان نے کیتا
گلا ریشم نال کڈھایا اے تیری فرمیش تے
اج کالا جوڑا پایا اے تیری فرمیش تے

چم چم کردیاں کالیاں کھیڑیاں شہر پشوروں آئیاں
کوٹ بدامی، نیلی جرسی، چٹیاں جراباں پائیاں
گل وچ مفلر لٹکایا اے تیری فرمیش تے
اج کالا جوڑا پایا اے تیری فرمیش تے

کرھی سنہری پنڈیوں آندی لش لش لٹکاں مارے
چین سنہری چم چم چم کے، جیوں اسمانی تارے
مُندری دا نگ چکایا اے تیری فرمیش تے
اج کالا جوڑا پایا اے تیری فرمیش تے

شیمپو دے نال ہر تہوتا جیوں حکم ٹساں فرمایا
بودی دے بالا دا چھلا متھے تے لکایا
آپڑیں آں آپ سجایا اے تیری فرمیش تے
اج کالا جوڑا پایا اے تیری فرمیش تے

حلیہ اج پرواز تیرا بھوں بدلایاں بدلایا دسدا
سنگی پچھ دے سچ آکھیں ایہہ جادو چلیا کس دا
آساں وچلا پھیت لکایا اے تیری فرمیش تے
اج کالا جوڑا پایا اے تیری فرمیش تے

اج پرواز دی بھڑیں تے توں پھر کے نظر نہ پاویں
دیکھیں کدرے توں آپڑے پرواز آں نظر نہ لاویں
اج ہیرو بنڑ کے آیا اے تیری فرمیش تے
اج کالا جوڑا پایا اے تیری فرمیش تے

.....

گیت (دوگانہ)

لڑکی: چٹا میرا چیرا کنگری کالی سجدی اے
چھنڑ کے چوڑا وے نالے چہا نجر وجدی اے
لڑکا: جھمکے سونے دے گل گانی سجدی اے
اج ٹہ ہاں تک تک کے ساڈی نظر نہ رجدی اے
لڑکی: کیہڑی گلاں تے کیتی آبس وے
گلی وچلی سچ سچ دس وے
چٹا میرا چیرا کنگری کالی سجدی اے
چھنڑ کے چوڑا وے نالے چہا نجر وجدی اے
لڑکا: ٹہدھ چھلا میرا کیوں موڑیا
کیہڑی گلاں تے سنگ ٹہدھ چھوڑیا
جھمکے سونے دے گل گانی سجدی اے
اج ٹہ ہاں تک تک کے ساڈی نظر نہ رجدی اے
لڑکی: دل اندروں اندروں گھسدا
ماہیا گلاں گلاں اُتے رُسدا
چٹا میرا چیرا کنگری کالی سجدی اے
چھنڑ کے چوڑا وے نالے چہا نجر وجدی اے
لڑکا: دل کر گیا ٹوٹے چارنی

تیری چہنڑاں دا چہنڑا کارنی
 تھمکے سونے دے گل گانی سجدی اے
 اج تہاں تک تک کے ساڈی نظر نہ رجدی اے
 دل اسدا بھی تیرے اُتے ڈلھیا
 سارے جگ دیاں سرتاں پُہلھیاں
 چٹا میرا چیرا کنگری کالی سجدی اے
 چہنڑا کے چوڑا وے نالے چہا نجر و جدی اے
 تیرے نال نہ تہو کھا کر ساں
 پہاویں جیسیاں یا ہونو مر ساں
 تھمکے سونے دے گل گانی سجدی اے
 اج تہاں تک تک کے ساڈی نظر نہ رجدی اے
 تیری یاد کدرے نہ پُہلساں
 جے پُہلساں تے بس مر مجلساں
 چٹا میرا چیرا کنگری کالی سجدی اے
 چہنڑا کے چوڑا وے نالے چہا نجر و جدی اے
 ہکی دوئے داسنگ نمین سٹڑاں
 آگاں ودھ کے تے چچھاں نہیں ہٹڑاں
 تھمکے سونے دے گل گانی سجدی اے
 اج تہاں تک تک کے ساڈی نظر نہ رجدی اے
 تیرے بے دائیں پر چھاواں

لڑکی:

لڑکا:

لڑکی:

لڑکا:

لڑکی:

تیرے نال ہی نال میں جاواں
چٹا میرا چیرا کنگری کالی سجدی اے
چھنڈ کے پوڑا وے نالے چہا نجر وجدی اے
پرواز دی من کے گل نی لڑکا:
اساں نال ہزارے آں چل نی
جھمکے سونے دے گل گانی سجدی اے
اج ٹنڈھاں تک تک کے ساڈی نظر نہ رجدی اے
تیرے نال ہزارے آں جاساں لڑکی:
پرواز دا قول نبھاساں
چٹا میرا چیرا کنگری کالی سجدی اے
چھنڈ کے پوڑا وے نالے چہا نجر وجدی اے
جھمکے سونے دے گل گانی سجدی اے لڑکا:
اج ٹنڈھاں تک تک کے ساڈی نظر نہ رجدی اے

گیت

چھٹیاں کہن کے آیاوے..... میرا چن پر دیسی
چھٹیاں تہج بلا یاوے..... میرا چن پر دیسی

نال خوشی دے دل پیاڈو لے
اج پر دیسی میرے کول اے
میرا گل سرمایہ وے..... میرا چن پر دیسی

سال چچھوں چن چھٹیاں آوے
دل خوشیاں دے پہنگڑے پاوے
سوہنٹراں ماسی جایاوے..... میرا چن پر دیسی

ماسی جایا میرا ہاڑی
زل مل زندگی توڑ بھانڑی
رب نے جوڑ ملا یاوے..... میرا چن پر دیسی

مٹھیاں خونیاں، گلاں پہلیاں
رَس پھریاں، مصری دیاں ڈلیا
کدے نہ دل دکھایا وے..... میرا چن پر دیسی

باغ دے دا کھلیا پھلیا
رنگ گلابی کھڑے توں ڈلھیا
ہویا رُوپ سوا یا وے..... میرا چن پر دیسی

میرا ماہیا ٹوٹا چن دا
میرے دل دی ہر گل من دا
کدے نہ من ترسایا وے..... میرا چن پر دیسی

اس دے دم نال خوشیاں میریاں
دیہڑے وچ پئی ماراں پھیریاں
سوہنٹراں سنگ بنڑایا وے..... میرا چن پر دیسی

میں صدقے میں واری جاواں
رب داسو سونکر مناواں
خوشیاں پھیرا پیا وے..... میرا چن پر دیسی

میرے روپ دا ہار سنگھاراے
نالے دل دا چین قراراے
نال دے دے لایا وے..... میرا چن پر دیسی

توں اکھیاں دا چا نر میرا
بانج تیرے پرواز ہن میرا
میرے سردا سایہ وے..... میرا چن پر دیسی

.....

گیت

(بطرز - چلی رے چلی رے چلی رے)

آندی اے ، آندی اے ، آندی اے
تیری یاد جدوں ماہیا آندی اے
دن رات دے آں تڑفاندی اے

اُجڑی اُجڑی لگدی اے پی تیرے باج حویلی
کوڑتسلیاں دیوے ماہیا سجڑ نہ کوئی بلی
ہک تیرے دم نال وسدائے ویٹرا
جگ دیاں سُرتاں بلہاندی اے
تیری یاد جدوں ماہیا آندی اے

کالی رات غماں دی چھائی چار چو فیہ ہنیرا
کوئی نہ سنگ سہارا ماہیا کوڑوٹڈے دکھ میرا
باج تیرے ہونڈول نہیں لگدا
دل والا خون سکاندی اے
تیری یاد جدوں ماہیا آندی اے

کو نو سُنوئے فریاد میری ہونو کساں حال سُنو اواں
یاد تہاں کر کر کے ماہیا روواں تے گر لاواں
تیریاں اڈیکاں مار مکائی
تیری جدائی چند کھاندى اے
تیری یاد جدوں ماہیا آندی اے

تُوں ایس چا نوا کھیاں داتے تُوں ما میرے دل دا
تیری صورت دیکھ کے ماہیا چین دے لے آں ملدا
رات گزراں گنو گنو تارے
ساری ساری رات جگاندى اے
تیری یاد جدوں ماہیا آندی اے

.....

گیت (سی)

تیری مٹھڑی نیندرتینوں دے گئی اے اج مار
سسینے پھل گئی ایں
ڈاچی دیس بلوچاں دی کہن گئی اے تیرا دلدار
سسینے پھل گئی ایں

چارچو فیروز نیرا دسدا، بھجیاں دل دیاں لوئیاں
اُجڑ گیا بھنچور تیرا، دن موتوں سدھراں موئیاں
بگڑ گیا سب تانواں بانواں آئی متھے دی ہار
سسینے پھل گئی ایں
تیری مٹھڑی نیندرتینوں دے گئی اے اج مار
سسینے پھل گئی ایں

دُوہنگا دریا عشقے والا جس دا ٹہنگ نیارا
نہ اسدا کوئی تھلا لہندا، نہ آرانہ پارا
کوئی نہ تکیا اج تک چڑھدا اس دریاؤں پار
سسینے پھل گئی ایں
تیری مٹھڑی نیندرتینوں دے گئی اے اج مار

سسینے پہل گئی ایں

شہزادی بھنچوردی خبرے اج جیسی یا ہونز مرسی
کے اعتبار نصیب دی بیڑی ڈبسی یا ہونز مرسی
بے اعتباری قسمت تے توں کر بیٹھی اعتبار
سسینے پہل گئی ایں
تیری مٹھڑی نیندر تینوں دے گئی اے اج مار
سسینے پہل گئی ایں

پنل پنل کردی کملی، تھلاں دے وچ دوڑے
پنل دی ڈاچی دیاں جا کے کونز مہاراں موڑے
لنگھیاں ویلا تھہ نہ آوے، ہونز پئی گوکاں مار
سسینے پہل گئی ایں
تیری مٹھڑی نیندر تینوں دے گئی اے اج مار
سسینے پہل گئی ایں

وچ نصیباں لکھیا ہوسی، نال تیرے جو ہوئی
پنل توں الزام نہ دیویں، دوش نہ اُس دا کوئی
گل پنل دے بھی نہیں وس دی، قسمت تھہ مہار
سسینے پہل گئی ایں

تیری مٹھڑی نیندرتینوں دے گئی اے اج مار
سسئیے پھل گئی ایں

سسئیے نی بدنام نہ ہووین عشق دی بازی ”ہر“ کے
جیہڑیاں راہواں پُتل گیا، انہاں راہواں تے دس مر کے
نام ہوسی بدنام وفادا، جے تُوں گئی ایں ہار
سسئیے پھل گئی ایں
تیری مٹھڑی نیندرتینوں دے گئی اے اج مار
سسئیے پھل گئی ایں

لکھتاں دا پرواز، کدرے نہیں اُکیا تیر نشانوں
کسے نہ تلیا اج تک مُردا پھٹیا تیر کمانوں
ایہہ بے فکر تیر کسے دا بنز دا نہیں غم خوار
سسئیے پھل گئی ایں
تیری مٹھڑی نیندرتینوں دے گئی اے اج مار
سسئیے پھل گئی ایں
ڈاچی دیس بلوچاں دی کہن گئی اے تیر ادا لدار
سسئیے پھل گئی ایں

گیت

میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا
اساں چند آپڑی تیرے نال لایا
میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

میرے شرم دیاں تیرے ہتھ واگاں
تُدھاں یاد کر کے ساری رات جاگاں
میری اکھ نہ لگی ” پو “ پھٹ آئی
میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

تیرے دتے ہوئے دُکھاں نال پیار کر ساں
ایہہ نشانی تیری سینے وچ رکھن مر ساں
خوشی نال سہساں جیہری دیویں تُوں سزا
میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

سینہ ساڑ دیاں تیریاں ایہہ بے رُخیاں
نالے مار گئیاں تیریاں اداواں رُکھیاں
دل پہلے دُکھیا، اِساں ہور نہ سَتا
میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

تُدھا لگن نہ تَنیاں ہواواں سوہنڑیا
تیرے سر سدا سَکھ دیاں چھاواں سوہنڑیا
شالا جیندا رہویں توں پرواز ایہہ دُعا
میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

.....

گیت

تیریاں سوہنٹریاں اکھیاں دے نال کر بیٹھی میں پیار
میریاچن ماہیا
دل میرا نیئیں وس وچ میرے کر کے اکھیاں چار
میریاچن ماہیا

جگر کلیجہ سڑ دا، بلدا، ہوشاں سپرتاں پُہلیاں
سَدھراں رلیاں، زلفاں گھلیاں، اکھیاں چھم چھم ڈلھیا
چہلی کیتی تیریاں یاداں، آکے دے دیدار
میریاچن ماہیا
تیریاں سوہنٹریاں اکھیاں دے نال کر بیٹھی میں پیار
میریاچن ماہیا

تُوں میرے تن من دا مالک، میرے دل دا جانی
دِن تیرے کس کاری میری ایہہ پھر پور جوانی
میریاں ساہواں دے وچ تیریاں ساہواں دی مہکار
میریاچن ماہیا
تیریاں سوہنٹریاں اکھیاں دے نال کر بیٹھی میں پیار

میریاچن ماہیا

باہج تیرے برباد حیاتی، ایہہ جینواں کے جینواں
اس اوکھے جینویں توں سوکھا، زہر پیالہ پینواں
دے کے درد جدائیاں دے، مانہہ دن موتوں نہ مار

میریاچن ماہیا

تیریاں سوہنٹریاں اکھیاں دے نال کر بیٹھی میں پیار

میریاچن ماہیا

تیریاں راہواں دیکھن پیاں، ایہہ زلفاں دیاں چھاواں
بے صبری، بے تاب جوانی، منگے، تیریاں باہواں
توں چاہویں تے سب گجھ دیواں تیرے توں میں وار

میریاچن ماہیا

تیریاں سوہنٹریاں اکھیاں دے نال کر بیٹھی میں پیار

میریاچن ماہیا

گیت (دوگانہ)

رائجھا: تیری خاطر جوگی بنڑ کے پھرناں گلی گلی
میریے ہیرے نی
ہیر: میں بھی تیریاں راہواں دے وچ جوگنڑ بنڑ کے کھلی
میریا رائجھاوے

رائجھا: تیرے باہجوں لگیاں لگیاں میرے دل دیاں گلیاں
لگیا سیک وچھوڑے والا سدھراں سڑیاں بلیاں
ہجر فراق دے تکھیاں تیراں جنڈڑی ڈاہڈی تسلی
میریے ہیرے نی

ہیر: مٹھیاں مٹھیاں نظراں ڈاہڈی سٹ وے تے لایا
دل تیرا دیوانہ ہویا، جگ دی سرت پکھائیاں
تیرے باہجوں ماہیا مانہہ ہونڑ دیوے کونڑ تسلی
میریا رائجھاوے

رات ہمیری ، بحر غماں دا، گنڈھاں نظر نہ آوے
رُڑھدی کُھر دی دل دی بیڑی کونڑ کنارے لاوے
نال نہ کوئی سنگی ساتھی، چندڑی گہل مگہلی
میریے ہیرے نی

رانجھا:

ناں تیرا رکھن رکھن کے دنیا، سو سو مہینڑے دیندی
بول شریکاں دے پئی آپڑے نازک دل تے سہندی
تیری خاطر جگ دے طعنے، ہر تہمت میں چہلی
میریارا، نچھاوے

ہیر:

تیرے در تے آنڑ کھلوتا، جوگی پھیس وٹا کے
تیری خاطر مُندراں پائیاں، سجرے گن پڑوا کے
جو ہونڑاں اوہ ہو کے رہ سی، آئی کدے نہ ٹلی
میریے ہیرے نی

رانجھا:

آپڑی جان مُکا دیساں میں زہر پیالہ پی کے
کے کرساں پرواز ہکلی ، بانج تیرے میں جی کے
ایہہ جینڑاں بہوں اوکھا دسدا، لگدی موت سسکھلی
میریارا، نچھاوے

ہیر:

دوگانہ

لڑکی: مکھڑے تے نکا جیہا تل ماہیا
ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: ٹوٹے دے دے کر چار گئی ایس
سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایس

لڑکی: نظراں دے نال میرا دل ٹھگیا
توں تے مانہہ کوئی جادو گر لگیا
مکھڑے تے نکا جیہا تل ماہیا
ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: توں ہی میرے دل دی ایس چور پیسے
مجرم نہیں کوئی ہور پیسے
ٹوٹے دے دے کر چار گئی ایس
سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایس

لڑکی: میں آں تیری چاڑنی تو چن ماہیا
خوشیاں دا کھلیا چن ماہیا
مکھڑے تے نکا جیہا تل ماہیا
ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: جدوں تیرا سنگ مانہہ مل ویندا
پھل میری خوشیاں دا کھل ویندا
ٹوٹے دے دے کر چار گئی ایں
سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایں

لڑکی: تُوں ایں میرا رانجھا، میں ہیر تیری
تیرے نال رلی تقدیر میری
مکھڑے تے نکا جیہا تل ماہیا
ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: تیرا میرا سمجھدائے جوڑ بلینے
لگیاں نبھاساں آساں توڑ بلینے
ٹوٹے دے دے کر چار گئی ایں
سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایں

لڑکی: رل مل توڑ نبھا کہنساں
چہگی ہک وکھری پا کہنساں
مکھوے تے نکا جیہا تل ماہیا
ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: تو ایں میرے جوڑ دی، میں تیرے ساویں
جند کر چھوڑی آساں تیرے ناویں
ٹوٹے دے دے کر چار گئی ایں
سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایں

لڑکی: اہر جوانیاں دی رت ماہیا
ہک ساڈا دل دو بُت ماہیا
مکھوے تے نکا جیہا تل ماہیا
ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: پکیاں تسلیاں رکھ بلینے
آساں کدے ہونڑ نہیں دکھ بلینے
ٹوٹے دے دے کر چار گئی ایں
سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایں

لڑکی: بیٹھ ذرا، اُٹھ کے نہ جھل ماہیا
 کیہڑا تیرا لگدائے مل ماہیا
 مکھڑے تے نکا جیہا تل ماہیا
 ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: سنگ آساں تیرا منظور کیتا
 منیا جو حکم حضور کیتا
 ٹوٹے دے دے کر چار گئی ایں
 سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایں

لڑکی: پیار دیاں بازیاں کدے نہ ہرساں
 نالون نال جیساں ، نالو نال مر ساں
 مکھڑے تے نکا جیہا تل ماہیا
 ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

لڑکا: دل دی کلی ہونز کھل گئی اے
 آپڑی پسند مانہہ مل گئی اے
 ٹوٹے دل دے کر چار گئی ایں
 سٹ نظراں دی مانہہ مار گئی ایں

لڑکی: خوشیاں دے نال دل خوش حال اے
ہک پرواز! تیرے دم نال اے
مکھڑے تے نکا جیہا تل ماہیا
ڈلھ گیا تیرے اُتے دل ماہیا

.....

دوگانہ

لڑکا: کڑیے پزیریاں والیے پُڑا چاندی دا
چہلیا نہیں جاندا لشکارا چاندی دا
کڑیے پزیریاں والیے جھمکے تیرے نی
تیر نظر دے گھب گئے دل وچ میرے نی
تاب نہ چہلی جاوے تیریاں نظراں دی
توں شہزادی میریاں چاہواں سدھراں دی

لڑکی: منڈھیا ہزارے والیا دل تڑفاناں ویں
خواب خیالاں وچ توں نت کیوں آنا ویں
توں شہزادہ میرے خواب خیالاں دا
توں ہی محرم راز دے دیاں حالاں دا

لڑکا: تیریاں دوریاں دے دکھڑے پیا سہناں واں
تیریاں یاداں وچ ہی دُپیا رہنا واں

لڑکی: میں بھی تیریاں دُوریاں دے دکھ سہنی آں
تیریاں یاداں دے وچ روندی رُنی آں

لڑکا: دل وچ تیریاں یاداں سانب کے رکھیاں نی
یاد جدوں تو آویں، روندیاں اکھیاں نی
کڑیے پزیریاں والیے، صدتے ٹوراں توں
آپڑاں روپ لکاویں روپ دیاں چوراں توں

لڑکی: ننڈھیا ہزارے والیا وے، لڑگانی دا
توں رکھوالا میری جند جوانی دا

لڑکا: کڑیے پزیریاں والیے، تیرے لارے تے
ساری عمر گزاری جاگ چُبارے تے

لڑکی: ننڈھیا ہزارے والیا میں تیری گولی وے
کہار تیرے میں آساں چڑھ کے ڈولی وے

لڑکا: پیار دے رستے ڈک کے دُنیا گھلدی اے
دوہاں دلاں دے میل تے سڑ دی بلدی اے

لڑکی: ننڈھیا ہزارے والیا وے سنگ چھوڑیں نہ
دل میرا نازک شیشہ دیکھیں توڑیں نہ

لڑکا: کڑیے پزیاں والے پُہل نہ جاویں نی

الہڑ پڑیں وچ لائیاں توڑ نبھاویں نی

لڑکی: دل میرا جے تیری یاد پکھا جاوے

اس توں پہلے موت میرے تے آجاوے

لڑکی: ننڈھیا ہزارے والیا وعدے پُہلیں نہ

میرا ہو کے ہور کسے تے ڈُلھیں نہ

لڑکا: کڑیے پزیاں والیے قسماں کھاواں میں

ہور کسے نال لاواں تے مرجاواں میں

تیر جدائیاں والے دل وچ ماریں نہ

ٹوں بھی کیتے وعدے قول و ساریں نہ

لڑکی: یا پچھاں دے ہوویں پھر بھی مل ویاں

سوہنڑی نالوں کچے کڑھے تے ٹھل ویاں

لڑکا: کڑیے پزیاں والیے کہن میری مندری نی

چم چم چمکے تھیوا خاص سمندری نی

لڑکی: ننڈھیاں ہزارے والیا کہن میرا چھلا وے
خالص چاندی دا وچ کھوٹ نہ رلاوے
ننڈھیا ہزارے والیا توں ہماز میرا
میرا محرم راز وے توں پرواز میرا

.....

گیت (دوگانہ)

دل دا چمن اج کھل گیا اے۔ چمن مرضی دا مل گیا اے لڑکی:
سوہنٹریاں اکھیاں دس گئی ایں۔ دل وچ آساں دے وس گئی ایں لڑکا:

تیریاں اداواں اُتے پُہل گئی آں۔ ڈلھدیوں ڈلھدیوں ڈلھ گئی آں لڑکی:
دل دا چمن اج کھل گیا اے۔ چمن مرضی دا مل گیا اے

آساں بھی اج اقرار کرساں۔ تیرے اُتوں جنڈی نثار کرساں لڑکا:
سوہنٹریاں اکھیاں دس گئی ایں۔ دل وچ آساں دے وس گئی ایں

جدوں دا تُوں میرا دلدا بنڑیاں۔ کھل گیا دل گلزار بنڑیاں لڑکی:
دل دا چمن اج کھل گیا اے۔ چمن مرضی دا مل گیا اے

دسنی ایں تُوں تے کوئی حور بلیئے۔ ساریاں بلاواں شالا دُور بلیئے لڑکا:
سوہنٹریاں اکھیاں دس گئی ایں۔ دل وچ آساں دے وس گئی ایں

اتھری جوانی اج پُہل گئی اے۔ شرماں دی گنڈھ اج کھل گئی اے لڑکی:
دل دا چمن اج کھل گیا اے۔ چمن مرضی دا مل گیا اے

لڑکا: جگ دی خوشی اج ساری مل گئی۔ دل والی اج پھلوا ری کھل گئی

سوہنٹریاں اکھیاں دس گئی ایں۔ دل وچ آساں دے وس گئی ایں

لڑکی: جیویں تئساں آکھ سو حضور کرساں۔ گل جیہڑی آکھو منظور کرساں

دل دا چمن اج کھل گیا اے۔ چن مرضی دا مل گیا اے

لڑکا: پیار والا رنگ اج کھل گیا اے۔ دل نال دل اج مل گیا اے

سوہنٹریاں اکھیاں دس گئی ایں۔ دل وچ آساں دے وس گئی ایں

لڑکی: بنٹریاں تئوں اج سرتاج میرا۔ تیرے اُتے چلسی راج میرا

دل دا چمن اج کھل گیا اے۔ چن مرضی دا مل گیا اے

لڑکا: دل وچ ہووے کدے سچ بلینے۔ پہاویں پئی کوٹھے اُتے نچ بلینے

سوہنٹریاں اکھیاں دس گئی ایں۔ دل وچ آساں دے وس گئی ایں

لڑکی: میرا پرواز ہمراز بنٹریاں۔ آج میرا محرم راز بنٹریاں

دل دا چمن اج کھل گیا اے۔ چن مرضی دا مل گیا اے

دوگانہ

لڑکی: میری لچھیاں پایا شور - میرے داڑیں دیکھ ذرا

لڑکا: تیرے لٹکے والی ٹور - نہیں کچھ شک بلینے

لڑکی: تیرے پیراں لچھیاں سجدیاں نے
پیاں چھم چھم کر کے وجدیاں نے
جیویں پیلاں پاؤں مور - نہیں کچھ شک بلینے
میری لچھیاں پایا شور - میرے داڑیں دیکھ ذرا

لڑکا: دو سوہنٹریاں اکھیاں دس کے تُوں
مانہ ٹھگیا وے ہس ہس کے تُوں
دل کھسیا ای زورا زور - میرے داڑیں دیکھ ذرا
تیری لٹکے والی ٹور - نہیں کوئی شک بلینے

میرا دل تُوں ایں میری جان بھی تُوں
میری زندگی دا ارمان بی تُوں
نہیں باجج تیرے کوئی ہور - نہیں کوئی شک بلینے

لڑکی: میری لچھیاں پایا شور - میرے داڑیں دیکھ ذرا
جیہڑے رنگ وچ چاہویں رنگ ماہیا
توں میرا تے میں تیری منگ ماہیا
تیرے ہتھ وچ میری ڈور - میرے داڑیں دیکھ ذرا

لڑکا: تیری لٹکے والی ٹور - نہیں کجھ شک بلئے
توں ہانڑی میرے ساویں دی
چن بچڑی میرے ماویں دی
توں میرے دل دی چور - نہیں کوئی شک بلئے

لڑکی: میری لچھیاں پایا شور - میرے داڑیں دیکھ ذرا
توں گھبرو ایں بڑاسی دا
بچڑا پرواز دی ماسی دا
توں چن تے میں آں چکور - میرے داڑیں دیکھ ذرا

لڑکا: تیری لٹکے والی ٹور - نہیں کوئی شک بلئے

گیت

چٹی میری شال تے اُتے گلابی پھل ماہیا
سوہنٹری بنھریں اے نہیں اکھیاں دا مل ماہیا

تدھاں دل دیواں چن مکھڑاں
پر سانب کے تدھ نہیں رکھڑاں
چٹی میری شال تے اُتے گلابی پھل ماہیا

کیوں نکا نکا پیا ہس نہیں
کچھ پچھ نہیں تے نہ کچھ دس نہیں
چٹی میری شال تے اُتے گلابی پھل ماہیا

تیری بنھریں تے میں ڈلھ گئی
گل کھدیوں کھدیوں کھل گئی
چٹی میری شال تے اُتے گلابی پھل ماہیا

اکھیاں نال رلیاں اکھیاں
مانہہ چھیڑ دیاں ہونڑ سکھیاں
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

ہونڑ توڑ نبھاساں سنگ وے
توں میرا تے میں تیری منگ وے
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

آئی رنگی رت متوالی
دسے ہر پاسے ہریالی
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

میں چانڑنی، توں میرا چن وے
دوہاں گلاں وچوں بہ گل من وے
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

دل اندروں اندروں گھسدا
ماہیا گلاں گلاں اُتے رُسدا
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

گل وچلی کھول کے دس وے
کیہڑی گلاں تے کیتی آ بس وے
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

میرے ٹہول دی خاص نشانی
گورا رنگ تے اکھ مستانی
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

پرواز نہ کر دل چھل وے
کوئی مطلب دی کر گل وے
چٹی میری شال تے اتے گلابی پھل ماہیا

گلاں کر پرواز نہ لیاں
بس چھیڑ نہ ہور نکمیاں
چٹی میری شال اُتے تے اتے گلابی پھل ماہیا

.....

ساڈے پیار تے شک نہ کرو، ازما کے وفا دیکھو
ہٹساں نہ نشانے توں، تہساں تیر چلا دیکھو

تہساں کچھڑیں آں آؤ کدے، بیمار شفا پاسی
بند نبض بھی بل پے سی، ہتھ نبض تے لا دیکھو

ہتھوں آپ جے قتل کرو، مرناں بھی قبول کراں
تلوار چلا دیکھو، پہاویں زہر پلا دیکھو

میت پھر ”جی“ جلسی، ساہ پے جلسی مڑ کے
ذرا آپڑیاں اکھیاں توں کدے پردہ ہٹا دیکھو

کدے حیدریوں نہیں پائی، پرواز تے نظر تہساں
ہوٹڑ جلدے جنازے آں ذرا نظر تے چا دیکھو

.....

گیت (دوگانہ)

لڑکا: میری چن چن بلیئے، میری چن چن بلیئے
 لگیں مٹھی مٹھی ٹوں مٹھی مصری دی ڈلئے
 میری چن چن بلیئے میری چن چن بلیئے

لڑکی: میرا چن چن ماہیا، میرا چن چن ماہیا
 عشقے دی پھاہی، میرے گل چن پائیا
 میرا چن چن ماہیا، میرا چن چن ماہیا

لڑکا: تیری اکھ جیویں جام شراب دا اے
 سوہنٹراں رنگ جیوان سجرے گلاب دا اے
 میں آں تیری خشبو، چچے دی کلئے
 میری چن چن بلیئے، میری چن چن بلیئے

لڑکی: تیری بنھڑیں اُتے میں ڈلھ گئی آں
 سارے جگ دیاں سُرَتاں پُہل گئی آں
 دن رات سوہنٹریاں تیری یاد آئیا
 میرا چن چن ماہیا، میرا چن چن ماہیا

لڑکا: دوہاں دلاں نال جگ ویری ویر رکھدا
 دوہاں دلاں دا ایہہ میل نہیں دیکھ سکدا
 اس جگ کولوں چل دُور چلے
 میری چن بلیئے، میری چن بلے

لڑکی: دن رات پرواز تیری خیر منگدی
 تیری یاد وچ بک بک سیت لنگھدی
 ڈاہڈی سٹ دل تے نظراں دی لایا
 میرا چن ماہیا، میرا چن ماہیا

دوگانہ

لڑکی: لکھیاں دی لاج نبھاویں، نبھاویں ماہیا۔ چھوڑ کے نہ جاویں
لڑکا: اکھیاں تیرے نال لائیاں، نی لائیاں پلیئے۔ توڑ نبھاویں

لڑکی: کملا تے چہلا دل پیار دا اے روگی وے
میں آں تیری جوگنڑ ماہیا تُوں ایں میرا جوگی وے
پیاری دی بین بجاویں، بجاویں ماہیا۔ مست بڑاویں
لکھیاں دی لاج نبھاویں، نبھاویں ماہیا۔ چھوڑ کے نہ جاویں

لڑکا: نظراں ملا کے تڈھ، دل کڈھ کھڑیا نی
سچی گل دس، کیہڑا منتر پڑھیا نی
پیار دی شمع تڈھ بالی، نی بالی پلیئے۔ ہونڑ نہ بچھاویں
اکھیاں تیرے نال لائیاں، نی لائیاں پلیئے۔ توڑ نبھاویں

لڑکی: چین تے قرار نالے دل دا سہارا تُوں
آس تے اُمیداں والا چمکدا تارا تُوں
قسمت میری بھی چکاویں، چکاویں ماہیا۔ پہاگ جگاویں
لکھیاں دی لاج نبھاویں، نبھاویں ماہیا۔ چھوڑ کے نہ جاویں

لڑکا: اکھیاں دے وچ رنگ پیار والا وسیا
چمن تے قرار میرا پیارے تیرے کھسیا
پہلے دا دل دکھیارا، دکھیارا پلیئے ہور نہ دکھاویں
اکھیاں تیرے نال لائیاں، نی لائیاں پلیئے۔ توڑ نبھاویں

لڑکی: دل دے چمن وچ کھلیاں بہاراں وے
تیریاں ہی یاداں وچ زندگی گزاراں وے
بانج تیرے میں مَر ویساں، مَر ویساں ماہیا۔ روگ نہ لاویں
لکھیاں دی لاج نبھاویں، نبھاویں ماہیا۔ چھوڑ کے نہ جاویں

لڑکا: اکھ پرواز جدوں کسے نال گدی
سُرت نہ رہندی کوئی، آپڑی نہ جگ دی
ترس میرے تے کجھ کھاویں، نی کھاویں پلیئے۔ آپڑا بنڑاویں
اکھیاں تیرے نال لائیاں، نی لائیاں پلیئے۔ توڑ نبھاویں

گیت

چن پردیسی، سوہنڑیاں ماہیا، یاد تیری کدے پُکھدی نہیں
سوہنڑی صورت، پیاری مورت، دِلے میرے اُتوں جُلدی نہیں

یادستاوے، چین نہ آوے

ہجر دی کالی رات ڈراوے

غم دی ”لُوہ“ پئی جنڈی ساڑے، سَکھ دی ”وا“ ہوڑ چُکھدی نہیں
چن پردیسی، سوہنڑیاں ماہیا، یاد تیری کدے پُکھدی نہیں

تیری آس اڈیاں ماری

عمر گزاری روروساری

دل وچ رڑ کے گنڈھ ہجر دی، بانج تیرے ایہہ کھلدی نہیں
چن پردیسی، سوہنڑیاں ماہیا، یاد تیری کدے پُکھدی نہیں

تن تے لیراں، حال فقیراں

تیری جُدائی، سُرَت پُہائی

چُکھی جنڈی، رُلی گُھلی، تُو ملدا کدے رُلدی نہیں
چن پردیسی، سوہنڑیاں ماہیا، یاد تیری کدے پُکھدی نہیں

شادی بیاہ دا گیت

جیوے سہریاں والا ” پیو “ دا پیارا وے
جیوے آپڑی ” ما “ دا راج دُلا را وے

چُھر مٹ پایا چار چو فیرے رل مل پہینڈ پد ہاواں
وچ کھلوتا سہریاں والا شالا دُور بلاواں
پُھلاں دا جیوں دسدا پھریا کھارا وے
جیوے سہرے والا پیو دا پیارا وے

واگ پکڑ کے پیہنڈ کھلوتی ویرا کھوڑی چڑھیا
سر تے چمکے تاج سنہری، ہیرے موتی جڑیا
آپڑیاں پیہنڈاں دی اکھیاں دا تارا وے
جیوے آپڑی ” ما “ دا راج دُلا را وے

جگ دیاں خوشیاں اج ویہڑے وچ بنھ قطاراں آئیاں
لڈیاں پائیاں ماسیاں پُھھیاں، پیہنڈاں تے برجھائیاں
ہر دل دی خوشیاں دا بنڑیاں چارا وے
جیوے سہریاں والا پیو دا پیارا وے
جیوے آپڑی ” ما “ دا راج دُلا را وے

گیت

مانہہ رکھن دے ماہیا رتیاں پھلاں والی شال

دل تے نہ رکھیں میری، شال والی گل دے
ایویں لارے لاویں نت، دسین کل کل دے
کوڑیا ٹوں کرنائیں، میرے نال چھل دے
نت نت ایہہ چھوٹھے، لارے لپے لا کے نہ ٹال
مانہہ رکھن دے ماہیا، رتیاں پھلاں والی شال

روز روز میں بھی نڈھا، آکھ آکھ تھکی آں
روز تیری کل کل سُنو سُنو اکی آں
مہنڑیں طعنے دے کے تے مانہہ، چُچھدیاں سکھیاں
نی تیری شال نہ آئی لنگ گیا سارا ایہہ سال
مانہہ رکھن دے ماہیا، رتیاں پھلاں والی شال

ہس ہس دسئیں مانہہ نخرے تے ناز وے
دل وچ تیرے کوئی چھپیا اے راز وے
چالاں پیا چلناں ایں ڈاہڈا چالباز وے
ٹھگ بازا ماہیا ، ٹھگیاں نہ کر میرے نال
مانہہ کہن دے ماہیا، رتیاں پھلاں والی شال

کھل گئی اے گل ساری، چھوٹھے تیرے پیار دی
کر کہن ٹھگیاں توں، میں بھی تڈھاں چار دی
نتھی کھیری میں بھی نہیں آں، تہی آں تھانیدار دی
ہونڈ میں بھی تے کوئی، چلساں تیرے نال چال
مانہہ کہن دے ماہیا، رتیاں پھلاں والی شال

کھوٹ تیرے دل دی میں دیکھی اے پھروں کے
فیصلہ ایہہ ساڈا بھی توں سُنز گن کھول کے
تیرے نال گئی میری آکھاں اج بول کے
ہونڈ میں نہیں کچھڑاں ، توں بھی نہ پچھ ساڈا حال
مانہہ کہن دے ماہیا، رتیاں پھلاں والی شال

.....

ماہے

ماہیے۔ تہیاں مجبوراں

رنگے امڑی نے چیرے نی
بابل کہن آیا میرے پلنگ تے پیڑھے نی

پہلے داج بڑایا اے
اج میری امڑی نے میرا کاج سیوایا اے

بک غماں والی چھل پئی اے
گل میری وداع دی ارج لو کو بل پئی اے

متھے لکھیا نہ ولد اے
تہیاں مجبوراں دا کوئی زور نہ چلدا اے

لائی ہتھاں اُتے مہندی نی
جو تقدیر کرے اوہ تے منٹریں ہی پیندی نی

ویلا ڈولی دا آیا اے
زل کے سہیلیاں نے رتا سوٹ پوایا اے

ویلا و داغ دانیڑے نی
اج میری جج آسی میرے بابل دے ویڑے نی

نہیں مسئلہ ایہہ شک داوے
متھے دیاں لکھتاں کدے کوئی بدل نہ سکد اوے

ایہہ رسماں پُرائیاں نے
بول نہ سکدیاں نے تہیاں لسیاں نماٹریاں نے

اکھ روروسک گئی اے
امڑی دے کہا میری اج روزی مک گئی اے

اک روندیاں ایہہ گلیاں
کہر سوہنڑے بابل دا لگا چھوڑ کے میں چلیاں

پکے ڈولی دے کھلدے نے
اتھرو بابل دے اج بگ بگ ڈلھدے نے

پلا ڈولی دا چایانی
بابل رورو کے مانہہ گل نال لایانی

نہیں بابل وس میرا
کیوں ”کر ہوں“ کڈھنا نہیں کوئی دوش تے دس میرا

اج و دیا میں ہونی آں
ویراں دے موٹڈھے اُتے سر رکھ رکھرونی آں

ڈولی وچ ماہہ پا کے
ویر بھی روپے نی میرے گل وچ ماہہ پا

مونہوں کجھ بھی نہ بولی ماں
چھم چھم روپے اے آپے چاڑھ کے ڈولی ماں

مائے بخش خطا دیویں
ٹور کے ڈولی میری چھو لی اڈ کے دعا دیویں

میری کجھ دل جوئی ہووے
مائے نی معاف کریں میں تھیں پھل کوئی ہووے

ٹڈھ ڈکیا نہ مائے نی
ڈولی وچ کہن گئے ماہراج لوک پرانے نی

ہر پاسو میں ماری
دیراں بھی نہیں کیتی اج میری طرف داری

چیکاں مار کے روئی لوکو
بابل دے ویڑے وچوں جدوں درعیا میں ہوئی لوکو

دل بہوں گھبرایانی
اج میرے اتھرواں تے کسے ترس نہ کھایانی

ایہہ دن کدے نہیں پلھدا
مار کے چیکاں جدوں ویہڑا چھوڑیا بابل دا

.....

ماہیا

رُت آئی بہاراں دی
رب کرے کدے نہ گھلے گنڈھ تیرے میرے پیاراں دی

بَنگ پَہن کے چورِ کیتی
بک تیری مُندری نے ساری گل مشہور کیتی

سُٹ ہجر دی سہیں ماہیا
بُت ساڈے وکھرے ای سہی، دل وکھرے تے تئیں ماہیا

انجورس کے نہ جاٹھولا
پتہ پیا لگدا اے، تیری بدلی نگاہ ٹھولا

چچھاں ہٹاں نہیں ماہیا
جند پہاویں مک جاوے، سنگ سٹاں نہیں ماہیا

کدے ڈبڈی تر جاندی
چلدانوس کوئی، جدوں قسمت ہر جاندی

تیرے بُو ہے اگے مروسیاں
سینے وچوں دل کڈھ کے، تیرے قدماں تے تہر ویساں

انجو دور نہ نس ماہیا
خفا خفا کیوں رہنیں، گل وچلی دس ماہیا

کدے آئی نہ ولدی اے
لکھ تدیہ کرو، تقدیر نہ ٹلدی اے

کرنکی جیہی ہاں ماہیا
اساں جیہوی عرض کیتی، ٹھکراویں نہ ماہیا

ساڈ ادل گیا کجھ ماہیا
کس اُتے مانز کراں، پلے گنڑ نہیں کجھ ماہیا

.....

ماہیا

رتا رنگ دستانے تے
تیر چلا ماہیا، دل رکھساں نشانے تے

دل کج دی مثال ہوندا
سارے دکھ سہہ جُدا، جے ایہہ لوہے دی ٹہال ہوندا

دل سلیا جدائی ماہیا
مارمُکایا اے، تیری بے پروائی ماہیا

پھٹ جگر داسینا اے
غم دیاں تیراں نے، دل چھانڑنی کیتا اے

ٹھنڈے ساہ پئی پہرنی آں
مرمر جینی آں، جی جی کے مرنی آں

رُوح اڈ پڈ گئی ماہیا
جُدا جنازہ میرا، خط دیکھتے تے تھئی ماہیا

آساں روروسو گئے آں
تیرے غم سہزویں دے، ہونڑ عادی ہو گئے آں

کراتنی وفا ماہیا
دکھیا دی قبریں تے، دو پھل تے چڑھا ماہیا

پانڑی وگداسک جاوے
مراں تیرے قداماں تے، سارا لیکھا مک جاوے

دلوں یاد نہ لیندی اے
جدوں دا توں وچھڑیا ایں، چند کنڈیاں تے رہندی اے

کٹھا غماں والا سکیا نہیں
مک گئی رات چناں، روزاں اکھیاں دا مکلیا نہیں

.....

ماہیا

تیری ہوگئی اج ماہیا
اتنا خیال کریں، رکھیں لگیاں دی لُج ماہیا

ناراض خدا ہوندا
سچیاں محبتاں تے، شک کرنڑاں گناہ ہوندا

ٹھنڈی چھاں اے پُتاراں دی
تیرے اگے دکھ کھولے، تُو ایں جا اعتباراں دی

چمکیلا کچ یارو
کوشش بہوں کیتی، نہیں لہھیا سچ یارو

دودل جدوں مل ویندے
جنہاں کول سچ ہوندا، کچے کڑھے اُتے ٹھلھ ویندے

تدھاں سخت سزا دیسیاں
دل دیا چوراوے پھاہی زلفاں دی پادسیاں

پھاہی زلفاں دی پاپلیئے
حاضر سر سا ڈاجیہڑی دیویں سزا پلیئے

میرا دل نہ دکھا ماہیا
قداں تے آیاں دی کر معاف خطا ماہیا

ہتھ کفنے آں لا ماہیا
مڑ کے پے جلیسی، میرے بٹے وچ ساہ ماہیا

ہو یا ناں بدناں میرا
چپھاں تے آجدا، راتیں سنتیوں بھی ناں تیرا

گئی مار جدائی تیری
ادھی راتیں اکھ کھل گئی، جدوں یاد ما نہ آئی تیری

.....

ماہیا

تاراں چھو گنیاں ساز دیاں
ماہیے نال ارج ہوئیاں گلاں راز نیاں دیاں

گل کڑت لیراں دا
شالا تیری خیر ہووے، کاسہ پہرے فقیراں دا

نہیں دل میرے دس جوگی
ماہیے نال میل ہووے، کوئی منتر دس جوگی

جدوں جان فنا ہووے
ماہیے دیاں قدماں اُتے، میرا آخری ساہ ہووے

بسر قدماں تے تہر بیٹھی
بے دس دل ہو یا، تداں سجدہ کر بیٹھی

ہووے معاف خطا ماہیا
دوش تے نہیں اتنا، دیویں جتنی سزا ماہیا

تلوار چلا چھوڑیں
تیرے داہروں، مکھ موڑاں، میرا گانا لاه چھوڑیں

فانی جگ تے نہ کر ماٹراں
یادا وہ کرو یلا، جدوں مٹی تے دب جانٹراں

سنگ چھوڑ کے ٹرو بندے
کچیاں تے کے ماٹراں، جیہڑے ادھے وچ گھر و بندے

آساں ولے نال لا کہنساں
رُتے ہوئے ماہیے آں، ہتھ جوڑ منا کہنساں

ساڈی یاد پُہا چھوڑی
اج کجھ شک پیندا، نساں نظر وٹا چھوڑی

.....

اُردو ہند کو ماہیا

لڑکا: کر دے اُتے وارگئی
صورت نی دیکھی تیری سیرت مارگئی

لڑکی: مجھے جان سے پیارا تو
ٹھنڈک آنکھوں کی، میرے دل کا سہارا تو

لڑکا: جیویں ڈلھ گیا پاٹری وے
اساں دے خلوصاں دی، تساں قدر نہ جانری وے

لڑکی: تجھے دل میں بٹھاؤں گی
بن کے غلام تیری، تیرے ناز اٹھاؤں گی

لڑکا: ساڈا دل تساں کھسیا اے
دل والا پہیت کدے، تساں کھول نہ دسیا اے

لڑکی: تیرا دل نہیں توڑوں گی
وعدہ میں کرتی ہوں، تیرا ساتھ نہ چھوڑوں گی

لڑکا: سارے ہوش پلہا ویندی
صورت تیری جدوں، خواہاں وچ آویندی

لڑکی: رورو کے سوگئی ہوں
تیری صورت کی دیوانی ہوگئی ہوں

لڑکا: اس جگ تے نہ کرمانڈار
پنجرہ رہ ویسی، وچوں پنچھی نے اڈ جانڈراں

لڑکی: دل اپنا نہ ٹوٹے گا
تیرا میرا سنگ بچناں، مر کر بھی نہ چھوٹے گا

لڑکا: تقدیر بھی سوگئی اے
دکھاں اُتے دکھ سہنواں، ساڈی عادت ہوگئی اے

لڑکی: ذرا سامنے آکھما
تم میرے ہو جاؤ، دل کی ہے دُعا بلما

لڑکا: قربان زمانے توں
تیر چلا دیکھو، نہیں ہٹاں نشانے توں

- لڑکی: میرے پیار کا سرمایہ
تم مجھے یاد آئے، جب چاند نظر آیا
- لڑکا: کوئی وار نہ ٹلیا اے
دُکھاں دیاں تیراں نے، دل کئی واری سلایا اے
- لڑکی: بڑے صدمے اٹھاؤں گی
تم سے جدا ہو کر، کبھی چین نہ پاؤں گی
- لڑکا: جند غماں وچ پا چھوڑی
اَساں گل ہو رکیتی، اَساں ہو رہنڑاں چھوڑی
- لڑکی: میرے سر کا تاج ہے تُو
مان ہے تُو میرا، میرے پیار کی لاج ہے تُو
- لڑکا: جند جیند یوں مرویندی
رُکھی رُکھی گل تیری، دل ٹوٹے کرویندی
- لڑکی: بن جائے گا افسانہ
تیرے بن مر جاؤں گی، مجھے چھوڑ کے مت جانا

لڑکا: سارے ڈکھڑے سہہ ویساں
بنڑکے ملنگ تیرا، تیرے بُو ہے اگے بہہ ویساں

لڑکی: میرے دل کا سہارا تُو
میں تیری سجنی ہوں، سچناں ہے ہمارا تُو

لڑکا: اَساں دو ہے ہک مک بلیئے
تیری میری تاں، نبھسی، پہلے ہند کو سکھ بلیئے

لڑکی: چڑی اُدگئی باز کولوں
ہند کو دوائے سکھساں، رَل مل پرواز کولوں

.....

ہزارے داماہیا

نہیں مل چکارے دے
سوہنڑے گراں سارے، ساڈے دلیں ہزارے دے

رُت آئی بہاراں دی
اتھے ساڈی دوڑو گے، اُتھے شان کنہاراں دی

اُمڑ کے وطنائ تے
ٹھنڈی ٹھنڈی چنگ چھلدی، ”سرنے“ دیاں پتیاں تے

چاندی دے چھلے ہی چھلے
واہ واہ گندگر بھی، ”سرنے“ دی بلے ہی بلے

اساں دیکھ کے میں جی ساں
سوہنڑاں ”تناول“ بھی، ”پکھلی“ دیاں نہیں ریاں

ہری پوردے چبارے نے
جیہڑے پاسے کرنظراں، کیا خوب نظارے نے

تھالی وچ کھنڈ پئی اے
ساڈے ترے نیلے دی، ساری دُنیا تے ڈنڈ پئی اے

نہیں مل چکارے دا
ایہٹ آباد، جیوے، سرتاج ہزارے دا

.....

حرفی

حرفی

ڈاہڈی دل تے ہجر دی سٹ لایا
تن من دیاں سرتاں پہل گنیاں

گلاں جیہڑاں دل وچ بند رکھیاں
آج اتھروواں نال اوہ کھل گنیاں

تدھ بے قدرے نال دل لا کے
میں لکھاں دی ککھ نال نل گنیاں

پرواز! دیندا سارا جگ طعنے
کیوں! ہک ہرجائی تے ڈلھ گنیاں

.....

حرفی

دلوں کڈھ دے وہم شکوک سارے
آساں داہروں تُوں دِلے آں صاف کر چھوڑ

دل آساں دا صاف شفاف شیشہ
تُوں اپڑی بھی نیت شفاف کر چھوڑ

کدے جرم قصور خطا آسدی
تُدھاں پیار دا واسطہ ای معاف کر چھوڑ

پہاویں بری کر دے یا سر لاه کہن
پرواز، تُوں آپ انصاف کر چھوڑ

.....

حرفی

تیرے در تے آنز کھلو گئے آں
کسے ہور دے در اُتے کھلواں نہیں

جدوں بہہ گئے آں تیری چوکھٹ تے
کوئی ہور بُوہا اَساں مکلواں نہیں

گرمیاں نال پَہر کے چہول مُڈساں
تیرے قدماں وچوں اَساں ہلداں نہیں

پہاویں لکھ پرواز نُوں دے چہڑکاں
خالی چہول رکھن کے اِتھوں ٹلواں نہیں

.....

حرفی

کدے کریں نہ انہاں تے نظر لوہکی
پہاویں دسدا حال حقیر جندا

کریں ادب دے نال سلام انہاں
میلا چُغہ ہووے لیر و لیر جندا

انہاں وچ کئی اللہ دے ولی ہوندے
اتوں دسدا حال فقیر جندا

جاواں انہاں توں میں پرواز صدتے
اچّا ظرف تے پاک ضمیر جندا

.....

چارپیتہ

چارپیتہ

بانکی تیری ٹور جنجو مورنی دی چال نی
پھڑ کے تیری شال اڈن بال هوا نال نی

مانہہ تے کوئی لگنی ایس توں پری پرستاناں دی
یاز میں تے آگئی اے حور آسماناں دی
دسدی نہیں ہور کوئی تیرے جیہی شانناں دی
نہیں کوئی مثال تیرا حسن بے مثال نی
بانکی تیری ٹور جنجو مورنی دی چال نی

توں ایس ہک حسین حرف حسن دی کتاباں دا
مکھڑے اتوں رنگ پیا ڈلھدائے شباہاں دا
باغ دے وچ کھلیا جنجو سجرا پھل گلاباں دا
چرچے تیرے روپ دے جنوب تے شمال نی
بانکی تیری ٹور جنجو مورنی دی چال نی

پہلی نظر جس دی تیرے روپ اُتے پے گئی
دیکھیا ہک وار تے پھر دیکھدی ہی رہ گئی
کہکشاں دی کوئی گڑی تہرتی اُتے لہہ گئی
چٹی تیری شال اُتے پھل رتے لال نی
بانگی تیری ٹور جنجو مورنی دی چال نی

چودھویں دا چن جنجو زمیں اُتے آگیا
عشق والا سیک دے کے دل میرا تپا گیا
پیار تیرا رات دیاں نیندراں اڈا گیا
ایہہ تیرے شباب تے جمال دا کمال نی
بانگی تیری ٹور جنجو مورنی دی چال نی

چن دی توں چانڑی ایں تاریاں دی لُو ایں توں
کلی ایں رویل دی گلاب دی خوشبو ایں توں
خوش مزاج، خوش خصال، خوش طبع، خوش گواہی توں
جوگ دا الاپ توں ایں دادرے دی تال نی
بانگی تیری ٹور جنجو مورنی دی چال نی

کہار بوہا کوئی تیرا نہ گلی گراں کوئی
نہ ہی تیرا باپ کوئی نہ ہی تیری ماں کوئی
نہیں کوئی وجود تیرا نہ ہی تیرا ناں کوئی
سوچ مصور دی ایس شاعر دا ہک خیال نی
بانگی تیری ٹور جنجو مورنی دی چال نی
پھڑ کے تیری شال اڈن بال ہوا نال نی

.....

لوری

لوری

جیوے جیوے جیوے میرا راج دلارا
اکھیاں دا تارہ میرے دل دا سہارا

مٹھی مٹھی لوری نال تدهاں میں سلانی آن
نوٹی ہوئی پکاں توں واری واری جانی آن
ممتا دی پیاس نڈھا دیکھ کے بُجھانی آن
ہولے ہولے دینی آن پنگھوٹے آن اُلارا
جیوے جیوے جیوے میرا راج دلارا

مکھڑا معصوم جیہا، لاٹاں پیا ماردا
چودھویں دا چن جنجو چانڑنی کھلاردا
موتپئے دا پھل جنجو موسم بہاردا
مارے لشکارے جنجو سرگی دا تارا
جیوے جیوے جیوے میرا راج دلارا

لگنڑ نہ دیواں تدهاں تتیاں ہواواں میں
لئی زندگانی ہووے منگا ایہہ دعاواں میں
دیکھاں تیرے مکھڑے تے سہرے دیاں چھاواں میں
دیکھاں میرے لال تیری جج دا نظارا
جیوے جیوے جیوے میرا راج دلارا

.....

لوری

سوجا میرے راج دلارے صدقے واری جاواں میں
بخشے رب حیاتی لُئی، منگاں ایہا دعاواں میں
دیکھاں تیری صورت پیاری
پُہل جاواں میں دنیا ساری

اکھیاں متھا پُماں تیرا، ٹھنڈ کلبجے پاواں میں
سوجا میرے راج دلارے صدقے واری جاواں میں
توں میری اکھیاں دی، 'لو' ایں
آس امیدیاں دی خوشبو ایں

توں ہی دنیا دولت میری رب دا شکر مناواں میں
میرا پیارا راج دلارا
اپنڑی ماں دا سنگ سہارا

بد کسے دی نظر نہ لگے بکلی وچ چھپاواں میں
سو جا! میرے راج دلارے صدقے واری جاواں میں
منگاں رب کولوں ادہ ویلا
ہوویں توں گھبر والبیلا

سرتے بجیا سہرا دیکھاں گیت خوشی دے گاواں میں
سو جا میرے راج دلارے صدقے واری جاواں میں

.....

لوری

سوہنٹراں میرا راج دلارا، جیوے سال ہزاراں
جیوے لال میرا
آج میرے دیہڑے وچ آئیاں خوشیاں، ننھ قطاراں
جیوے لال میرا

عمر سمندراں جتنی ہووے، حد نہ جسدی لھے
پھل خوشی دے کھلن ہمیشہ تیرے سچے کھے
کھلی رہوے پھلوا ری دل دی، رہو ان سدا بہاراں
جیوے لال میرا
سوہنٹراں میرا راج دلارا جیوے سال ہزاراں
جیوے لال میرا

ساوا، پیلا، لال، پنگھوڑا، ریشم نال بڑیا
تیلے گوٹے دے پھل لائے سہریاں نال سجایا
سہرا کھجکے، لٹکن لڑیاں، جیوں سونے دیاں تاراں
جیوے لال میرا
سوہنٹراں میرا راج دلارا جیوے سال ہزاراں
جیوے لال میرا

پدیاں دے دیسوں منگوا یا چاندی دا ہک کہوڑا
اُتے ہک شہزادہ بیٹھا، رنگ رنگیلا جوڑا
سر تے تاج سنہری، جسدیاں ہر پاسے چکاراں
جیوے لال میرا
سوہنٹراں میرا راج دلارا، جیوے سال ہزاراں
جیوے لال میرا

اُس خالق دانشکر مناواں، چھول بھری جس میری
لال میرے خوش ہونی آں پئی دیکھ کے صورت تیری
نہیں وکدے ایہہ لال ہٹاں تے، نہ ہی وچ ہزاراں
جیوے لال میرا
سوہنٹراں میرا راج دلارا، جیوے سال ہزاراں
جیوے لال میرا

.....

قطعات

قطعہ

بُت مٹی دأ، مٹی دے وچ رڑاں
خاکی بندہ وا، خاک نشین آں میں

کہیڑاں حال ہوسی روز حشر میرا
اسے غم دے نال عمگیان آں میں

گہنگار بھی آں، سیہ کار بھی آں
پہیڑے عمل، ذلیل، کمین آں میں

رتا! کر پرواز تے رحم اپڑاں
مانھ بخش دے بہوں مسکین آں میں

.....

گیا گزریا ویلا یاد آوے
تے ساہ افسوس دے پہرنا واں

ہنٹر صدیوں عمر پرت گئی اے
آج مرنا واں، گل مرنا واں

پترو! ہڈیاں دا ٹہانچے واں
پھر بھی بیکار نہ سمجھو مانھ

ٹساں واسطے خیر سلامتی دی
بچ وقت دعا تے کرنا واں

.....

مہنگائی نے جند سُکائی اَسدی
ہڈ، چم رہیا، نہ ہی دَم رہیا

بناں آئی دے مار دا خوف اِسدا
نَس نَس وچ خون بھی جم رہیا

جُل ملک الموت توں کر چھٹیاں
ہنڈ اتھے تیرا کیہڑا کم رہیا

.....

اوہ توڑ اُپڑوا، جو راہی
راہواں دیاں سختیاں سہہ جُلدا

نہیں ڈک بگدا کوئی راہ اُسدا
جیہڑا ہر مشکل نال کھہہ جُلدا

جیہڑا چھوڑا کھوڑا قداماں دا
چھچھے رہندیوں رہندیوں رہ جُلدا

پرداز! منہ اپڑیا توڑ کدے
جیہڑا ہمتاں ہار کے یسھ جُلدا

قطعہ
(شاعر مشرق)

اَساں اس تے ناز بجا کیتا
جس شکوہ نال خدا کیتا
مُلّاں کفر دے فتوے لائے جس تے
ایہہ دیس دینھ اسے عطا کیتا

.....

ستایا زندگی نے ٹھوکریں کھاتے عمر بیتی
کبھی پرواز ہمت حوصلہ لیکن نہیں ہارا
سر ہانے قبر کے آہستہ بولو جاگ نہ جائے
بڑی مدت کا جاگا چین سے سویا ہے بے چارہ

.....

ہک سٹکی سڑی ہوئی جان یارو
قد سرو، تے پتلاکان یارو
ویری نئے سمندروں پار سارے
جدوں گجیا وچ میدان یارو

.....

تمت بالخیر

پرواز تریبلوی دا اصل ناں ایاز عزیز محمد ایہا لیکن شہرت پرواز تریبلوی دے نامے توں ہوئی اے۔ انہاں دا تعلق ہزارے دے علاقے تریبلے دے گراں چھاڑ ناں ایہا، بابا پرواز تریبلوی 1936ء پنج موضع چھاڑ پنج پیدا ہوئے۔ انہاں موسیقی ناں محبت تے رغبت ابھی۔ ایہہ پیدائشی شاعر ایہے۔ انہاں دا رخ کھلی ہندکو شاعری در ہو گیا۔ ہندکو ماہیے نظماں تے گیت انہاں نے لچیاں۔ انہاں دا پہلا ہندکو شاعری دا مجموعہ ”پھل تے کندے“ دے نامیں توں 1984ء پنج چھپیا وے۔ اس کتاب آں اس سال دی بہترین کتاب قرار دتا گیا۔ 2000ء پنج انہاں دا دوسرا ہندکو مجموعہ ”ککھ تے لکھ“ شائع ہو یا وے۔ اس مجموعہ تے ادبی حلقیاں نے انہاں دی شاعری دی بدھ ودھ کے پذیرائی کیتی اے۔ پروفیسر صوفی عبدالرشید نے انہاں ہندکو زبان دا نظیر اکبر آبادی دا لقب دتا وے۔ پرواز تریبلوی ریڈیو پاکستان تے پاکستان ٹیلی ویژن تے مشاعرے پڑھن تے سارے پاکستان پنج اور خاص کر صوبہ خیبر پختونخوا پنج انہاں بہوں پذیرائی نصیب ہوئی اے۔ انہاں دے ہندکو ماہیاں تے گیتاں لوکاں بہوں پسند کیتا وے تے بڈے بڈے گائیکاں انہاں گایاں اے۔ بابا پرواز تریبلوی ہونڈاں تے جہان سارے گیت تے ماہیے لوکاں پنج مقبول ہن۔ ملخ پاکستان دے بڈے بڈے فنکاراں انہاں دی شاعری آں گایا وے۔ ہزارے دے ملخے دا فقیر مناش شاعر تے مجھے دا موسیقار 31 جنوری 2014ء پنج اس جہان توں کوچ کر گیا تے اسان اسطے آپڑیں شاعری تے گائے دے گیت چھوڑ گیا وے۔ انہاں دی وفات سی بعد غیر مطبوعہ کلام گندھارا ہندکو بورڈ پشور نے ”کلیات پرواز تریبلوی“ دے نامے نال شائع کیتے۔

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

www.gandharahindko.com